

PRAV TAKO, KOT SO SE PRED 25. LETI VSI DELOVNI LJUDJE, VSI NASPROTNIKI MRACNJASTVA IN TIRANIJ ZDRUŽILI V ENOTNO ORGANIZACIJO ODPORA — OF, PRAV TAKO SMO DANES ENOTNI V NASIH CILJIH PO NAPREDKU, PO OSEBNI IN SKUPNI SRECI. V TEH SKUPNIH STREMLJENJIH CESTITAMO VSEM NASIM BRALCEM, VSEM LJUDEM OB LETOSNJEM JUBILEJNEM PRAZNIKU — 1. MAJU.

SLOVESNOST V KRANJU

Kranj, 27. aprila — V počastitev 25-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije — 27. aprila, je bila večeraj popoldne v veliki dvorani občinske skupščine Kranj slovesna seja vseh upravnih in družbeno političnih organizacij. Udeležili so se je nosilci partizanske spomenice,

poslanci in drugi javni in kulturni delavci. O pomenu tega dogodka pred 25 leti je govoril namestnik zveznega sekretarja za industrijo.

Na tej slovesnosti so sprejeli predlog, naj bi vsi ustanovitelji postali dosmrtni člani republiških odborov

SZDL. Udeležence te slovesnosti je pozdravil tudi župan angleškega pobratenega mesta Oldham g. Wilfred Clover.

Sledil je kulturni program in sprejem v avli občinske skupščine.

K. M.

IZVOZ V »PEKO«

- V prvem tromesečju so
- v tržiškem »Peku« izvozili
- na zahodni trg 77% celotnega lanskega izvoza.
- S tem so dosegli že 58% celoletnega planiranega izvoza. Zaključene imajo
- že pogodbe, ki presegajo
- lanskega letni izvoz za
- 2%, kar predstavlja 79%
- letošnjega planiranega izvoza.

T. S.

20 let Niko Železniki

Železniki, 27. aprila — Danes je preteklo dvajset let od ustanovitve Niko — produktivne zadruga Železniki. Delavski svet obrtnega podjetja Niko je imel ob tej priliki slavnostno sejo, na kateri so prikazali razvoj podjetja od ustanovitve do danes.

Iz produktivne zadruga Niko so se v letih 1946 do 1966 razvila nova podjetja v Železnikih in sicer: tovarna elektromotorjev Iskra in Tehnica. V vseh treh delovnih skupnostih je danes zaposlenih okrog 800 delavcev.

T. S.

LETOŠNJI IZVOZ V LOŠKI OBČINI V ŠEŠIRJU SKORAJ ZA 200 ODSTOTKOV BOLJE KOT LANI

Tovarna Sešir v Škofji Loki je letos dosegla že lepe rezultate v izvozu svojih izdelkov. V prvem tromesečju so izvozili za 82.563 dolarjev (v marcu za 31.438 dolarjev), kar je za 195,2% več kot v prvem tromesečju lani, ko so izvozili le za 27.962 dolarjev izdelkov. Tudi celotna tromesečna proizvodnja v Seširju je za 116,3% večja kot lanska.

Nasploh pa so loška industrijska podjetja izvozila v letošnjih treh mesecih za 3,2% manj kot v lanskih, medtem ko so marca izvozila za 7% več kot marca lani. Lanskoletnega izvoza v prvem tromesečju niso dosegli v podjetjih Iskra, Marmor Hotavlje in Gorenjska predilnica, močno pa so ga presegli razen v Seširju še v Elri, LIP Češnjica in v Jelovici, pa tudi v LTH je večji. Skupno so v prvih treh mesecih letos izvozili za 763.022 dolarjev izdelkov. Pri

ocenjevanju tako ugodnih letošnjih izvoznih rezultatov pa moramo upoštevati, da je

bil izvoz v lanskih prvih treh mesecih sorazmerno zelo nizek.

- t

BO V PRIHODNJE BOLJŠE?

Kljub temu, da so kranjska podjetja v prvem četrtletju letos proizvedla za 12,2% več kot v enakem obdobju lani, niso dosegala planirane proizvodnje, saj so izpolnila letni plan le za 22,9%.

V prvih štirih mesecih so izpolnila oz. prekoračila plan

podjetja Kovinar (28,6%), Exoterm (27,3%), Tekstilindus (26,4%), Iskra (25,7%) in Gorenjski tisk (25,7%).

Tudi plan izvoza v prvih mesecih leta ni izpolnjen, vendar lahko upamo, da se bo ta v prihodnjih mesecih izboljšal.

Zagotovljen izvoz

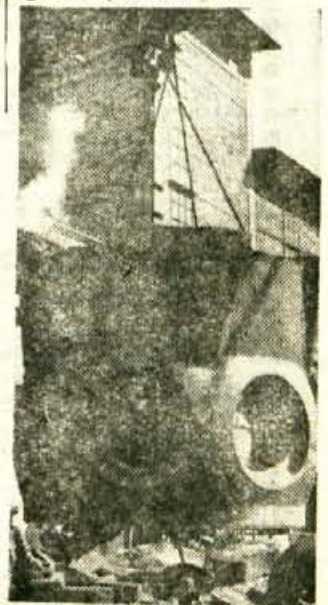
- Tovarna Elan v Begunjah, ki se že vsa leta
- močno uveljavlja na inozemskih tržiščih s svojimi
- kvalitetnimi izdelki,
- ima tudi za letošnje zagotovljen izvoz. Čeprav je
- njihov letošnji načrt še
- večji od lanskega, so ga
- že v popolnosti zagotovili s
- podpisanimi pogodbami. Glavni izdelek za izvoz
- so še vedno smučki,
- močno pa se uveljavljajo
- tudi plastični čolni.

NAJVEČJI ODLITEK

Obratovodja v livarni Železarni Jesenice, tovarniški Torkar, mi je ob slučajnem srečanju dejal: »Vsega vruga pišete, samo to, da smo v livarni odlili največji in izredno komplimirani odlitek za hidrocentralo srednja Drava ne, čeprav je to do sedaj največji odlitek v Jugoslaviji!«

Zatorej posredujemo nekaj podatkov. Jeklo je teklo v pripravljeno kalup polnih 22 minut in to s curkom, ki je imel 70 mm premera. Priprava kalupnih okvirjev, izdelava kalupa, jeder, okrepitev in armatur ter livenega sistema je trajala dva meseca. Za kalup je porabljeno 40 m³ kaluparskega peska, za njegovo izdelavo pa je bilo po-

trebno 2487 ur poleg potrebnega časa za ostala dela. Odlitek, ki ga vidite na sliki, tehta 63 ton. Dokončno obdelana glava, kakršno so v začetku aprila poslali v Litostroj pa je bila težka 47 ton in so morali trikrat menjati vagon, ker se je pod težo vsak vagon kar krivil.

J. V.

VELETRGOVINA ŠKOFJA LOKA „Loka“

Obvešča potrošnike Medvod in okolice, da je odprla dne 27. aprila 1966 novo trgovino s tekstilom in konfekcijo v prejšnji trgovini »Pri pošti« Medvode. Vabljeni vas, da si ogledate bogato izbiro najnovejših vzorcev; ženskega in moškega blaga in konfekcije vseh vrst. Pridite in se boste prepričali o veliki izbiri in dobri postrežbi!

VABI VAS KOLEKTIV TRGOVINE

Zaključna dela na cesti 1. maja

Kot kaže bo del ceste 1. maja, in sicer na odseku od šole Staneta Zagarja proti Miekarni za prvomajske praznike že asfaltiran, medtem ko dela na odseku proti blokom na Planini še ne bodo končana. Dela Izvajalca Cestno podjetje Kranj, njihova vrednost pa je 29.500.000 starih dinarjev. S tem bo končno ta, že dalj časa sporni, del ceste urejen.

Prvo mesto gasilci Bohinja

Lepa sončna nedelja je privabila veliko število gorenjskih gasilcev v Podljubelj, kjer je bilo medobčinsko gasilsko tekmovanje občinskih zvez z vse Gorenjske. Od sedem nastopajočih društev si

Na zadnji seji so odborniki občinske skupščine v Radovljici soglasno sprejeli priporočilo vsem delovnim organizacijam, naj omogočijo svojim članom, ki se prijavijo kot prostovoljni krvodajalci, dela prost in plačan dan. V priporočilu skupščina razen tega predlaga, naj delovne organizacije to določilo vnesejo v svoje statute, da ne bi bilo treba vsako leto ponovno apelirati in dokazovati pomembnost te humane akcije.

Na seji skupščine so podarili, da ne gre zgolj za humano akcijo, ampak je

pri tem treba upoštevati tudi visok odstotek nesreč pri delu, izgubljene delovne dni zaradi tega in velike potrebe po krvi v bolnišnicah za transfuzijo. Občinski

odbor rdečega križa v Radovljici predvideva, da bo letos v občini okrog 1250 prostovoljnih krvodajalcev. Akcija je organizirana po temenu, ne več po delovnih or-

ganizacijah, s tem pa se bo odstotnost delavcev zmanjšala le na posameznike in ne na cele delovne enote, zato proizvodnja ne bo toliko prizadeta.

Skupni interesi

V Kranju je 10 dni na uradnem obisku župan pobratenege angleškega mesta Oldham g. Wilfred Clover ter tajnik Edvard Haines, oba s soprogama. Na sprejemu, ki so ga gostom privedli v ponedeljek v občinski skupščini je g. Clover dejal,

da so ljudje Oldhama in Kranja istih težav k medsebojnemu spoznavanju, prenašanju izkušenj in napredku, kar je v obojestransko korist.

Predsednik občinske skupščine Kranj Martin Košir, ki je goste pozdravil, pa je povedal, da je sodelovanje s tem mestom od 1959. leta dokazalo velike možnosti ko-

ristnega medsebojnega sodelovanja. Od prvih uradnejših obiskov z obeh strani, se je v zadnjih letih razvilo sodelovanje med tekstilci, ubanisti, zdravniki, pedagogi, sindikati, zlasti pa to velja za mladino.

Med sedanjim obiskom angleških gostov v Kranju so predvideni novi pogovori za razvoj tega sodelovanja.

POPRAVEK

Pod naslovom Prvi delegati v poročilu o izredni konferenci SZDL v Kranju, ki je bilo objavljeno v zadnji številki, je tiskarski skrat izpustil eno izmed treh imen

izvoljenih delegatov za zvezni kongres SZDL Jugoslavije. Zato ponavljamo znova vsa tri imena: Mencinger — Vujovič Majda, dr. Boris Paternu in Janez Božičević.

Pred štafeto mladosti

Vsa Gorenjska se intenzivno pripravlja na letošnjo tradicionalno štafeto mladosti, ki jo bodo izvedli mladi planinci v sodelovanju z mladinskimi organizacijami. Letošnja štafeta mladosti, ki sovpada s 25-letnico ustanovitve OF in vstaje naših narodov, bo še posebej svečano in množič-

no pripravljena. Kot prejšnja leta se bo tudi letos začela na Triglavu in šla preko Mojstrane, Jesenic, Stola, Radovljice, Tržiča, Kroke, Železnikov in Črna vrha v Cerkno, kjer se bo priključila zvezni štafeti. S Triglavu bo krenila 12. maja, v Cerkno pa bo prispela 17. maja.

PRILOŽNOST ZA ZAPOSILITEV

CP GORENJSKI TISK — EE GLAS

zaposil več honorarnih akviziterjev za tu in inozemstvo, za kar je pogoj znanje nemškega ali italijanskega jezika. Zasluzek po pravilniku. Interesenti naj se zglasijo 7. maja 1966 v uredništvu Glasa — Cesta Staneta Zagarja 27, Kranj.

JELOVICA

lesna Industrija SKOFJA LOKA

zaposli

za določen čas s polnim delovnim časom

6 NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

starih nad 18. let za opravljanje del na skladišču hlodovine in žaganega lesa. Nastop dela je možen takoj. Podjetje nudi delavcem za čas dela brezplačno stanovanje.

Kandidati za zaposlitev naj se zglasijo v splošnem sektorju podjetja.

ZAKAJ JE PRIŠLO DO MINIRANJA NA GODEŠIČU

Res konec s črno gradnjo?

V ponedeljek so napravili konec prerakanju okoli črnih gradenj na Godešiču — Organi občinske skupščine Škofja Loka so porušili hišo Joža Omana

Vsa stvar je zelo razburkala prebivalce vse okolice. Pri sami rušitvi je prišlo do incidentov, o katerih pa na žalost ne moremo poročati, ker so nam onemogočili opravljanje poklicne dolžnosti. Zaradi tega lahko obvestimo bralce le o razvoju dogodkov, ki se vlečejo že od leta 1958 in katere so nam predstavniki skupščine posredovali na tiskovni konferenci pretekli torek. Posredujemo postopek glede lokacije za Joža Omana.

Leta 1958 je vložil pri ustrezni komisiji prošnjo za odobritev gradnje na parceli št. 111/2 izven naselja na Godešiču. Ker je parcela izven zazidalnega okoliša, je komisija prošnjo zavrnila. Le-to dni kasneje se je vsa stvar ponovila.

Leta 1961 pride na občinski ljudski odbor ponovno prošnja, katero leta odstopi OLO Kranj, ki prošnjo po komisijem pregledu zavrne.

Od 30. 3. 1962 zavračajo prošnje oziroma pritožbe še naslednji organi: sekretariat Izvršnega sveta za urbanizem, stanovanijsko izgradnjo in komunalne zadeve, OLO Kranj, občinski oddetek za

upravno-pravne zadeve, republiški sekretariat za urbanizem.

Jože Oman prosi za izjemno gradbeno dovoljenje, ki ga republiški sekretariat ne odobri. Po tožbi na Vrhovno sodišče SRS tudi sodišče zavrača tožbo. Sekretariat piše občinski skupščini: »O tem vas obveščamo z opozorilom, da je treba stalno nadzorovati, da se kljub omenjeni sodbi in našim odločbam ne bi protizakonito pričela gradnja.«

28. 4. 1965 Oman prosi za izjemno gradbeno dovoljenje skupščino Škofja Loka. Občina pošlje vlogo republiškemu sekretariatu za urbanizem, ki ponovno odreka

izdajo izjemnega gradbenega dovoljenja.

8. 10. 1965 je Zveza borcev Škofja Loka z dopisom obvestila Omana, da ga bo pri gradnji podpirala, nakar je Oman izkopal gradbeno jamo. Urbanistični inšpektor je izdal zaradi tega 20. 10. 1965 odločbo o zasutju jame.

Po vseh teh dogodkih je končno prišlo do poizkusa, da bi problem mirneje rešili. Na sestanku pri predsedniku skupščine so se dogovorili, da z gradnjo Oman preneha, da jama zasujejo, predsednik skupščine pa poskrbi za izjemno gradbeno dovoljenje v strnjem naselju ob novih stanovanijskih dvojkah na Godešiču. Ta predlog sprejme skupščina na 14. skupni seji obeh zborov.

Oman se s sklepom ni strinjal in z dopisom 27. 11. 1965 zahteval, da se ne ruši začeta zgradba in odklanja lokacijo. 5. januarja sprejme občina sklep o rušenju (na

Gospodarske novice

IZVOZ UGODEN

Po popolnih statističnih podatkih je bil obseg zunanjetrgovinskega prometa Jugoslavije v prvem tromesečju letos 7.933 milijonov novih dinarjev. V primerjavi z istim obdobjem lani smo izvozili za 1,7 milijarde novih dinarjev več blaga. Predvsem je narasel izvoz v zahodno Evropo. V dežele evropske gospodarske skupnosti smo izvozili 44,9% več blaga kot lani v istem času, na področje evropskega združenja svobodne trgovine (EFTA) pa kar 57,2% več.

CENE GOR — CENE DOL

V marcu smo povprečno zabeležili isti indeks cen kot v februarju. O tem smo že poročali. Vendar vse cene niso ostale enake. Medtem ko so se pocenili nekateri gumijevi proizvodi in premog, so se prav toliko podražili nekateri proizvodi industrije gradbenega materiala, nadalje industrije papirja in tekstil. V večini so se zvišale cene tistih proizvodov, ki niso pod kontrolo.

Pričetek del

V prihodnjih dneh bodo delavci Cestnega podjetja v Kranju začeli asfaltirati cesto Cerklje—Grad. Za izvedbo del je namenjenih 30 milijonov starih dinarjev, zagotovila pa jih je občinska skupščina v svojem proračunu. Izvajalec Cestno podjetje Kranj se je obvezal, da bodo dela na cesti zaključena do 31. julija 1966.

Brez dvoma bodo novice najbolj veselili prebivalci tega okoliša, saj sedanja makadamska cesta ne ustreza več potrebam tega kraja. Upamo, da bodo kmalu na razpolago tudi sredstva za asfaltiranje ceste od vasi Grad do spodnje postaje žičnice, kajti z ureditvijo vzpenjač na Krvavcu se bo prav gotovo promet na tem področju še bolj povečal.

ZDRUŽITEV DVEH PODJETIJ

Veletrgovina »Zivla« Kranj in trgovsko podjetje »Koloniale« Bled sta se združila v enotno podjetje. V referendumu, ki je potrdil to odločitev, je v blejskem podjetju glasovalo za združitev 35 zaposlenih in le eden je bil proti (od 49 zaposlenih z vajenci vred jih je glasovalo 36), v kranjski veletrgovini pa jih je 348 zaposlenih (z vajenci) glasovalo 304, od teh 248 za združitev.

t

24 LET TRAGEDIJE NA OKROGLEM

V senci borovcev v gozdičku na Okroglem so se v nedeljo (24. aprila) zbrali številni domačini in okoličani, da počastijo spomin na tragedijo trinajstih padlih partizanov, med katerimi je bil tudi Stane Zagar mlajši. Na proslavi ob 24-letnici je govoril politični sekretar občinskega komiteja ZKS Kranj Franc Puhar, sodelovali pa so še učenci osnovne šole Naklo in osnovne šole »Stane Zagar« iz Kranja, godba na pihala iz Kranja in pevci iz Nakla. Med obiskovalci je bila tudi Smukova mama iz Kranja, mama Slavka in Lada Smuka, ki sta padla na Okroglem v aprilu leta 1942. — a. foto Perdan

TURIZMU VSO POZORNOST

Na zadnje sejo skupščine občine Radovljica, ki je bila v petek prejšnji teden (22. aprila) in na kateri so govorili predvsem o turizmu in gostinstvu v občini, so povabili tudi predstavnike gostinskih in trgovskih gospodarskih organizacij in turističnih društev. Prav ti so povedali, da pričakujejo letos dobro sezono, da je povpraševanje že zdaj zelo veliko, da so na Bledu letos pozimi končno vendarle zabeležili tudi nekaj uspehov z zimsko sezono itd.

Predstavniki trgovskega podjetja Koloniale je povedal, da si trgovina zelo prizadeva v polni meri služiti turizmu, saj je znano, da

tujci potrošijo več v trgovinah kot v gostilnah. Na Bledu od celotnega prometa z živili odpade 40% na gostinstvo, prodanega bencina pa gre okrog 60% za turizem.

prosta sredstva, bi komaj spravili skupaj za lastno udeležbo za kredit za gradnjo modernega novega objekta. S tem smo že poskusili, uspehov pa ni, vsak sam izvaja manjše investicije, ki bistveno ne prispevajo k povečanju kapacitet. Denarja potem ni, pozna se pa tudi nikjer nič. Iz tega pa izhaja še nekaj: vsak novozgrajeni objekt bi moral biti za nekaj let oproščen družbenih dajatev, drugače ni mogoče; tudi povsod v razvitih turističnih državah na svetu z drugačno družbeno ureditvijo tako prakticirajo.

O olajšavah in združevanju sredstev za razširjeno reprodukcijo so bila različna mnenja, vendar kaže, da bo to res edina pot, če hočemo iti naprej, če hočemo nadomestiti stare objekte, ki vsak dan slabše služijo vse večjim zahtevam tujih gostov in ki so vsak dan manj konkurenčni. V razpravi o tem pa je predstavnik republiške gospodarske zbornice opozoril odbornike, da se olajšave ne bi smele spremeniti v politiko popuščanja za vsako ceno, ki bi zavajala gospodarske organizacije v nerentabilne nove investicije.

lema napraviti prestižno vprašanje. Zal, sta žrtvi tega »merjenja sil« dva delavca, ki verjetno ne bosta mogla kar tako utrpeli prizadejane škode.

Tudi postopek sam ni bil brezhiben. Pri tem ne mislimo na postopke organov LM. Prav tako, kot smo pripravljene verjeti občanom, moramo namreč verjeti tudi uradnim predstavnikom LM, da so ukrepali le, če so bili izzvanj. Gre bolj za drugo stvar. Mar je bilo res potrebno minirati objekti? Se ni dalo drugače onesposobiti gradnje? Mislimo tako, da bi bilo manj škode na stavbišču in na sosednji (normalno zgrajeni) hiši.

Predstavniki skupščine so zagotovili, da so — tako kot so ponujali Omanu in Porenti že svoj čas — tudi sedaj pripravljene delno povrniti stroške, ki sta jih z gradnjo imela. Težko je sicer v trenutku, ko zaostri-tev doseže vrhunec, označiti pomiritev. Toda, mar je, razen spoznanja, da s trmo ni moč doseči cilja, in dokončnega ter zavzetega prepričanja, da je stari praktično odzvonilo povsod in vsem — sploh mogoče drugače ravnati, ne da bi se izpostavljali nevarnosti, da postanemo ceneni demagogi C. B.

osnovi sklepa 14, seje skupščine).

● 17. januarja letos domači preprečili rušenje, še isti dan predsednik skupščine na razgovoru ponudi lokacijo v strnjem delu naselja in ponudi, da občina povrne dosežanje stroške, ki so nastali pri gradnji. Oman se s predlogom ni strinjal.

● 31. januarja lastniki ponovno preprečili rušenje. Jože Oman in Pavle Porenta pisмено izjavljata, da bosta če ne bosta dobila v 3 mesecih gradbenega dovoljenja, sama porušila črni gradnji na svoje stroške.

● Kaže, da sta po tem graditelja sklenila, da bosta poizkusila srečo najprej z eno hišo. Namesto, da bi čakala na gradbeno dovoljenje do 3. maja, kot sta napisala, sta pričela z intenzivno gradnjo hiše, kar je privedlo do rušenja, ki je bilo izvedeno v ponedeljek.

● Ostanimo pri bistvu: črni gradnji na Godešiču so naredili konec, s tem je skupščina prevzela obveznost, da v bodoče tudi o vseh eventualnih novih primerih postopa na enak način, kajti le tako bo imelo rušenje tudi moralno opravičilo.

Zadeva je potekala zakonito, tako rekoč brez prigovora. Rahlo moti samo trmo-

glavo staljšce obeh graditeljev, ki sta kljub sprejemljivim predlogom skupščine in upravnih organov skušala uveljaviti svoj. Moti predvsem zato, ker sta za to svojo trmoglavost nesporno imela določene razloge. Predvsem nobeden ni predvideval, da se bo »urbanistično kopje« zlomilo prav na njunem primeru, ko je vendar že poprej bilo v občini — in menda še danes je — več črnih gradenj, pa še nobeden zoper te graditelje ni uporabil tako ostrih ukrepov. Mnenja med prebivalstvom se krešejo prav zavoljo tega. Nobeden ne odobrava črnih gradenj na Godešiču. Toda normalno je, da kakor v tem primeru, tudi v ostalih primerih uveljavimo zakonitost. Zakon mora veljati za vse enako. Dokler tega ne bo, dotlej ne bo reda. Niti kar zadeva gradnje, niti pri drugih stvarih. Vse dotlej bomo tudi krivični do tistih, zoper katere ukrepamo. Opredeliti se namreč moramo: ali bomo branili zakonitost ali pa uveljavljali zakon džungle.

Drug razlog za trmoglavost pa so nedvomno notranji spori v občini. Ob tem primeru (kot ob mnogih drugih) sta se formirali v občini dve grupi, ki sta iz na videz prepričnega pravnega prob-

»Trgovsko podjetje
KRANJ

Elita

s svojimi poslovalnicami v Kranju,
na Jesenicah, Bledu in Jezerskem

čestita vsem svojim odjemalcem k prazniku
1. maj.

TURISTIČNO PODJETJE KOMPAS IN NJEGOVI NAČRTI

Za Zelenico tudi Podkorensko sedlo

Mejna prehoda na Zelenici in Podkorenu sta izredno zanimiva za vsako turistično podjetje. Tega so se že dalj časa vsi zavedali, vendar je šele pred kratkim uspelo Kompas, da je lahko, sicer precejšnjimi sredstvi, to spoznanje tudi potrdil z zgraditvijo modernega zimsko-športnega centra na Zelenici.

Začetek je bil dober. Vsaj pri Kompas mislijo tako, da je to začetek, v načrtih imajo namreč še velike zamisli. V letošnjem letu nameravajo nabaviti zopet novo smučarsko vlečnico na Ljubelju, reševalno opremo za žičnico »Zelenica«.

Ze dosedanje »delo« objekto na Zelenici je pokazalo, da so zmogljivosti področja premajhne. Nujno je treba misliti na izgradnjo zadostnega števila prenočitvenih zmogljivosti. Kompas ima v načrtu adaptacijo Doma v Podljubelju, gradnjo Garny hotela na Ljubelju.

Seveda ne smemo misliti, da dela podjetje vse to zaradi nekega idealizma. Zanimiva je njegova koncepcija »obdelave« inozemskih turistov. Pravijo, da bodo sprejeli vsakega tujca že na mejnih prehodih, ga zadržali, mu s posebnimi diapozitivi razkazali kje se lahko zadržati na svoji poti proti morju (takšnih tranzitnih gostov je največ; po neuradnih podatkih vstopa 90% inozemskih turistov v Slovenijo) in mu že na prehodu prodali prenočišče, da se bo potem brez-

krbneje zadrževal tudi na drugih zanimivih objektih.

Pred nekaj dnevi sem slišal mnenje, da je Kompas že žal denarja, ki ga je vložil v Zelenico. Na te besede sem se spomnil v ponedeljek na Kompasovi tiskovni konferenci, ko so povedali, da ima-

jo že izdelane načrte tudi za kompleksno izgradnjo Podkorenskega sedla. Kapital se lepo obrestuje in vspehuje k novim podobnim investicijam. S 1. majem bo Kompas prevzel v upravljanje motel v Kranski gori. Naredili bodo potrebne adaptacije in to bo začetek njihove kompleksne obdelave področja. Priprani smo lahko, da bodo uspeli. Vsaj Ljubelj nam daje takšno zagotovilo.

P. Colnar

KOLIKO SMO POPILI V RADOVLJIŠKI OBČINI

Pivo na prvem mestu

Tudi v popiti pijači presegli lanskoletni nivo — V letu 1965 popili za 2,994.286.000 S din

V preteklem letu se je dvignila vrednost popitih pijač v radovljiški občini za 28% v primerjavi s letom 1964, vendar to ne odraža prave količine, ker so se cene pijačam v zadnjem letu zelo dvignile.

Zaradi tega je zanimivejše pogledati, koliko litrov smo popili: nič manj kot 1.582.536. Najbolj se je povečala potrošnja vina, in sicer za 10 odstotkov (od 471.605 na 519.147 litrov). Največji potrošniki vina so bili hoteli (209.489), zasebna gostišča

(147.578) in gostišča v družbeni lastnici (128.594).

Največ smo popili piva — 596.477 litrov ali 3% več kot leto prej. V hotelih so ga popili 235.520, zasebnih gostiščih 180.339 in v družbenih gostiščih 158.822 litrov.

Litrski količinski promet žganih pijač je padel za 1%,

od tega v hotelih za 4, gostiščih 8, počitniških domovih za 24%, narasel pa je v zasebnih gostiščih za 28, planinskih domovih 6 in klimatskih zdraviliščih za 17%.

Brezalkoholnih pijač smo popili 370.416 litrov, od tega mineralne vode 195.020 l., kar je izredno malo v primerjavi z alkoholnimi (1.212.120 l. pijačami). Procentualno največji porast je bil dosežen v zasebnih gostiščih (brezalkoholne pijače 30, mineralna voda 33%). Skupaj smo popili za 7% brezalkoholnih pijač in 2% mineralne vode več kot leta 1964.

—c

Rekorden obisk Zelenice

Vsakotedenski semenj na Ljubelju in Zelenici

Ze kar mala tradicija je postalo dejstvo, da naletiš vsako soboto in nedeljo na Ljubelju in Zelenici na veliko množico avtomobilov, domačinov, Avstrijcev... V zadnjem času prihaja sem tudi vse več Italijanov. Med njimi prevladujejo predvsem Tržačani in Gorličani. Zelenica se tako proti koncu tedna spremeni v pravi Babilon in seveda tudi »zlato jamo« za turistično podjetje Kompas.

V začetku leta je pričela obratovati na Zelenici tudi druga sekcija žičnice. Prav od takrat se je obisk go-

stov izredno povečal. Od 1. januarja do 10. aprila je prepeljala žičnica 158.108 potnikov, vlečnica na Zelenici pa je opravila 19.716 prevozov.

V tem času so predstavniki Kompassa evidentirali vsako nedeljo vsa motorna vozila. Prišli so do naslednjih števk: 3.213 osebnih avtomobilov z domačo registracijo, 579 s tujo in 59 avtobusov.

Zelenica počasi postaja premajhna. Postala je izredno lepo rekreacijsko središče, vendar pa se že kaže potreba tudi po graditvi odnosa povečavi prenočišč. Pri Kompasu imajo že nove načrte...

Se zanimivost za navdušene pomladanske smučarje: na Zelenici je še vedno dovolj snega in volik vrvež navdušenih športnikov prav nič ne kaže, da je že nastopila pomlad. — pc

PRED TURISTIČNO SEZONO NA BLEDU

Težave z vzdrževanjem komunalnih objektov

Premalo denarja iz občinskega proračuna — Kompas bo gradil nov hotel — V Toplicah povečujejo restavracijo — Do sezone nova streha iz skodel na Park hotelu

Če le ne bo kakšnih nepredvidenih objektivnih težav, so mi povedali zadnjič na Bledu, bo letošnja sezona dobra. Doslej namreč vse tako kaže, da bomo imeli dovolj gostov, da bodo kapacitete povsem zasedene, da jih bo celo primanjkovalo, posebno jeseni, ko bo na Bledu svetovno prvenstvo v veslanju. Priprave so dobre, intenzivne.

Upajmo, da bo res tako (in pozabimo, da tako obljublja blejski gostinci in turistični delavci pred vsako sezono). Na Turističnem društvu sem namreč zvedel, da so priprave v vseh hotelih res intenzivne, da so povsod v teku manjša popravila ali celo manjše nove investicije ali pa imajo te v planu še do sezone.

V Park hotelu preurejajo zdaj kuhinjo kazinske restavracije. Generalna modernizacija jih bo veljala 40 do 50 milijonov din, dnevna kapaciteta pa bo potem 400 do 500 obrokov. Tu bodo pripravili predvsem kosila za turiste (tudi tuje, zlasti s Koroske predvidevajo, da jih bo precej, ker so ukinjene vize), ki prihajajo na Bled za en dan. Na Park hotelu bodo do sezone tudi obnovili leseno streho, ponovno jo bodo pre-

krili s skodlami, potem pa bodo uredili tudi sobe v drugem nadstropju hotela (36 ležišč); doslej teh sob namreč niso mogli uporabljati, ker je bila streha že slaba in je skozenjo zamakalo. Razen tega Park hotel gradi tudi butansko postajo za hotelsko kuhinjo.

V hotelu Toplice povečujejo restavracijo; pomaknili jo bodo za 3 m ven proti jezeru, ker imajo ob slabem vremenu in pozimi premalo pokritih

sedežev za svoje goste. V vsej restavraciji bodo uredili tudi centralno kurjavo. Nov, povečani del restavracije bodo poletni lahko uporabljali kot odprto pokrito letno restavracijo. Razen tega hotel gradi dodatne parkirne prostore v smeri proti Benediku in prav tako nove parkirne prostore (za 150 avtomobilov) pri depandansi Jadran. Hotel Toplice je vložil tudi več kot 20 milijonov din za nov jedilni pribor in za nove preproge po vsem hotelu (ki jih je menda skoraj 6 km).

V Jelovici dokončujejo teraso in bar v kleti. Hotel Krim je pozimi v celoti moderniziral vse prostore in tudi šolsko kuhinjo. Hotel Lovec je nabavil novo opremo za celotni hotel, tudi za gostilniške in restavracijske prostore in za vrtno teraso. V hiši, kjer imajo svoje prostore Ljubljanske mlečkarne, so uredili moderno skladišče za mlečne izdelke in ekspresni bife s toplo in mrzlo hrano, seveda s poudarkom na mlečnih izdelkih.

Aktivna je na Bledu tudi dejavnost v zvezi s priprava-

mi na svetovno prvenstvo v veslanju. Organizacijski komitej gradi v veslaškem centru v Zaki regatni dom — restavracijo s 120 sedeži in dodatne tribune, razen tega pa skrbi še za urejanje vrste komunalnih vprašanj, ki so v zvezi s prvenstvom. Turistično in avtobusno podjetje Kompas namerava ob Cankarjevi cesti (nad hotelom Lovec) še letos pričeti z gradnjo novega garnj hotela (hotel, kjer nudijo le prenočišče in zajtrk, ne pa ostale hrane) s 120 posteljami. V teku so tudi že razgovori za gradnjo samopostrežne restavracije, ki jo Bled nedvomno zelo potrebuje; občina Radovljica išče najboljšega ponudnika za gradnjo, s katero pa letos verjetno še ne bodo začeli.

Zaradi vse večjega obiska predvsem tujih gostov na Bledu in ker je pred nami svetovno prvenstvo v veslanju, bo treba urediti tudi; nekatera pereča komunalna vprašanja, med katerimi je na prvem mestu nedvomno javna razsvetljava. Turistično društvo izboljšuje javno razsvetljava s svojimi sredstvi;

nova razsvetljava je s 1. januarjem letos zagorela po celotni Prešernovi cesti, zdaj pa jo nameravajo obnoviti še na promenadi od Kazine do Blegaša in od Blegaša do Prešernovega spomenika pod gradom, svetlobno pa bodo izboljšali tudi križišče ob Kazini, ki je zdaj še zelo slabo razsvetljeno.

● Prav z vzdrževanjem komunalnih objektov (javna razsvetljava, urejanje parkov, vzdrževanje cest, čiščenje cest in pločnikov itd.) pa imajo na Bledu največ težav, ker je za vse to premalo denarja, posebno še zato, ker se je podražila elektrika in ker svetovno prvenstvo v veslanju zahteva še dodatna sredstva. Letos so iz občinskega proračuna dobili toliko kot lani (32 milijonov S din), samo stroški za tokovino pa se bodo povečali od 2.800.000 din lani na približno 8 milijonov din letos. Na turističnem društvu so zaskrbljeni in iščejo način, kako rešiti ta problem, vendar ga še niso našli. — at

5 vprašanj - 5 odgovorov

RAZVOJ KRANJSKE INDUSTRIJE NAJ BO NAČRTEN

Jože KUŽNIK je predsednik delavskega sveta v tovarni gumijevih izdelkov SAVA v Kranju, za našo rubriko pa nam je postavil naslednje

VPRASANJE: Za kranjsko občino je značilno da ima sicer zelo pestro, vendar razdrobljeno industrijo, dvomim pa, da ima vsako podjetje tudi svoj perspektivni program razvoja. Zanima me, ali bo občinska skupščina kdaj o tem razpravljala in če so v občinskem merilu že izdelani koncepti bodočega razvoja posameznih panog industrije. Če so, bi rad vedel, kako se bodo panoge razvijale, katera ima prioriteto in zakaj?

Razvoj industrije, posebno če se ta načrtno ureja, je odvisen od sredstev, ki bodo zagotavljala njeno razširjenje. Domnevam, da kranjska industrija ustvari letno precej narodnega dohodka, vendar me zanima struktura njegove potrošnje glede na to, koliko sredstev se prelije na druga področja in koliko

čini so znašale v letu 1965 11.892.938.000 dinarjev. Družbena sredstva, porabljena za investicije so znašala 30,9% narodnega dohodka. Od vseh investicij v razširjeno reprodukcijo je bilo porabljenih 74,9% v industriji, kar pomeni da je bilo le 25,1% investicij porabljenih v ostalih osmih panogah gospodarstva.

V industriji je bilo porabljenih v letu 1965 nad 6 milijard dinarjev za investicije v razširjeno reprodukcijo, kar predstavlja 26,4% narodnega dohodka ustvarjenega v industriji. Od tega je bilo 1,3 milijarde lastnih sredstev podjetij, 4,7 milijard pa kreditov.

O HOTELU V KRANJU

Predsednik delavskega sveta gostinskega podjetja Central, tovariš MATE BOGIĆ, nam je postavil naslednje vprašanje:

VPRASANJE: Kot najmočnejše gostinsko podjetje v Kranju se zanimamo za razvoj turistične in gostinske dejavnosti. Ze več let slišimo o izdelovanju načrtov za nov hotel. Ze trije so bili izdelani. Kdo bo plačal to de-

bilo to od podjetja Central, kot najmočnejše gostinske organizacije. Lahko pa se pojavijo tudi drugi. Ni važna hitrost, marveč pametna rešitev.

KAKO BO S POPRAVILI STANOVANJSKIH HIŠ NA JESENICAH?

Občani z Jesenic bodo prav gotovo z zanimanjem prebrali odgovor na postavljeno vprašanje Mitja VEROVSKA, varnostnega tehnikarja iz Zelezarne, ki ga je postavil javno na seji stanovanske skupščine.

VPRASANJE: V jeseniški občini je toliko starih in novih zgradb v družbeni lastnini, ki so potrebne takojšnjega popravila, da tudi če bo dovolj denarja, dvomim v uspešno intervencijo, ker so gradbena podjetja s takšnim popravilom prepočasna in nimajo za to ustreznega oz. specializiranega kadra.

ODGOVOR: Direktor Stanovanjskega podjetja v ustanavljanju z Jesenic ing. VICARJEVA nam je posredovala naslednji odgovor:

Ni bojzani, da bi gradbena podjetja ne sodelovala pri

PRORACUNSKÉ TEŽAVE ZDRAVSTVENIH ZAVODOV

Predsednik strokovnega sveta medobčinskega zdravstvenega centra dr. VLADIMIR PREMROV nam je v zvezi s proračunskimi težavami, ki jih imajo zdravstvene ustanove po vsej Gorenjski, postavil naslednje:

VPRASANJE: Mnogi zdravstveni zavodi so letos računali, da bodo imeli precej več sredstev kot jim jih je sposoben zagotoviti sklad komunalne skupnosti socialnega zavarovanja in rednega prispevka. Razen tega so občinske skupščine zaradi znanih proračunskih težav znižale ali povsem opustile financiranje preventive. Kako si zamišljate vsklajevanje naraščajočih potreb z dejanskimi možnostmi?

ODGOVOR: Pomočnik direktorja Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju Boris ŽUŽEK nam je dal naslednji odgovor: Sklad za zdravstveno zavarovanje v okviru komunalne skupnosti za vseh pet gorenjskih občin predvideva letos po

Podnarta, nam je postavil predsednik zbora delovne skupnosti osnovne šole Stane Zagar v Lipnici Milan POLJANSEK.

VPRASANJE: Osnovna šola Stane Zagar v Lipnici je bila zgrajena v prvi etapi leta 1957 in je le za silo našla problem šolstva na tem območju. Nujno bi bilo takoj pristopiti k gradnji telovadnice in povečati kapaciteto šolskega učnega prostora vsaj za dve učilnici. Zanima me, v katerem obdobju perspektivnega razvoja šolstva bo rešeno vprašanje lipniške šole in kako?

Zaradi nedokončane regulacije Lipnice ob sotočju s Kroparico so jevenske poplave septembra lani razrušile most, ki vodi do šolskega postopja. Tako sedaj do šole ni mogoče dostop z nobenim vozilom. Zanima me, kdaj bo zgrajen novi most do šole in dokončno izvršena regulacija Lipnice?

ODGOVOR: Na prvo vprašanje nam je odgovoril načelnik oddelka za družbeno službo SO Radovljica:

"Perspektivni plan razvoja šolstva v občini je šele v izdelavi. Zaradi predvidene gradnje novih šol je bil ustanovljen poseben sklad za investicije v šolstvu, ki zbira sredstva gospodarskih organizacij na osnovi priporočila občinske skupščine Radovljica, da namenijo 3,5% sredstev od bruto osebnih dohodkov zaposlenih za gradnjo šolskih objektov v občini. Upravni odbor sklada bo na osnovi izdelanega programa razvoja šolstva v okviru razpoložljivih finančnih sredstev določil vrstni red gradenj. V programu bodo zajete tudi potrebe lipniškega bazena. Predvideno je, da bil v prvi fazi rešil problem šolskega učnega prostora, v drugem planu pa je izgradnja telovadnice. Kdaj bomo lahko pristopili k realizaciji tega ni mogoče točno predvideti."

Morda pa bo vprašanje lipniške šole, kljub doslej slabim izgledom, le kmalu rešeno. Delavski svet tovarne Plamen v Kropi, ki je mogoče zainteresiran za rešitev njihovih problemov, je na zadnji seji sprejel sklep, da je tovarna pripravljena na osnovi priporočila občinske skupščine prispevati sredstva za potrebe šolstva, vendarle le pod pogojem, da se namensko uporabljajo za šolo v Lipnici.

Glede nedokončane regulacije Lipnice in izgradnje mostu, ki vodi do šole, sta nam predsednik OS Radovljica in predstavnik Vodne skupnosti zagotovila, da bodo ponovno začeli z deli pri regulaciji Lipnice okoli 15. maja in v okviru teh del zgradili tudi potrebni most do šole.

Priredila: SONJA SOLAR

V drugi hall tovarne Sava na Gašpetju so že pričeli z montiranjem strojev, kjer bodo izdelovali pnevmatike

sredstev od drugod se investira pri nas. Zanima me tudi kakšna je struktura potrošnje teh sredstev na našem področju?

ODGOVOR: Načelnik oddelka za gospodarstvo SO Kranj in direktor Projektnega podjetja Kranj nam je odgovoril:

Res imamo že tri načrte o tem hotelu. Vsak je po svoje odraz takratnega časa in pogojev. Dva nista niti dokončna z izdelanimi gradbenimi načrti. Stroški za to niso zavrženi. Povsod v svetu naročijo več načrtov z različnih pogledov in virov, da šele tako lahko povzamemo najboljše ideje za končno odločitev. Tako bo verjetno tudi pri nas vse to koristilo, za najboljšo rešitev. K mnogim urbanističnim neznankam se je sedaj pridružila še reforma z iskanjem novih oblik financiranja takih objektov. Zato je trenutno težko reči, kje in kakšen hotel naj bi gradili, čeprav je vsem jasno, da Kranj potrebuje tak objekt.

Kdo bo investitor je tudi stvar časa. Pričakovati bi

lo, kako mislijo o investitorju?

ODGOVOR: Stane ISTENIĆ, predsednik sveta za turizem in gostinstvo pri SO Kranj in direktor Projektnega podjetja Kranj nam je odgovoril:

popravilu stanovanjskih hiš s svojimi prostimi ali novo-ustanovljenimi kapacitetami, ker so svojo pripravljenost že izrazila. Seveda pa letos obstaja dvom, da bo delo opravljeno tako kot je zamišljeno, ker so pretekli že skoraj štiri mesece, vendar izvajalcem še nismo javili svojih potreb in jih verjetno tudi še v maju ne bomo mogli. Zato bodo gradbena podjetja težko pripravila vse potrebne materiale (strešno opeko, salonitno kritino, in podobno) in še pred zimo opravila vsa nujna dela na stanovanjskih hišah.

Naše podjetje bo takoj po konstituiranju začelo pripravljati in zbirati vso finančno in tehnično dokumentacijo ter pripravljati program investicijskega vzdrževanja. S komunalnimi, gradbenimi in obrtnimi podjetji bomo sklepali pogodbe za tista dela, ki jih bomo po programu morali izvesti v letošnjem letu. Upamo, da bomo pri naših izvajalcih uspeli dobiti kvalitetne in časovno ugodne ponudbe.

predračunu 15,5% več dohodkov kakor v letu 1965. To pomeni, da bodo letos znašali vsi pričakovani dohodki, če bodo dotekali po predvidenem proračunu, približno 8,5 milijard starih dinarjev, kar pa je za milijardo manj kot v letu 1965. Pri tem pa so programi zdravstvenih zavodov na Gorenjskem ostali v glavnem isti oz. predvidevalo celo na nekaterih področjih določene razširitve, kar bo zahtevalo seveda več sredstev. Razumljivo pa je, da ob omenjenih dohodkih ne bo mogoče ugoditi zahtevam zdravstvenih zavodov v celoti in bodo slednji morali svoje poslovanje prilagoditi sredstvom, ki so na razpolago. V skrajnem primeru bo seveda potrebno tudi oženje delovnih programov, kar pa bodo vsekakor morali izvesti zdravstveni zavodi sami s sodelovanjem zdravstvenega centra.

LIPNIŠKA SOLA TERJA REŠITEV
Vprašanje, ki bo zanimalo vse prebivalce desnega brega Save od Lancovega do

O JUNAKIH UKANE

Vojni roman Toneta Svetine, ki je bil nagrajen s prvo Kajuhovo nagrado in ga je založba Borec izdala leta 1965, je bil deležen izrednega zanimanja naše javnosti. Zelo redko se zgodi, da je kakšna knjiga tako hitro razprodana, kot je bila Ukana. Ni se minilo leto dni od prve izdaje, že smo obveščeni, da bo založba Borec knjigo ponajslila. Zato smo se obrnili na pisatelja, da nam o junakih, ki »marširajo« skozi vse tri dele tega vojnega romana, pove nekaj več.

Za tiste bralce, ki tega zanimivega romana še niso prečitali, bom v kratkem povedal vsebino romana.

V Ukani Svetina opisuje dogodke minule vojne po italijanski kapitulaciji, na področju od Triglava do Trsta. Pred nami se razgrinja pretresljiva podoba bojev brigad 31. divizije z nemškimi okupatorskimi silami, posebno štabom za uničevanje band, ki ga je vodil SS general Rössener in poveljstvom GESTAPA na Bledu. Posebna vloga je namenjena tudi varnostno obveščevalni službi (VOS), ki je v vrstah partizanskih borcev moral iskati ljudi, izdajalce, ki jih je pošiljal gestapo. To je zgodba o šefu gestapa majorju Wolfu in njegovi agentki Ani, ki jo je s posebno nalogo poslal v partizane. V tem romanu, nam Svetina s precej točno zgodovinsko resnico odkriva vzroke porazov 3. bataljona Prešernove brigade na Poljuki, poboj partijske

šole v Cerknem in neuspeh divizijskega napada na Selško dolino. Na zanimiv način pa nam opisuje mnogo uspešnih zmag n. pr. zmago Prešernove brigade v bitki na Mohorju, najuspešnejšo diverzantsko akcijo: miniranje rudnika živega srebra v Idriji in organizirane boje IX. Korpusa na Idrijskem področju.

Tone Svetina je za bralce Glasa odgovoril na naslednja vprašanja:

»Kdaj se je rodila ideja o Ukani in kako dolgo si zbiral gradivo?»

»Ideja, da bi napisal vojni roman se me je polastila že prva leta po vojni. Zelel sem opisati doživetja generacije, ki je revolucijo doživela na svojstven način. Snov se mi je zdela ogromna in delikatna, vendar sem kljub temu pričel sistematično zbirati in zapisovati vse, kar sem izvedel od svojih prijateljev in znancev, od borcev do komandantov. Proučil pa sem tudi vsa dostopna doku-

mentacijo o delu okupatorske policije, posebno Gestapa. Čeprav sem bil osebno sam borec Prešernove brigade in jurišnega bataljona 31. divizije, sem po vojni še nekajkrat prehodil partizansko pot, da bi obiskal vse kraje in ljudi z namenom, da bi zbral čim več podatkov in osvežil lastna doživetja.

»Opisi nam junake tega romana. Ali so oni plod umetniške domišljije, ali pa so to borci, ki so ali pa še živijo?»

»Že ko sem se odločil, da bom pisal roman in sem bil v dilemi ali naj bo resnica okvir za zgodbo, ali pa naj se poslužim domišljije, sem se odločil za resnico. Resnica je v svojem končnem smislu vedno služila ideji življenja, razvoja in napredka. Zato so zgodbe junakov Ukane, zgodbe o živih in mrtvih, resnično živečih ljudeh. Med junaki Ukane imajo nekateri resnična imena, nekatera pa so izmišljena. Z resničnimi imeni v romanu nastopajo: Svarun je generalpodpolkovnik Rudolf Hribernik, Lazar je generalpodpolkovnik Stane Potočar, Dule je generalmajor Dušan Svara, Peme je narodni heroj Evgen Matejka, ki je padel dva dni po svobodi kot komandant divizije, Srečko Tušar je major JLA v Skofji Loki, Poljak Tomo je Tadić Sadowsy, ki je pokopan ob mostu pri Praprotnem v Selški dolini in je ob napadu umrl meni v naročju.

Pod literarnimi imeni pa nastopajo mitraljezec Primož, ostrostrelec Vojko, politkomisar Pajk, komandir Orlov in ostali. Vsi ti junaki imajo nekatere lastnosti bodisi živih ali mrtvih borcev Prešernove brigade.

Na nemški strani sem kot resnične osebe vzel za podlago višjega SS generala Rössenerja, major Wolf je Helmut Rosumek, literarne osebe pa so: stotnik Knicke, poročnik Bönke in drugi.

Ana ima nekatere poteze ene od Gestapa vrinjenih agentk, ki smo jo odkrili v Prešernovi brigadi, vendar njenega imena iz posebnih razlogov ne morem navajati.

»Zaupaj nam skrivnost, kaj se bo zgodilo s temi junaki v naslednjih dveh knjigah?»

»Ali misliš, da se to da povedati v nekaj stavkih. Druga knjiga bo obsegala 700 strani in boji se bodo nadaljevali do novembra 1944. Tretja knjiga pa bo obravnavala zadnjo nemško ofenzivo na IX. korpus, osvoboditev Trsta in se bo zaključila z letom 1946.

S tem se bo ta trilogija zaključila. Druga knjiga je že napisana, sedaj jo pilim. Predvidoma bo prišla na knjižni trg v začetku naslednjega leta. Tudi za tretjo knjigo imam že zbrano celotno gradivo.

JOŽE VIDIC

Tone Svetina ob lovski trofeji — Foto: France Perdan

»Aplavz za pet« na Bledu

V Festivalni dvorani na Bledu je v soboto (24. aprila) aktiv ZMS »Elan« iz Begunj priredil javno mladinsko oddajo »Aplavz za pet«. Nastopili so pevci popevk, instrumentalisti, ansambli in recitatorji iz Kropce, Kranja, Tržiča in Begunj.

Ekipa tovarne Plamen Kropa, IBI Kranj, BPT Tržič, Sava Kranj in Elan Begunje so odgovarjala na vprašanja

Zanimivi predavanja

V vaseh Davča pod Poreznom in Potok pod Blegašem je bilo preteklo nedeljo dvoje zanimivih predavanj »Po avstrijskih gorah in italijanskih Dolomitih«, ki sta bili spremljani z 200 barvnimi diapozitivi. Organiziralo jih je planinsko društvo iz Skofje Loke in sta bili dobro obiskani. Poslušalci so bili zadovoljni, saj so prvokrat videli tako predavanje v domačem kraju. — R. C.

DEZURNI VETERINARJI
v maju 1966

Od 30. 4. do 7. 5. (prvomajski prazniki) Bedina, Kranj, Ješetova 29, telefon 21631; od 7. do 14. 5. Rus, Cerklje, telefon 73115; od 14. do 21. 5. Velovec, Stožičeva 3, telefon 21070 in od 21. do 28. 5. dr. Rustar, Planina 4, telefon 21605

o razvoju Elana in o Begunjah med NOV. Prvo mesto je pripadlo ekipi tovarne Sava Kranj pred Elanom Begunje, Plamenom iz Kropce, BPT Tržič in IBI Kranj.

Seščlanska strokovna komisija je ocenjevala pevce popevk, instrumentaliste, recitatorje in ansamble. Med pevci popevk je prvo mesto osvojil Nežič Slapar pred Tonetom Hladnikom oboja iz BPT Tržič. V konkurenci duetov je že četrto premočno zmagal duet Kastler (Zlata Karo, Mija Fister) iz Tržiča. Med ansambli je bil najboljši ansambel Vilija Perka (BPT Tržič), medtem ko je Jože Zupancič zmagal pred Mileno Ribnikar med recitatorji (oba BPT Tržič).

Razstavav Kamoiku

Kamnik, 27. aprila — Tu so danes v dvorani nad Kavarno odprli zanimivo razstavo »Kamnik v stari podobi in fotografiji«, ki jo je pripravil kamniški muzej v počastitev 25-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte in praznika dela. Razstava bo odprta do 8. maja. — a

Leščanska godba

Godba na pihal v Lescah, ki ima že 35. letno tradicijo, se je dobro pripravila tudi za letošnje prvomajske praznike. V Lescah in v Radovljici bodo v nedeljo zbudili ljudi k praznovanju z izbranimi koralcami.

IZREDNA PRILIKA - UGODEN NAKUP

od četrta 28. t. m. naprej prodajamo za prvomajske praznike konzerve DELAMARIS

PO TOVARNIŠKIH CENAH

- TUNINA Z ZELENJAVO N din 1,50.—
- PIKNIK N din 1,40.—
- PEPELINE V OLJU N din 1,55.—

v P-SUPERMARKET-u in v vseh P-MARKET-ih v Ljubljani in ostalih krajih Slovenije.

Vse naše trgovine so bogato založene z živili, delikatesami, specialitetami, pijačami vseh vrst in ostalim blagom.

Delovni čas trgovin za prvomajske praznike:

30. aprila: odprte so vse trgovine: P-Market, samopostrežbe in klasične trgovine neprekinjeno do 20. ure v Ljubljani in ostalih krajih Slovenije.

Isto velja za P-SUPERMARKET in P-MARKET, Titova 25 v Ljubljani.

1. maja vse trgovine zaprte
2. maja odprti P-MARKET, Titova 25 v Ljubljani od 7.30 do 12. ure.

3. maja odprti P-MARKET: od 7.30 do 12. ure
— Ljubljana: Cigaletova, Sentvid, Hubadova, Savsko naselje in Prule

— Jesenice, Skofja Loka, Kamnik, Stražišče, Kranj
— poleg tega sta v Ljubljani odprta tudi kioska v Cigaletovi ulici in pri glavni železniški postaji od 7.30 do 12. ure.

PREHRANA

export — import
LJUBLJANA

V KROPI

NAJBOLJ PRIZADEVNI PEVCI

V Kropi je bila že od nekdanj kulturna dejavnost zelo živahna. Do letošnji predsednik društva Svobode Janez RESEK nam je ko smo ga vprašali kako zdaj dela njihovo društvo povedal, da tudi v Kropi mladina ne kaže pravega zanimanja za delo v sekcijah.

Tako danes uspešno dela v Kropi le moški pevski zbor, ki je v vztrajnem delom dosegel zavidljiv umetniški nivo. Zbor vadi dvakrat tedensko in zelo pogosto javno nastopa. Vsako leto gostuje tudi pri koro-

Korošci na Jezerskem

Petdeset pevcev iz Zelezne Kaple in Sent Vida na Koroškem je v nedeljo uprizorilo na Jezerskem koncert narodnih in zborovskih pesmi. Dvorana je bila nabito polna. Prireditve sta se udeležila tudi župan iz Zelezne Kaple g. Lubes in tajnik Pavle Kurnik ter predsednik sveta za kulturo te občine Valentin Poljansek. Prav tako so bili na prireditvi, ki je bila v okviru medobčinskega sodelovanja, tudi predstavniki občine Kranj.

K.M.

ških Slovincih. Da bi povečali zanimanje za domačo pesem med mladino se je društvo skupaj s predstavniki šol odločilo, da njihov zbor obišče nekaj šol v radovoljski občini. V okviru takega obiska bo kratko predavanje o razvoju slovenske narodne pesmi, hkrati pa bo zbor zapel nekaj pesmi.

Ostale sekcije so dosti manj delavne. Tako je dramska sekcija že nekajkrat začela z delom, vendar ni pravega zanimanja. Kot v večini kulturno-prosvetnih društev tudi v Kropi vedno bolj primanjkuje ljudi, ki bi zgolj iz idealizma vodili ali nastopali v posameznih dejavnostih kulturnega življenja

— S. S.

Dvorana v Begunjah

V Begunjah so se že odločili, da uredijo ustrezno dvorano za prosvetne in družbene namene. Ta bo v nekdanji Razingerjevi villi. Krajevna skupnost z domačo Svobodo ima že nekaj sredstev za to, nekaj pa upajo da bodo še zbrali, na ustrezen prispevek pa računajo tudi iz občinskih virov.

LOŠKIH POLETNIH IGER LETOS NE BO

»Ravbarski cesar« v Poljanah?

Po motivih dr. Ivana Tavčarja, zlasti po več krajših delih iz knjige »Med gorami«, je Igor Torkar »svobodno skupaj zložil« igro, ki ji je dal dva naslova: »Ravbarski cesar« ali »Vse to ljubezen stric«; režiser, ki bi delo pripravil za oder, naj bi se tudi odločil za enega od naslovov.

Vodja dramske sekcije pri KUD Poljane Lud Skofjo Loko Jože Trpin mi je povedal, da bodo to delo pripravili za oder v Poljanah za letošnje poletje, če se bo le dalo. »Zdaj prepisujemo igro in razmišljamo, kako bi razdelili vloge. Težko bo za ljudi, treba jih je približno 30, in sicer skoraj samo moške, ženskih vlog je le 5. Upamo, da bo šlo.« Režijo bo verjetno prevzel Trpin sam, igrali pa bodo v dvorani kulturnega doma, ne na prostem, čeprav tudi o tem nekoliko razmišljajo, vendar ne najdejo nikjer najbolj primernega prostora. Jože Trpin bo sam tudi igral, avtor Igor Torkar je obljubil, da bo sam prišel včasih pogledat in da bo delno pomagal pri režiji, sceno pa bo pripravil akademski slikar Ive Šubic.

»Poletnih iger v Loki letos ne bo!« mi je povedal ravnatelj Loškega muzeja Andrej Pavlovec: »Ni denarja. Najprej je treba poravnati dolg za lanske igre, ki ga je okrog 2.700.000 din. Če pa bo ostalo kaj denarja, ki je za to namenjen iz občinskega proračuna — mislim, da bo

tega morda še kakih 300 do 400.000 din — predlagam, da damo KUD »Ivan Tavčar« v Poljanah, da pripravi to novo dramatisacijo Tavčarjevih krajših del. To bi bilo nekakšno nadaljevanje loških iger; vseeno je namreč, če niso v Loki, če so v Poljanah, glavno je, da jih ne prekinemo, da je kontinuiteta. Da pa bi jih pripravili v Loki, je povsem iluzorno misliti, denarja namreč ni.«

Dramska dejavnost v Poljanah ni najbolj živa. »Mladih ni, režiserjev ni, starejši pa smo se že malo naveščali!« pravi Jože Trpin. »Letošnje in lanske sezono nismo še nič igrali, prej pa smo pripravili dramatisacijo

Tavčarjevega Cvetja v jeseni, s katerim smo nastopili doma in v Loki na poletnih igrah; še prej pa smo igrali Cankarjeve Hlapce, ki jih je režiral Jože Kovačič iz Kranja.« Tudi z ostalo dejavnostjo se KUD v Poljanah ne more ravno pohvaliti. Imajo knjižnico, ki je pozimi še kar dobro obiskovana, manj pa berejo ljudje poleti, razen tega pa imajo v kulturnem domu pozimi dvakrat na teden (sobota in nedelja), poleti pa trikrat (še sreda) kino. To pa je tudi vse.

Prav bi bilo, če bi za letošnje poletje pripravili Torkarjevega Ravbarskega cesarja, kajti to je — tako kaže — zares edina možnost, da se ne prekinemo že tradicionalne loške poletne prireditve.

— at

Ive Šubic pri delu v ateljeju — Foto Triler

PRED NOVO LIKOVNO RAZSTAVO V ŠKOFJI LOKI

Šubiceve bele pokrajine

Pavlovec: »Njegovo delo lahko imenujemo Šubicev realizem s pridihi surrealizma« — Šubic: »Ko se lotim partizanske teme, so to partizani v zimi«

Predmost pri Poljanah, sredi aprila — v ateljeju Ive Šubice, znanega slovenskega slikarja mlajše generacije, je pravo delovno vzdušje. Ive pripravlja 15 platen v tempera tehniki za razstavo v galeriji Loškega muzeja, ki jo bodo v počastitev 25-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte odprli 29. aprila. Skupaj z njim bo razstavljal 18 del v različnih tehnikah (slike na steklo, olja, batik tehnika) tudi Janez Vidic.

»To bo ena izmed najbolj kvalitetnih razstav v zadnjem času pri nas!« pove ravnatelj Loškega muzeja Andrej Pavlovec. »Vidic, Ljubljčan, ki živi v Mariboru, med vojno pa je kot slikar delal v partizanski tehniki TRILOF v Davči, že od leta 1962 ni razstavljal v Ljubljani. Šubic pripravlja ciklus zimskih motivov, ki predstavljajo izključno pokrajino v okolici Poljan. To je nova faza izrazito Šubicevega realizma s pridihi surrealizma, lahko bi rekel poljanska faza; trditev, da kaj takega v Ljubljani ne bi ustvaril, se mi ne zdi prav nič pretirana.«

Zaradi teh novih, nastajajočih belih pokrajin je Šubicev atelje ves v belem.

»Rad imam zimo,« pravi Ive, »toliko motivov se je nabralo, da sem jih moral spraviti na platno. Sicer pa me to spominja na partizanske zime, zlasti na dražgoško zimo januarja 1942, na bitko, v kateri sem tudi sam sodeloval. Kadar sem se dolejal — tudi v drugih tehnikah — lotil slikanja partizanske teme, so bili to partizani v zimi, zato ta sedanja, če hočete nova faza s tega stališča niti ni nekaj novega.«

Šubic se je rodil 22. aprila 1922 v Hotovlji pri Poljanah. Najprej je študiral na kiparskem oddelku Obrtne šole v Ljubljani, slikarstvo na akademiji v Zagrebu in Ljubljani, leta 1950 je končal specialno šolo pri profesorju G. Stupici, grafiko pa je študiral pri prof. B. Jakcu.

Med vojno je bil kot mlad partizan najprej v Cankarjevem bataljonu na Gorenjskem, potem v Tomšičevi brigadi na Dolenjskem, od leta 1943 pa do osvoboditve pa v grafičnem ateljeju pri Crmošnjicah, kjer je delal v glavnem za potrebe partizanskega tiska. Prvič je razstavljal na razstavi partizanske grafike leta 1945 v Ljubljani, samostojno pa je razstavljal potem v Ljubljani, Beogradu, Novem Sadu, Škofji Loki, Kranju, Ajdovščini, Postojni in Trzinu, sodeloval je na III. in IV. mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani, na številnih mednarodnih razstavah slovenske in jugoslovanske grafike in slikarstva po vsem svetu, od Tokia, Pekinga in Moskve do Berlina, Pariza, Mexica, Rio de Janeira. Na prvi razstavi »NOB v delih likovnih umetnikov Jugoslavije«, ki je bila leta 1961 v Beogradu, je

dobil tretjo nagrado za grafiko »Utrujenje«, razen tega je prejel drugo Kajuhovo nagrado za sliko »Vojna« leta 1963 in drugo nagrado na natečaju ob 20-letnici revolucije za sliko »Pod vasjo«.

»Grafika je še vedno ena od osnovnih mojih delovnih tem, pripoveduje;« ko bom pripravil razstavo v Loki, se bom spet lotil grafike. Sodeloval bom na drugi razstavi »NOB v delih likovnih umetnikov«, ki bo v galeriji Doma JNA v Beogradu, in sicer z delom v oljnati tehniki. Zelo veliko pa se ukvarjam tudi z ilustracijami, te so moj osnovni kruh, z njimi sem se brez štipendije (razen na specialki zadnji dve leti) prebil tudi skozi študij. Sem stalni ilustrator pri mladinskih listih Cicibanu, Ponirju in Pionirskem listu; za ilustracije sem dobil tudi že dve Kajuhovi nagradi leta 1949 in 1951 in nagrado Novo pokolenje leta 1964.«

»Kako pa ocenjujete svoje delo, v katero likovno

smer se prištevate? In kako združujete tako različne tehnike in teme?« ga vprašam.

»Likovno smer je težko opredeliti, v to se kot avtor nerad spuščam. Mislim, da v mojih delih prevladuje realizem, nekaj surrealizma jo zraven, precej simbolike. Pravijo mi, da vsebinsko neke nadaljujem tradicijo bratov Kraljev, vendar le vsebinsko, oblikovno pa sem šel naprej. Sicer pa ogromno delam, včasih mi tudi ni kaj po volji, raje bi delal kaj drugega, toda treba je, kaj hočeš!«

Kar težko se ločim od Šubicevih belih pokrajin, od njegove lepe Poljanske doline, ki jo človek znova in znova odkriva; spet jo imam košček več, videl sem jo takšno, kot jo gleda Ive iz svojega ateljeja, vso belo in čisto. Njegove poljanske zimске balade bodo v galeriji na Loškem gradu doživljale svoje vrste za vsakega občivalca.

A. Triler

KAJ VSE MI JE PRAVIL
IN RAZKAZOVAL MOJ PRIJATELJ

iz Kamnika

»Vsak berač svojo malho hvall.« Vendar je res, da je Kamnik vabljiv in obetajoč v gospodarskem, kulturnem in še posebno v turističnem razvoju.

Arboretum v Volčjem potoku, z gondolo na Veliko planino, divji kanjon v Kamniški Bistrici, posebnosti v Kamniškem muzeju, pogled iz Starega gradu, čašico dobrega pri... Vse to je obljubljal prijatelj iz Kamnika. V glavnem, nisem bil razočaran.

VZROKI BELIH LAS

Ob vseh obeh Kamnika pa je njegova nesreča, da je utesnjen med hribi. Svoječas se je razvil okrog malega gradu kot dete ob materinem krilu. Tu je ostal skozi stoletja stisnjen med obzidanimi rebrji Bistrice. To je delalo sive lase marsikomu izmed županov tega mesta skozi stoletja. Prvi, kot dokazuje dolgi spisek teh mož, je bil Jakob, in sicer od leta 1301 do leta 1303 — samo dve leti. Kratka doba njegove vladavine in tudi mnogih drugih njegovih naslednikov dokazuje, da rotacija ni pravzaprav naš izum. Najhujšo zaskrbljenost zaradi utesnjenega mesta pa so verjetno doživljali zadnji, čeprav se v novem času moderne delitve dela prenaša teža odgovornosti in sivih las od župana na urbaniste, od tu na svete in komisije in se končna odgovornost razprši brez sledu in posledic pri samih volilcih kot tovarniški dim pod neskončnim nebom.

Toda nekaj je narejenega. Industrijo so začeli usmerjati na spodnji del mesta ob Bistrico. Največ hiše in blokov pa raste navzgor proti Stranju in Stahovici. Smrtno obsodbo so izrekli industrijskim delavnicam in obratom med kranjsko in ljubljansko cesto. Umakniti se morajo že letos in odstopiti mesto zelenicam in otroškimi igriščem za ljudi iz tamkajšnjih sta-

novanjskih blokov, ki so tu »zrasli« drug ob drugem.

MILJARDE OB BISTRICI

Toda prijatelj je kazal bolj na drugo stran proti Domžalam, kjer se tik nad strmo ekalo Malega gradu začinjajo strehe tovarniških hal. Kazal je kje je Svilanit, Titan, Tovarna kovanega orodja, Tovarna usnja, kar vse se je zgubljalo pred očmi tam daleč ob Stolu. Levo ob Bistrici, ob kopalnišču pa bodo, kot se je hvalil, razširili park, uredili avtobusno postajo, ki zdaj dela največ preglavic v središču mesta. Tudi cesto bodo premaknili tja tako, da bo srednjeveški trg starega mesta ostal mirnejši.

Vse, vse novo ob Bistrici. Samo lani so odšteli domala tri milijarde dinarjev za nove obrate, stroje, lokale. Vrednost dela vseh 6 tisoč zaposlenih pa je presegla 31 milijard dinarjev. Seveda starih. In od tega si je vsak prisvojil le 59 tisočakov v povprečju mesečnih dohodkov kar ni pretirano, še preskromno.

OBČUDOVAJI GOST

Do postaje žičnice za Veliko planino smo si morali pomagati s tabletami proti morskimi boleznim, kajti cesta iz Stahovca naprej do Kopsiča, kakih pet kilometrov, je tako luknjasta, da je tudi za veleslalomaše prezahtevna.

Kljub vsemu pa je Kamniška Bistrica še vedno najbolj znano gostišče tega območja

In tam? Po razobešenih napisih smo zvedeli, da žičnica vozi vsako uro, da stane do gornje postaje in nazaj samo 6 dinarjev (seveda novih), da nas popelje 859 metrov višje v »avtobusu« pripetem na 1666 metrov dolgi žici. Ko je zvonec opozoril na odhod je bil za vožnjo pripravljen en sam potnik. Ta je bil, razumljivo, lahko deležen občudovanja in tudi ustrezne pozornosti tamkajšnjih uslužbencev — delavcev podjetja Ljubljana Transport.

Kot je pravil prijatelj ves v zadržki, je to višek mrtve sezone, čeprav je ozelenela in ocvetela dolina dihala v vzponu največjega življenja. Boj podzavestno, iz vljudnosti kot razsodno sem priklimal trditvam, da je pač žičnica ob zimskem in ob poletnem času stalno zasedena, da ima Velika planina obetajočo prihodnost kot osrednji up kamniškega turizma.

OBLJUBA V PLANINKI

Po turški kavi v Kamniški Bistrici, kjer se je prijatelj opravičeval, da navadno kuhajo boljše, smo pogledali kanjon ob transformatorski postaji. Komaj sem opazil za kaj gre, kajti preko ravnega gozda je le črn, globok jarek preko katerega lahko skoči srna.

Cas je potekal. Odrekli smo se Volčjemu potoku z vsemi japonskimi smrkami in jezери z oblubo, da ostane to za prihodnjic ter se odločili za zadnjo oblubo v Planinki, najznanjšemu gostišču v Kamniku. Ne bom ocenjeval »dobre kapljice«, cené itd., ker poklonjenemu konju se ne gleda na zobe. Zlasti ne, ker sem kot gustator nehoti zašel med družbo razpoložljivih in šegavih gostov tistega sobotnega popoldneva. Dvigali so kozarce v čast nekemu in Tuhinjske, češ da je

zvorno prodal gozd. Pri drugi mizli so se smejali »plščancologu«, češ da je postal pravi ameriški farmer, naslednji so pravili hudomušne na račun Agrokombinata in neobdelane zemlje...

Toda ob vsem tem razpoloženju se nisem čudil, če so gostje lani potrošili po kamniških gostiščih več kot 722 milijonov, več kot pol milijarde samo za pijačo. Seveda niso bili to samo domačini. To dokazuje 32 tisoč nočitev, ki so že s tem dala 12 milijonov dohodka.

Poslovili smo se z oblubo, da gremo drugič v Volčji potok, na Veliko planino. Prijatelj pa me je rotal, da ne smem objaviti njegovega imena. Če je to zaradi njegove žene ali zaradi službe — ne vem. Končno pa ni niti važno!
K. Makuc

ADOLF VOGRIN

ZBIRALEC UMETNIN

43-letnega Adolfa Vogrina sem spoznal povsem slučajno. Janez Kosmač, zastopnik zavarovalnice me je zaprosil, naj mu na pisalni stroj pretipkam spisek umetniških slik, ki jih ima zavarovane pri zavarovalnici neki Vogrin iz Lesc. Umetniške slike so zavarovane v višini osem milijonov S dinarjev. Potem pa mi je pripovedoval o njem toliko zanimivih stvari, da sem se odločil, da ga obiščem na domu.

Njegov dom je galerija slik, umetniškega okovja, knjig, kraškega terana in gostoljubnosti. »S pokojnim akademskim slikarjem Slavkom Pengovom sva bila dobra prijatelja. Večkrat me je obiskal na domu.« je začel pripovedovati Vogrin o svoji kolekciji umetniških slik. Pred dobrim letom sta se dogovorila, da mu Pengov naredi sliko — olje na platnu — velikost 200 x 150 cm, ki naj bi predstavljala neki dogodek iz slovenske zgodovine. Takrat je profesor Jože Kranjc, književnik, predlagal, naj bi naslikal ustoličenje po starem slovenskem običaju. »Ustoličenje«, ki ga ima Vogrin, je zadnje delo nedavno preminulega akademskega slikarja Pengova, kar je tudi razvidno iz pisma, ki ga je v času njegove bolezni napisala njegova hčerka, akademi-

ška slikarka. V pismu je napisala:

»Spoštovani Vogrin,

Za mene bi ne bilo večje sreče na svetu kot to, da bi se moj ati še kdaj lahko pogovarjal z Vami... lahko imate lepo zadoščenje ob dejstvu, da imate prav vi njegovo poslednje delo...«

Pengovih del na platnu je izredno malo in jih ima samo najožji krog prijateljev in sorodnikov. Vogrin ima še naslednje Pengove slike: »Portret žene«, »Vrtnice v košari«, »Koruza« in še štiri druge.

Tudi z akademskim slikarjem Dore Klemenčičem sta že dolgoletna prijatelja. Od njega ima 11 slik, med njimi znano »Partizansko kolono«, »Ranjenci na Kozari«, »Fašistični zločin«.

Med znanci Vogrina je tudi pokojni Ivan Cargo, od katerega ima štiri slike, med njimi »Matj z otrokom« in »Delo na progi Samac—Sarajevo«. Pokojni slikar Dušan Petrič je bil redni gost družine Vogrin in se je v hiši zadrževal ter slikal po 14 dni

Adolf Vogrin pred Pengovim oljem: Ustoličenje. To je zadnje večje delo znanega slovenskega slikarja in že zato posebej vredno — Ker je slika zelo velika (široka 2 m, visoka pa poldrug meter), jo je moral Vogrin namestiti kar v hodniku, ker spričo mnogih slik v sobah nima več prostora

NEPRAZNIČNA RAZMIŠLJANJA O

TONETIH IN MARKIH

Marko je bil direktor z visoko plesno šolo. Kvalifikacija, čeprav nezadostna, mu je kljub vsemu nudila toliko uglednosti in upogljivosti, da je kar dobro shajal. Bil je tipični biciklist: navzdol je pritiskal, navzgor se je klanjal.

Od našega družbenega sistema je dojel le toliko, da brez svojih ljudi ne moreš. Galanten, kakršan je bil, si je svoj krog hitro ustvaril. Ustvaril si ga je po svoji podobi. Najprej je poklical Toneta. To je bil tršat, molčeč, skorajda malce potuhnjjen predelavec. Vsi v tovarni — ta pa ni bila velika — so vedeli, da se ima za kvalifikacijo, položaj in morda še kaj, zahvaliti direktorju.

»Tone«, ga je nagovoril direktor. »Še mesec dni je do volitev novega upravnega odbora. Prav bi bilo, da enkrat ti kandidiraš za predsednika. Saj veš, sposobne ljudi potrebujemo, take, ki razumejo, kaj hočemo...«

»Ze, ze,« je bil Tone nekoliko zhepan, »toda res ne vem, kako se taki stvari streže...«

»Ne boj se,« ga tolaži Mar-

ko, »bova že skupaj kakšno uganila. Učen še nobenem ni padel z neba. Poglej mene... potem se je premislil, da bi Tonetu razlagal svoj primer.

»Toda, kako naj pridem na kandidatno listo,« se je še vedno branil Tone.

»To je moja skrb,« ga je potolažil direktor in s tem je bil razgovor zaključen.

Potem je Marko poklical k sebi še dotedanjega predsednika upravnega odbora, sekretarja in še tri, štiri svoje ljudi — in zadeva je bila opravljena. Prišel je dan volitev in Tone je bil izvoljen za predsednika upravnega odbora, še poprej pa je prišlo v delavski svet pet direktorjevih ljudi, dosedanjega predsednika upravnega odbora pa je bil izvoljen za predsednika delavskega sveta.

Ko si je tako Marko ustvaril ustrezno samoupravno bazo, je začel delovati. Ko si je primerno uredil osebne dohodke, ustrezno nagrado in izposloval, da so povišali kilometrino za prevoz z lastnimi osebnimi vozili (v podjetju pa je imel lastni avtomobil le on) ter podvojili dnevnice, je na seji upravnega odbora začel »vpraša-

nje ureditve upravnih prostorov».

»Tovariši,« je povzdignil glas, »sramotno je, da imamo tako zanemarjeno upravo. Morali bi jo dostojno urediti. Predlagam, da nabavimo novo pohištvo za tajništvo (malo pred tem je »menjal« tudi tajnico), nadalje, da uredimo poseben kotiček za kuhanje turške kave. Potem moramo vse prostore prebeliti, v nekaterih pisarnah bi bilo potrebno zamenjati tudi parket.

Prav tako moramo naprepleškati vsa okna in nabaviti nekaj umetniških slik.»

Se preden je direktor dobro končal z naštevanjem, je Tone že ugotovil, da je vse to res prepotrebno in predlaga, da kar glasujejo (kaj bi zgubljali čas s pretehtanimi predlogi). Vsi prisotni so malomarno dvignili roke.

Ze naslednji dan je direktor naročil 500 m² parketa, 100 kg oljnate barve, 50 vrečk syntolite barve ter kupil tri umetniške slike.

Ceneje bo, če nabavimo sami, potem pa najdemo le izvajalce,« je pojasnil svoje početje.

Potem so vse po spisku nabavili in res našli izvajal-

ce. Nato so izvajalci prišli in dela kolikortoliko strokovno izvedli.

Vse je bilo v redu, samotisti, ki jim vedno ni kaj vseč, saj veste, tisti godrnjači v podjetju, so začeli ugovarjati, da je kar čez noč zmanjkalo 80 m² parketa, 20 kilogramov oljnate barve in najlepša umetniška slika. Bili so celo tako nesramni, da so šušljali, da so taisti izvajalci, v taistem času (samo po urah) »izvajali dela« te vrste tudi v direktorjevem stanovanju.

Vsa zadeva je dobila dramatičen prizvok, tako, da je bil direktor prisiljen sklicati upravni odbor. Kaj so modrovali tam, nihče ne ve. Vemo le, da je v zapisniku s te seje napisano: »Upravni

odbor sklepe, da se preostali slikopleskarski material, prenese v Medvedovo ulico 26b in tam tudi ostane.»

S tem je bilo skrivnosti o izginih »slikopleskarskem materialu« in ostalih »malenkostih« konec, čeprav so o zapisniku modro zamolčali, da je v tisti ulici in natanko v hiši, ki nosi imenovano številko — direktorjevo stanovanje.

Sklep je sklep! In Tone misli, da je celo v redu in zakonit.

Takih sklepov je še več. Zlasti v tistih podjetjih, kjer so Toneti prijatelji direktorjev... Morda resda vsi sklepi niso povsem taki kot tale, ki smo ga opisali. Morda se tudi ta ni dogodil ravno takole. Približno pa. In še res je!

ABC

IZ LESC JE

NOVATOR IN GOBAR

skupaj. Zapustil mu je tri dela: »Dolina Trente«, »Skalnata obala« in »Sopek poljskih cvetk«. Po stenah visijo še slike Maksima Gasparija, Maksima Šteja in Gvida Birole.

Vogrin ima v svoji zbirki tudi molitveno preprogo neke muslimanske verske sekte, 1905. leta je bila na mednarodni razstavi na Dunaju prodana nekemu ruskemu knezu, ki je po Oktobrski revoluciji pribežal v Jugoslavijo.

VOGRIN IMA PRI ZAVAROVALNICI SVOJO UMETNIŠKO ZBIRKO SLIK ZAVAROVANO ZA 8 MILIJONOV DINARJEV — V SVOJEM ANTIKVARIATU IMA KNJIGE, IZDANE 1770. LETA — NA KNJIŽNI POLICI KNJIGE IZ ČASA ČRKOVNE PRAVDE, NAPISANE V METELČICI IN DANČICI — ROKOPISI PISATELJEV — MOLITVENA PREPROGA MUSLIMANSKE VERSKE SEKTE

Vogrin je pravi antikvar in na njegovi knjižni polici so razne stare knjige, med njimi tudi Valvasorjeve. »Sveti post kristusovim terplenju« je bila izdana 1770. leta. V zbirki najdemo knjige iz časa črkovne pravde, napisane v metelčici in dančici, drugo izdajo pesmi Valentina Vodnika (izd. 1840. leta), komedija »Varhe«, ki jo je iz angleščine prevedel Prešernov pri-

jatelj Andrej Smole, »Divica Orleanska«, tragedija, prevod Jovana Koseskega-Vesela (1848. l.), prve izdaje Levstika, Gregorčiča in Jurčiča. Poleg tega ima tudi veliko število knjig še živčih ali nedavno umrlih pisateljev s posvetilom in podpisom. Ima pa tudi originalne rokopise nekaterih del Jožeta Kranjca, Ksaver Meška in še nekaterih drugih.

Zanimivo je tudi, da ima zbrane vse letnike kmetijskih

in rokodelskih novic od 1843. do 1875. leta. Vogrin je Brežičan ter je bil minulo vojno kot vsi drugi izseljen v Nemčijo, nato pa še interniran v taborišču Köln-Deutz (podružnica Buchenwalda) in je bil v taborišču večkrat tako pretepen, da ima še danes vidne ožiljke na glavi. Sam pravi, da se zaveda, da zaradi teh posledic ni sposoben voziti

motornega vozila, zato je njegov konjiček zbiranje umetnin in starin ter lepo urejen dom. Po poklicu je strojni tehnik in ima lastno delavnico, v kateri izdeluje varilne aparature in usmerniške naprave za galvanizacijo. Po lastnih načrtih izdeluje verjetno najmanjše in izredno kvalitetne varilne aparature s priključkom na 220 V. Aparat, ki ga sam izdelava, je težak približno 23 kg in vari 2 do 3,25 mm elektrode. Trenutno

si prizadeva, da bi izboljšal aparature za varjenje vseh kovin. Drugl Vogrinov konjiček so gobe. Pozna okrog sto vrst gob, kolikor jih raste v okolici, od tega razločuje več kot deset vrst golobic, ki rastejo pri nas. »Če bi bilo tako malo ljudi hudobnih, kot je gob strupenih, potem bi bil raj na svetu!« pravi Vogrin. Strinjam se z njim.

Vogrin me je opozoril, da so točno pred 100 leti v Ljubljani začeli z akcijo za novo otroško bolnišnico.

»NOVICE gospodarske obrtniške in narodne« so takrat zapisale (str. 146):

»Vabilo za otroško bolnišnico.

Častiti Ljubljancin! Skušnje skoro devetih let, ko sem imel z bolj ubožini ljudmi opraviti, so me učile siromaštvo ljubljanskih delavcev spoznavati... Mnogi, ktere taka nesreča ginila, bi utegnili tedaj vprašati: »Kako bi se dalo bolnim otrokom pomagati?« Na to odgovorim in z mano skušnja v drugih mestih: »Naj se napravijo otroška bolnišnica v Ljubljani v kateri v začetku odločeno število, pozneje pa vsaki zares bolni otrok potrebuje in pomoči najde...«

Dovolite mi tedaj častiti ljubljanski prebivavci, da vas

v blagi namen prosim za vte-mljenje v začetku prav male otroške bolnišnice za 10 postelj... Vsak se tako majhen znesek se sprejema z veliko hvalo, kakor tudi vsako darilo otroškega perila, perila za postelje, posteljnaki, mizice itd. Jaz sam pa obljubim, da vse svoje žive dni brez plačila zdravnik hočem biti mladl napraviti in revnim otrokom in da v prvem letu tudi brez plačila potrebna zdravila v ljubljanskih lekarnah dobimo... Dr. Vil. Kovač»

Pred sto leti je torej Dr. Vil. Kovač javno obljubil, da bo v novi bolnici vse življenje brezplačno delal.

Ne pozabimo. To je bilo napisano točno pred sto leti 3. maja 1865. l.

Obisk pri družini Vogrin je končan. Na svidenje! Drugič pa bomo govorili nekaj več o vašem novatorskem delu. JOŽE VIDIC

»Pozabljene« vasi pod Storžcem

Ne smete me razumeti napak: niso vasi, po katerih sva z Jožem vandrała v sončnem nedeljskem dopoldnevu, pozabljene nasploh, pozabljene od vseh ljudi. To bi bilo povsem nemogoče že zato, ker so preveč lepi ti kraji, preveč vitkih brez zeleni v teh dneh tam pod mogočnim Storžcem, preveč spomladansko mladi so ozeleneli macesni tam okoli. Le naš časopis je pozabil na te vasi; prihaja sicer skoraj v sleherni hišo, le redko pa se spomni, da tudi tam žive ljudje, ki radi preberejo kaj o sebi.

Zato sva se v nedeljo potepala z Jožem po teh vasicah: v Zablje sva šla najprej s Spodnje Bele, od tam v Čadovlje in naprej na Trstenik, potem pa proti Bašlju in spotoma še na Babni vrt. »Boš videl, prijazni so ljudje v teh krajih, bolj kot spodaj, v ravnini!« mi je rekel Jože. Ne, prav nič ni lagal ali pretiraval.

»Lepo je, pravite. Je, ja, posebno za tistega, ki pride takole pogledat. Življenje pa je trdo tu, zemlja je težka, ilovnata, močvirnata, zato je s kmetijstvom bolj slabo. Preveč smo na mokrem; če bi hoteli pridelati kaj več, bi morali najprej temeljito izsušiti večji del kmetijskih površin. Krompir tu le slabo rodi; lani ga nihče ni pridelal za trg, preveč je bilo dežja. Če je suho leto, ga še pridelamo kaj, a to je malo-krat. Zato se ukvarjamo največ z živinorejo.«

Tako sva začela pogovor s Francem Rogljem, po domače Kreguljevim iz Zablje. Lepo je, res, če prideš pogledat v eno izmed najmanjših vasic na Gorenjskem, ki ima le štiri hiše, štiri kmetije (razen pri Kregulju še pri Fendetu, Kerhanu in Pavliču), sicer pa zares ne more biti tako prijetno v kraju brez šole, brez trgovine ali gostilne, brez avtobusnih zvez. Spomnil sem se na zlagano kmečko idiliko, na zlagano podobo vasi sredi prazničnega sončnega nedeljskega dopoldneva, ko prišlek iz mesta vidi le srečo sredi raja, ne pa žuljev in znoja...

Čeue je osamel, z drevjem poraščen hrib nad Kreguljevo domačijo. Ob poti z Bele v Zablje sta še dva taka osamelca: Voušič v Svagolu in Voušič pod vasjo. Rogelj mi je povedal, da ime pride verjetno od tega, ker sta bila hriba, ki ležita sredi močvirnih travnikov z domačimi imeni Doline in v Svagolu, poraščena z jelšami (voušami po domače). Na Čeue je bil po pripovedovanju domačinov včasih grad, ki so ga menda porušili Turki. Arheolog Andrej Valič je pred leti tam poskusno izkopaval in delov peč, kaj posebnega pa ni odkril. »Tudi židovi se še vidijo!« pravijo Zabljan. Stari ljudje pa so pripovedovali, da je v tem porušeni gradu skrival mogočen zaklad. Nekoč so se vaščani odločili, da ga bodo poiskali. Dogovorili so se, da ga bodo pol narnepili za cerkev, če ga bodo dobili. Kopalni so in ga našli globoko v zemlji, vlekli

so ga že ven in takrat jih je menda premagal pohlep po denarju, rekli so, da si ga bodo kar sami razdelili med seboj, da za cerkev ne bodo nič dali. To pa je bilo menda usodno, s tem so se pregrešili, pravijo; zemlja se je začela posipati v izkopano jamo, zaklad je pogotnila globina. Tako pravi stara pravljica; zaklad je še vedno zakopan globoko pod razvalinami gradu, na Čeue.

Zabljanske (Zabuske po domače) kmetije so precej velike, od 13 do 20 ha zemlje ima vsaka, približno pol od tega je gozda, četrtnina orne zemlje, ostalo so travniki. Vsa zemlja je blizu vasi, vsa okoli nje. V zadnjih letih ljudje opuščajo orno zemljo,

Franc Rogelj

več imajo travnikov, ker se ukvarjajo v glavnem z živinorejo. Mleka ne oddajajo v mlekarino, ker je predaleč, da bi ga vozili kam v zbiralnico, zato pri vseh hišah doma delajo sir in maslo in ga

prodajajo v Kranj ali Tržič. Včasih je bila v Zabljah še ena kmetija, po domače se je reklo pri Ropretu, a jo ni več. »Jaz jo ne pomnim«, pravi Franc Rogelj, »spominjam pa se še starega sadnega drevja tam okoli, kjer je bilo poslopje. Stari ljudje so govorili, da so bili pijanci pri tej hiši, zemljo so razprodali, nekaj so jo kupili domačini, nekaj tujci, hišo pa da so jo požgali.«

Potok Svagol, ki izvira na planini Javornik sredi Storžca, povezuje med seboj tri »pozabljene« vasi, ki sva jih z Jožem obiskala v nedeljo: Babni vrt, Čadovlje in Zablje. Navadno je majhen, njegova struga pa je globoka, posebno nad Čadovljami kar majhen kanjon; včasih prestopi bregove in poplavlja že sicer močvirno zemljo. »S pitno vodo nismo imeli nikoli težav«, spet pripoveduje Rogelj, »imeli pa so jih v Čadovljah, kjer ni tekoče vode, Svagol teče precej stran in nižje. Čadovljani so bili včasih vezani izključno na vodnjake; ko je bila suša, je vode zmanjkalo in prišli so ponjo v Zablje, zase in za živino. Zdaj pa teh težav ni več, vsi imamo tekočo vodo v hišah iz zajetja nad Povljanji.«

Imeli pa so v Čadovljah včasih še eno težavo; navzgor, proti Trsteniku, ni bilo ceste, skoraj ni bilo povezave med tema dvema krajema, le steza skozi gozd je bila. Če so hoteli iti z vozom na primer na Trstenik, kjer je bila in je še fara, so morali najprej v Zablje, od tam pa po cesti, ki gre na sever proti Babnemu vrtu do križišča s cesto Bašelj-Trstenik. Novo cesto proti Trsteniku so delali po vojni, pred kakimi desetimi leti, v glavnem s prostovoljnimi delci.

V Čadovljah je 8 hiš, od teh 5 kmetij. Poslopja so velika in lepa, pa jih bodo, tako kaže, še obnavljali ali pa gradili nove hiše, kajti videl sem lepo število izdelanih velikih zidakov iz žindre, ki so se sušili na soncu ob kozolcu. Ne gre za nadaljevanje tradicije v izdelovanju opeke iz slovice, ki je bilo včasih in je delno še razširjeno v vseh teh krajih od Golnika in Predvorja pa dol do Kokrice, ampak za hitro in cenejše izdelovanje večjih zidakov, ki se je v zadnjih letih zelo razširilo po vsej širši krantski okolici in ki se za poslužujejo predvsem individualni kreditorji.

Na dvorišču velike Markutove kmetije (Čadovlje 3) se je 79-letni Janez Markuta grel na soncu in z zanimanjem ogledoval čisto nov stroj za obračanje sena, ki ga je kupil njegov naslednik. Te novotarije, si je verjetno

misli, česa vsega se ljudje ne omislijo, da si olajšajo delo! »Za ta starega sem pri hiši, slab sem.« Vprašal sem ga, kako je bilo včasih in kako je danes. »Za denar je

Janez Markuta

bilo bolj hudo, danes se laže dobi. Jaz sem skozi delal, veliko delal; nikoli nisem imel hlapca pri hiši, vse sem sam naredil.« Na kmetiji s približno 23 ha zemlje, od te okrog 13 ha gozda, je bilo res treba delati. Tudi na Čadovljah, mi je povedal, se kmetje največ ukvarjajo z živinorejo, tudi tu delajo sir in maslo iz mleka in hodijo s tem na tržnico v Tržič ali v Kranj. »Vedno sem imel po tri krave molznice, včasih tudi štiri, zraven pa še voja in jalovca. Oženil pa sem se trikrat!« je še pristavil.

Na Babnem vrtu (ime je nastalo menda od tega, ker je bil kraj včasih last neke koroške grofice) je doma kostanj. »Veliko ga je«, mi je pripovedovala Zofija Cuderman, Skokova gospodinja. »Tudi v Kranj na trg ga nisimo prodajati, a bolj malo, nimamo ga časa pobirati, največ ga pridejo ljudje kar sami iskat. Težko je za delo, devet nas je sicer pri hiši, vendar kar pet otrok. Vse zemlje imamo približno 32 ha, obdelovalne devet hektarov in pol, orne okrog 4 ha, ostalo je gozd, vendar največ v Storžcu, spodaj, v nizini je okrog 4 ha. Z lesom se veliko trpi, veliko je dela, prav tako s travniki, ker niso na ravnam; veliko imamo takih, na katerih le enkrat letno

kosimo. Včasih sta razen gospodarja in gospodinjne na vsaki kmetiji delala še pod dva hlapca in po dve dekli pa še pastirja so imeli, danes pa to ni mogoče, lona ne moreš dati poslom.«

Kmetije na Babnem vrtu se od kmetij v Zabljah in Čadovljah ločijo v glavnem po tem, da imajo več gozda, ki je v pretežni večini v Storževih strminah, tja do zgornje gozdne meje. Pozimi vedno napravljajo drva, včasih pa so tudi oglje kuhali in imeli apnenice, zadnje še leta 1942. Stari ljudje pripovedujejo, da so bila pobočja Storžca gola, vse sproti so menda posekali za oglje, kar je zraslo; to je bilo takrat, ko gozd še ni bil razdeljen. Pri eni hiši se reče pri Vogarju, del gozda pa imenujejo na Vogane. Deset hiš ima Babni vrt, po vojni ni bilo nobene nove, pred vojno, pred kakimi 30 leti, pa ena. Vse so bile kmetije (menda je bilo 8 kmetij včasih in dve gostilni), v zgornjem koncu pa so bili kajžarji (pri Stularju in pri Kajžu). Danes nimajo ne gostilne ne trgovine. Včasih so imeli tudi tri mlince (Kričar, Cuderman in Spano) z velikimi lopatastimi kolesi, na katere je bila napolnjena po rakah voda iz potoka Svagol. Danes melje le še Cudermanov mlin, če je dovolj vode, Kričarjevega pa preurejajo muzealec v muzejski objekt na prostem.

»Vse kmetije so imele včasih baito«, mi je pripovedovala Zofija Cuderman; »naredili so jo za posle. 84-letni stric Anton pa mi je povedal, da so baito naredili kmetije, če so imeli več sinov. Če je sin namreč imel baito, mu ni bilo treba iti k vojakom. Našo baito smo podrti leta 1938; bila je lesena, iz ostenkov narejena, z mahinimi okenci, ki so se znotraj zapirali z zapahi. Pri podiranju smo v ostenkih v voglu našli star denar in svečo.«

Zablje, Čadovlje in Babni vrt so vasi, ki gospodarsko ne napredujejo. Predaleč so od prometnih poti in večih krajev, da bi ljudje ostajali v njih, da bi se tisti, ki ne ostajajo na kmetijah, naseljevali tu, da bi in gradili nove hiše. Kmetijstvo se boli ali manj vzdržuje v nekdanjem obsegu. Ljudje pa, ki doma niso potrebni, se izseljujejo, k cesti ležijo in k industriji. Od leta 1869 se je število ljudi v Zabljah zmanjšalo od 39 na 19, v Čadovljah od 52 na 43 in na Babnem vrtu od 72 na 63. Vendar tudi vsi tisti, ki še stanujejo doma, ne delajo na kmetiji; na pobočjih krajevnega urada v Gorčah je iz Zablje 5 ljudi zaposlenih, dve iz Čadovlje 22 in z Babnega vrta 13.

TURIZEM V DOLINI ZAVRŠNICE

Nekoč: skrivališče pred Turki
Včeraj: zbirališče revolucionarjev
Danes: svet v tišini
Jutri: rekreacijski center? Jutri...?

Vsa pota vodijo v dolino reke Završnice. V svet neomadeževane narave, ki je delo ljudskih rok (umetnega jezera) sprejela kot okras in akvarij.

Od gostilne »Pod Stolom« je do jezera vsega 15 minut hoda. Velika skrivna votlina na Gozdašnici nas opozarja na dejstvo, da so v tej votlini ljudje nekoč našli zatočišče pred turškimi handžarji.

Iz revolucionarnih središč Beograda, Zagreba in Ljubljane so po Obznani in Zakonu o zaščiti države 1921. leta vodila skozi dolino Završnice čez Karavanke ilegalna pota kurirjev in voditeljev naprednega delavskega gibanja. Tako se je na tej poti pred 45 leti smrtno ponesrečil prvi sekretar SKOJ Dragoljub Milovanović, ki je pokopan na Breznici in so mu

odkrili v Završnici na skali spominsko ploščo.

Čudoviti prirodi ob potoku Po 6. januarjski diktaturi 1929. leta, ko so bila prepovedana vsa politična gibanja, je bilo tudi jeseniškemu proletariatu prepovedano shajati se v delavskem domu »Pri Jelenju«. Zato je Završnica postala zbirališče revolucionarjev, ki so se tukaj pod pretvezo raznih izletov in zborovanj neovirano shajali. Na te shode so prihajali tudi voditelji KPJ Edvard Kardelj, Franc Leskovšek-Luka, Boris Kraiger in drugi.

Završnica se je turistično uveljavila že pred vojno. Prihajali so taborniki iz raznih krajev domovine in iz tujine. Nekaj množičnih izletov delavcev Zelezarne Jesenice-Javnika je privlačnost Završnice samo še povečalo.

Tudi v prvih povojnih letih vrvež v dolini Završnice ni

ZAVRŠNICA NEKOČ, VČERAJ, DANES, JUTRI...

zamrl. Letno je prihajalo po več tisoč tabornikov, ki so v in jezuru, na tratah in v gozdovih, v planini in dolini našli dovolj prostora za sprostitve svoje mladostne energije.

Danes je Završnica svet tišine. Skozi njo vodijo pota do Valvasorjevega doma, kočice na Zirovniški in Zabreški planini, Prešernove kočice na vrhu Stola, lovske kočice pod Crlenam, do Doslovške planine in Smokuške planine tja do Zelenice.

Gozdna cesta od Most pri Zirovnicah pelje skozi Završnico do Smokuške planine. Če bomo našli smisla in moči za turizem, bomo morali za gradnjo te ceste nadaljevati vse do žičnice na Zelenici, kajti to bi bila edinstvena gorska cesta.

Završnica danes spi. Pred vojno so v Zingarici našli

svoj dom ljubljanski študentje. Zingarica je bila med vojno požgana, temelji pa čakajo obnove oz. »odrešenika«. Pred vojno je gostilničar, sedaj že pokojni, Franc Mežak, zgradil v Završnici tako imenovani »Starčkov bazen« z okrepčevalnico in bazenom za kopanje. V tej stavbi so vse do nedavna prebivali cigani. Šele letos je na predlog turističnega društva prevzel privatno iniciativo za obnovo tega bazena Srečko Legat iz Sela pri Zirovnicah, ki predvideva, da bo še letos obnovljen »Starčkov bazen« lahko sprejel prve goste.

V dolini Završnice zemljišče omogoča igranje nogometa, odbojke, ribolov, smučanje, plavanje, veslanje, alpinizem in razne kolektivne rekreacijske izlete.

Pred vojno so imeli taborniki, po vojni pa taborniki in cigane. Pred leti je or-

ganizacija francoskih tabornikov zaprosila za dovoljenje, da uredi stalni center za svoje tabornike. Bill smo tako ošabni, da jim nismo niti odgovorili. Verjeli smo, da bomo sami zgradili velik rekreacijski center. V Zelezarni Jesenice so o tem že večkrat razmišljali, vendar nas je čas prehitel in Završnica bo morala še malo počakati. V lepih poletnih dneh je v Završnici veliko turistov, ki ob ognju sami pečijo meso in si iz lastne »shrambe« strežejo jedajo in pijačo. Pred 30 leti si se v Završnici lahko okrepčali, danes pa je potrebno popolno torbo krepko napolniti ko greš tja.

Završnica je danes podobna golji ženski, ki bo veliko bolj izjavalno delovala na turiste, če bo obkleta vsaj bikini. JOZE VIDIC

»Tisti, ki želi spraviti človeka izpod nog s tem, da ukinja njegovo delovno mesto, je zame pravi amater.« je dejal omalovažujoče in malomarno srebrnil turško.

Napeto sem prislutnil. Moram priznati, da sem se čutil kar malce majhnega v senci tega »velikega kombinatorja«.

»To je stara šola, razumeš. Pokličes človeka in mu rečeš:

»Oprostite, prosim toda prisiljeni smo, da ukinemo vaše delovno mesto. Saj veste... reforma, pomanjkanje dela, naročil itd.«

Lepo te prosim, kdo pa te zadnje si nakopljel na vrat še delovno inšpekcijo, sodišče in podobne nevesočnosti. Mar ni preprosteje takole:

Recimo, želeli smo se znebiti Franceta. Saj ga poznaš, tistega domišljajca, ki misli, da vse zna? Da, tistega, ki je bil pri nas finančni knjigovodja in se je prejšnji teden odselil nekam na Stajersko. Povem ti, neznošen je bil. Povsod je vtiakal svoj nos. Kontroliral je — lepo te prosim — celo, če smo pravilno obračunavali potne naloge in se upri izplačilu nadur, češ da vodilni nima mo pravic do njih.

Sitna reč skupaj češnje zobati s takim škricom. Zato ti, bratec, s sekretarjem pokličeva — četrt leta bo tega — na pogovor Marico, tisto blede, skušntrano bitje, ki čepi v naši centrali. Ona je najboljša Franekina prijateljica, ta pa dela v računovodstvu. Tako rekoč skupaj s Francetom.

»Kako pa se kaj Francka počuti v računovodstvu.« je začel otipavati sekretar.

»Mislim, da kar dobro.« je bila Marica vsa zbegana, kajti ni vedela, zakaj sva jo klicala in zakaj jo zdaj tole sprašujeva.

»Pa s Francetom, se razumeta?« siliva vanjo.

Od tedaj se je v računovodstvu začelo... Francka je povedala Silvi, ta Pavla in Pavla Mariji. Vsaka je po lepem ljudskem običaju še nekaj Jodala in nazadnje so se splele okrog nič hudega slutečega Franceta čudne zgodbe. Silva je že vedela povedati, da je France pre-

zaostaja. V sodelavkah ni dobil več prave pomoči. Najprej je mislil, da je temu kriva pomlad. Potem pa je le nekoga dne prišel k meni in mi potožil.

»Že sam sem vas hotel poklicati na razgovor,« sem ga prekinil. »Čudne novice iz oddelka prihajajo do mene.

jetju. Ne bi sicer rad, da to vzamete kot da vas v to silim, toda...«

Se preden sem dokončal stavek se je France zahvalil za odkrite besede in odšel. Potem je menda »razšiščeval« s svojimi dekleti, pa nobena ni hotela preklicati tistega kar je rekla.

Prijatelj je umolknil, jaz pa sem molčal. V mislih sem bil s Francetom tam nekje na Stajerskem... Ubogitrepček, zakaj se je vendar praskal, če ga ni srbelo in zakaj je toliko delal. Mar bi po »sihtu« »svoje« žensko na torte vozil in pohlevno živel, pa bi še danes hlačo pri nas po Kranjskem trgali. No, pa nič zato, če je odšel. Saj je menda dobil dobro službo. Kako je ne bi, saj je bil pameten in delaven, kar prepameten za nas... KOS

NA ROB ZAKONA O DELOVNIH RAZMERNJH NEVSAKDANJA ZGODBA

»Ja, mislim da, pravzaprav, ne tako...« ni zaključila misli Marica.

»Sem si kar mislil,« je pomembno ugotovil sekretar.

»Je mar kaj narobe?« se je zbal Marica za prijateljico.

»O nič, nič posebnega,« je drobil sekretar, »no ja, pravzaprav je, sicer vas ne bi klicala na razgovor. Vi ste najboljša Franekina prijateljica, pa sva mislila, da morda veste...«

»Kaj naj bi vedela?«

»Vse skupaj je pravzaprav smešno in nama nič mar. Samo mislila sva, da je med Francko in Francetom prišlo kaj navzkriž... No, morda ne tisto... Samo čudno se nama zdi, da je France, ki poprej Francko prehaliti ni mogel, že nekajkrat omenil, da bi bilo prav, če bi Francki odpovedali ali pa bi jo prestavili na kako manj odgovorno mesto, ker pač ni sposobna...«

Marica ni upala ugovarjati. Na moč se je trudila, da bi si zapomnila vse kar sva ji pripovedovala. In lahko si misliš, da je še sveže nesla Francki na nos.

ambiciozen in da vsem streže po službi ter jih hodi tožiti na upravo. Pavla je vedela čisto, da tudi glede sindikalnega denarja niso povsem čisti računi, medtem ko je Marija svečano zagotavljala vsakomur, da tudi v osebnem življenju France nima čisto čistih računov.

France je medtem delal za dva. Čutil je, da mu delo

Vaše sodelavke vas odklanjajo kot sodelavca. Vem, vem, da močno pretiravajo. Toda, saj veste, proti večini boste težko zdržali. Najbolje bi bilo, če bi se zmenila za kako drugo delo v drugem oddelku. Ali pa še boljše, vi ste sijajen knjigovodja pa boste — z našo pomočjo, se razume — našli ustrezno delo v kakem drugem pod-

GORENJSKA PRED NOVO TURISTIČNO SEZONO

Kdor čaka ta dočaka (samo, če je res?)

Hokej 66 — Veslanje 66 — Kravji bal 66 — Mesec narcis 66 — Nagrada Loke 66 — Kmečka ohcet 66 — Ovčarski bal 66 itd. (seveda tudi 66)

Od prireditev »66« sta za nami šele hokej in Planica. Hotelirji na Gorenjskem bodo morda zlobno pripomnili: »Se tega je bilo preveč.« No, ni ga bilo ravno preveč, vsaj na Gorenjskem ne. Najrazličnejši organizatorji pripravljajo cel spisek »velikih« in »malih« turističnih prireditev, ki naj bi privabile in zadržale goste iz vseh krajev in sveta. Ker v letošnjem letu poteka še vedno vse v znaku »66« (tega ne more nihče zanikati, če ne verjame naj pogleda samo stare reklamne panoje na cestah), pričakujemo tudi uspešno turistično sezono 66.

KONČANA JE ZIMSKA SEZONA

Da ne bodo najbolj vneti smučarji zamerili recimo raje, da bo kmalu končana. Torej: kmalu bo končana zimska sezona, razpolagamo s statističnimi podatki prometa v prvih treh mesecih in jih lahko primerjamo z istim obdobjem izpred enega leta.

Čakali smo na boljše pogoje v našem zimskem turizmu in, vsaj upamo, da smo jih dočakali. Kranjski gorji in Španovem vrhu (oj, ta presneta prenočišča!) sta se priključila še Vogel in Zelenica (kot Španov vrh imajo tudi tu načrte, vendar kaže, da so le nekoliko bližji našemu času, glede prenočišč). Dejstvo je, da smo le dočakali zanimiva in prigostov se je povečalo za

jela 167.547 (lani 161.062) gostov, ostale štiri občine 1.394 (od 180.769 na 182.163), tujih pa za 8.236 (od 95.026 na 103.262).

Število prenočitev je poraslo kar za 6%. Morda to pomeni, da so se za naše kraje le pričeli zanimati tudi »premožnejši« turisti? Se do večraj smo namreč tarnali, da inozemski turisti preveč gledajo na vsak dinar (malokdaj smo pomislili na to, da jim premalo nudimo). Število prenočitev se je povečalo za 61.676 (od 1.014.288 na 1.075.964). Za večje število prenočišč pa so poskrbeli v prvi vrsti domači turisti. Ustvarili so povečanje za 34.788 (od 661.809 na 696.597) v primerjavi s tujimi, ki so povečali število za 26.888 (od 352.479 na 379.367) prenočišč ta presneta reformal

pa 117.878 gostov (Jesenice 69.036 — lani 66.057, Kranj 37.739 — lani 33.557, Skofja Loka 5002 — lani 6.825, Tržič 6.101 — lani 8.294). Seveda so to le evidentirani gostje t. j. tisti, ki so najmanj enkrat prespali. Predvsem v Tržiču bi bila drugače številka precej višja, saj Zelenica slovi po izrednem obisku, pa na žalost nima prenočišč.

Podobna slika se pokaže tudi pri prenočitvah. Radovljica je beležila 619.179 prenočišč (lani 607.491), »ostali« pa le 456.785 (Jesenice 318.583 — lani 252.512, Kranj 102.483 — lani 98.781, Skofja Loka 15.259 — lani 31.760, Tržič 20.460 — lani 23.744).

Pri obeh primerjavah pade v oči stagnacija turizma v Skofji Loki in Tržiču. Podobno sliko bi dale tudi ostale primerjave. Pri obisku tujih gostov igrata pomembnejšo vlogo predvsem Radovljica (68.951 gostov z 298.649 prenočitvami) in Jesenice (21.659 gostov s 56.339 prenočitvami).

- Splošna ocena pregleda
- turističnega prometa v
- prvih treh mesecih nika
- kor ne more biti slaba.
- Leta in leta smo čakali,
- da bi turizem le pokazal
- vsodobnejše rezultate
- in končno smo le (vsaj
- delno) to tudi dočakali.
- Smo pred pričetkom po-

stična sezona. Prav v tem mesecu pa ne bomo imeli na Gorenjskem nobene večje prireditve. Morda zaradi splošnega uradnega pričetka turistične sezone.

Bled je še vedno (in še dolgo bo ostal) biser našega turizma. Čez celo sezono bodo tu prireditve kot na tekočem traku. Blejske poletne prireditve se bodo pri-

V začetku avgusta bodo imeli tudi v letošnjem letu v Zelenicah »čipkarski dan«. To bo sploh mesec največjih prireditev. V Kranju bo od 5. do 16. že tradicionalni Gorenjski sejem. Pred samim zaključkom sejma (14. avgusta) bo marsikatera vesela družina odhitela tudi v Rateče na »Pastirski rejs«. Uradno je poletna turisti-

Domači turizem 1966

čele v maju in končale septembra. Kljub tej živahnosti pa še vedno očitamo Bledu monotomijo in ga imamo (morda po krivici) za preveč miren turistični kraj.

V zadnjem letu se je močno razvil turizem v — Naklem. Naj zaradi tega vsaj omenimo, da bodo do 15. maja odprli nov turistični biro. TD je dobilo 7 milijonov starih dinarjev posojila in bo uredilo recepcijo, manjši bife in morda tudi že camping.

Glavna prireditve v maju bo športna. 29. maja bodo že zopet na sporedu cestne hitrostne dirke »Nagrada Loke«. Po dosedanjih obiskih lahko sklepamo, da bo pravzaprav to začetek turistične sezone, vsaj za nas domačine.

Planina pod Golico nam letos obljublja cel »mesec narcise«. Vreme se je tako prijetno poigralo, da kaže, da bodo narcise uspevale ves maj. Prireditve ob tem praznovanju bodo zanimive za staro in mlado, za mlade verjetno še najbolj izvolitev miss (brez zamere: važno je kdo se počuti mlad).

17. julija bo v Bohinju slovita »kmečka ohcet«, prireditve, ki razveseli goste predvsem zaradi svoje pristnosti in domače folklore. Konec meseca (24. julij) pa bodo poskrbeli kromarski kovači za svoj »Zebljarski dan«.

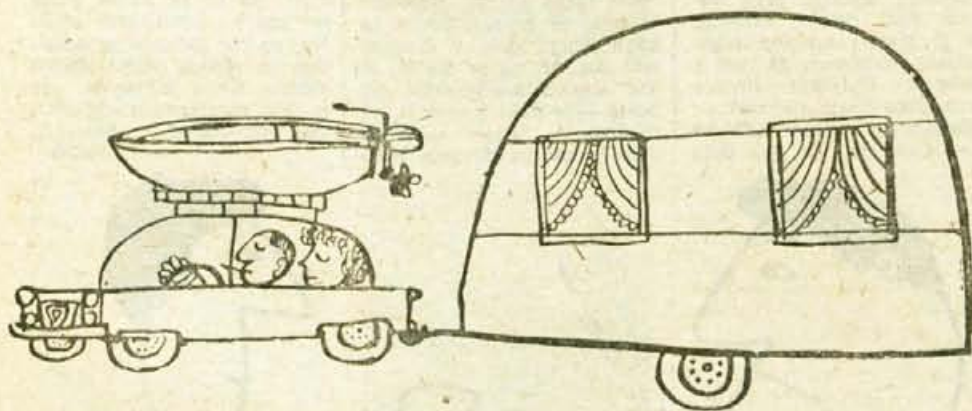
na sezona zaključena 1. septembra. Nekje okoli tega datuma bodo imeli v Tržiču svoj moto-cros, na Bledu pa od 8. do 11. nič več in nič manj kot svetovno prvenstvo v veslanju. Ta prireditve pomeni za Bled podaljšanje poletne sezone in sezonskih cen (hoteli so vsaj obljubili, da cen ne bodo dvignili iznad sezonskih).

Bohinj bo 25. septembra poskrbel za zadnjo večjo prireditve: »Kravji bal« je zopet drobec iz našega folklornega življenja.

Našteli smo le nekaj najpomembnejših prireditev, seveda pa to niso vse. Vsi pomembnejši turistični kraji pripravljajo najrazličnejše zabave za svoje goste. Nekateri jim žele priznanosti z velikim turističnim hrupom ter jim nuditi v prvi vrsti mir in počitek. Tudi to je prav. Turisti so različni in imajo najrazličnejše želje. Če bomo ustregli večjemu številu, jih bomo naslednje leto tudi več pričakovali.

Napovedi so torej lepe, seveda ne moremo jamčiti, da se bodo uresničile. Počakajmo na vse prireditve, na množico, ki naj bi preplavila naše kraje, na športnike in gledalce ob Blejskem jezeru, na konec poletne sezone in, upamo, dočakali bomo zadovoljstvo ob ugotovitvi, da je turizem zopet naredil velik korak naprej.

P. Colnar

Predlog za opremo tujega turista, če pride med sezono v Kranj, na Zelenico, na Španov vrh in še kam...

vlačna zimska središča. Število gostov se je v prvih treh mesecih povečalo za 3,4%. To je majhen procent, vendar le pomeni 9.630 gostov več (od lanskih 275.795 letos 285.425 gostov). Drugo dejstvo je, da hitreje raste število tujih kot domačih gostov (ta presneta reformal). Število domačih

— saj je ona vedno vsega kriva).

RADOVLJICA: OSTALI = mnogo:malo
Pravijo, da je v slogi moč. Združimo torej štiri gorenjske občine (Kranj, Jesenice, Tržič in Skofjo Loko) in jih primerjajmo z radovljiško. Radovljiška občina je spre-

- letne turistične sezone.
- Pripravljenih imamo celo
- vrsto prireditev, ki naj
- bi privabile in čimdalj
- zadržale kar največ tu-
- ristov.

NA GORENJSKEM BO FLETNO
15. junija je vsako leto uradno odprta poletna turi-

Te dni po svetu

Po odstopu grškega podpredsednika vlade in zunanjega ministra Cirimoka, je prišlo v grškem parlamentu do glasovanja o zaupnici vladi. V zelo razgretem ozračju, v katerem je prišlo celo do pretepa, je dobila vlada zaupnico z enim glasom večine.

54 britanskih intelektualcev je odkupilo celo stran v londonskem »Timesu«, kjer so javnosti sporočili, da se ne strinjajo z izjavo predsednika ZDA Johnsona, ki je dejal, da je zadovoljen z Wilsonovo zmago na nedavnih volitvah, ker naj bi to potrjevalo pravilnost britanske vietnamske politike. Intelektualci obveščajo, da so glasovali za Wilsona in da je Wilson zmagal kljub svoji vietnamski politiki in ne zaradi nje.

12. maja se bo začelo v Bandungu zasedanje indonezijskega začasnega posvetovalnega kongresa. Posamezne organizacije vsak dan postavljajo pred člane kongresa svoje zahteve. Večina jih zahteva predvsem to, da se politično življenje vrne k indonezijski ustavi.

Pomoč VIETNAMU

Po vseh krajih kranjske občine bodo v mesecu maju zbirali denarne prispevke za pomoč vietnamskemu ljudstvu v njegovem boju in trpljenju. Akcijo vodijo vse krajevne organizacije ZB. Tako je sklenil sekretariat občinskega odbora ZB. Pričakujejo, da bo zbiranje pomoči tudi v konkretni obliki dokazalo naše velike simpatije do vietnamskega ljudstva v njegovem boju za pravico in svobodo.

IZ SLOVENSkih ZAMEJSKIH ČASOPISOV

MATAJUR

Te dni bodo na pobudo čedadске občine ustanovili Industrijski konzorcij Nadiške doline. Ta novica je zelo razveseljujoča predvsem za prebivalce Beneške Slovenije. V Nadiški dolini je namreč treba z ozirom na njeno ekonomsko in socialno zaostalost rešiti problem industrializacije.

V Čedadu bodo kmalu zaključili z gradnjo nove stavbe za srednje šole, ker je sedanja mnogo pretesna za sprejem vseh učencev.

Ljudje in dogodki

Vladašenipadla

Po petdnevni parlamentarni razpravi v grškem parlamentu je bila Stefanopulovski vladi izglasovana zaupnica z enim samim glasom večine. Do razprave je prišlo na zahtevo opozicijskih stran, ki so po odstopu podpredsednika vlade in zunanjega ministra Cirimokosa, nastavile vlad najtežjo past v zadnjem času. Znano je, da politični položaj v Grčiji ni trden po strmooglavljenju vlade Papandreua. Kot že velikokrat v zadnjem obdobju so se grški poslanci tudi tokrat sredi razprave fizično spoprijeli. Parlamentarne razprave pa se je po dolgem odmoru udeležil tudi sam Papandreu, ki že nekaj mesecev ni prestopil praga grškega parlamenta, čeprav je poslanec in voditelj največje opozicijske stranke, ki ima v grškem parlamentu največ glasov.

Povod za sedanjo razpravo so dala politična na-

sprotja o Cipru. Trojanski konj je postal Ciper. Položaj na Cipru je ogrozil obstoj sedanje Stefanopulovske vlade. Če hočemo priti »trojanskemu konju« do uza, moramo nujno pogledati nekoliko v zgodovino grških političnih nesoglasij glede Cipra. Ze na samem začetku političnega upora ciprskega prebivalstva nad britansko kolonialno oblastjo, sta se na otoku izoblikovali dve stališči. Vodja upora general Grivas je privrženec političnega gibanja za priključitev Cipra k Grčiji, duhovni in politični vodja Cipranov nadškof Makarios pa je privrženec samostojnosti Cipra. Po samostojnosti Cipra leta 1959 je Grivas zapustil Ciper in se vrnil v Grčijo, leta 1964 pa se je zaradi vojaškega spora med ciprskimi Grki in Turki zopet vrnil na otok, da bi popravil vojaški položaj grške večine. Na ti-

hem so govorili, da so soglasja med Makariosom in Grivasom naraščala. Posebno se je to potrdilo z glasovi v zadnjem času, da nikozijska vlada zahteva od Aten odpoklic generala Grivasa. Ciprska nacionalna garda naj bi prišla pod poveljstvo nikozijskega obrambnega ministra. Pred kratkim naj bi Grivas sporočil grški vladi, da lahko problem Makariosa reši takoj. Za pismo generala, pa je prišlo v roke nadškofa Makariosa. Grški vladi je postavil kratak ultimatus: »Atene naj takoj odpokličejo Grivasa.« Da bi vlada prikrila tihe dogovore so za grešnega kozla napravili zunanjega ministra Cirimokosa, ki je prijatelj ciprskega nadškofa. Ta je na vso jezo izstopil iz vlade. Grška vlada je bila v hudih škripcih. Grivasu ni smela skriviti las, ker je od glasov njegove desničarske stranke odvisna usoda sedanje grške vlade. Osem glasov Grivasove skupine je vladi potrebnih, zato je rajši žrtvovala Cirimokosa. S tem si je podaljšala življenje. Vlada sicer ob zadnjem glasovanju še ni padla, lahko pa vsak dan pade.

Murka

Kupci postajajo iz dneva v dan vse bolj zahtevni, zato je razstava pohištva, ki jo v času od 29. aprila do 18. maja organizira trgovsko podjetje MURKA Lesce, popolnoma v skladu z duhom časa in trgovskega čuta za poslovnost. Skladišča so zaradi majhne prostornine čisto tako založena, da je težko pokazati kupeu široko izbiro blaga, posebno pa novitete na trgu. Trgovsko podjetje MURKA ima dolgoletne izkušnje z Gorenjskega sejma in ve, da je pohištvo izredno konjunktorno blago. V letu 1960 so v MURKI prodali pohištva za 110 milijonov S dinarjev, promet pa je iz le-

OD 29. APRILA DO 18. MAJA
V FESTIVALNI DVORANI

razstava pohištva na BLEDU

Na razstavi sodelujejo MEBLO Nova Gorica, STOL Kamnik in trgovsko podjetje MURKA Lesce — Razstava praktične, ekonomske in sodobne opreme — Vsi razstavljeni predmeti se lahko takoj kupijo pri organizatorju razstave — MURKA je lani prodala pohištva za 500 milijonov S din-

ta v leto naraščal tako, da so lansko leto prodali samo pohištva za 520 milijonov S dinarjev.

MEBLO Nova Gorica razstavlja svoje renomirane in kvalitetne proizvode, sodobno ter ceneno pohištvo, ki je plod natančnih tehnoloških studij in stoletne tradicije solkanskih mizarjev. MEBLO spalnice so izdelane iz najboljših materialov s sodobnim okovjem, ki omogoča lahko in hitro montažo. Visoke ormare »AR« se lahko izoblikujejo iz več različnih ali enakih ormar v estetsko in funkcionalno celoto, odvisno od velikosti stanovanjskega prostora. Ker pa so visoke, se z njimi izkoristi tudi prostor v višino. Poleg tega MEBLO še razstavlja kavče, fotelje, mizice in ležišča v skladnih garniturah in posameznih kosih. Tapetniško blago je v dveh kvalitetah z dvajsetimi vzorci in v sodobnih barvah. Vse MEBLO pohištvo je razstavljeno na elemente, montaža pa je enostavna. Vsi elementi so pakirani v kartonski embalaži, kar omogoča lahek prenos in dobro zaščito pred poškodbami.

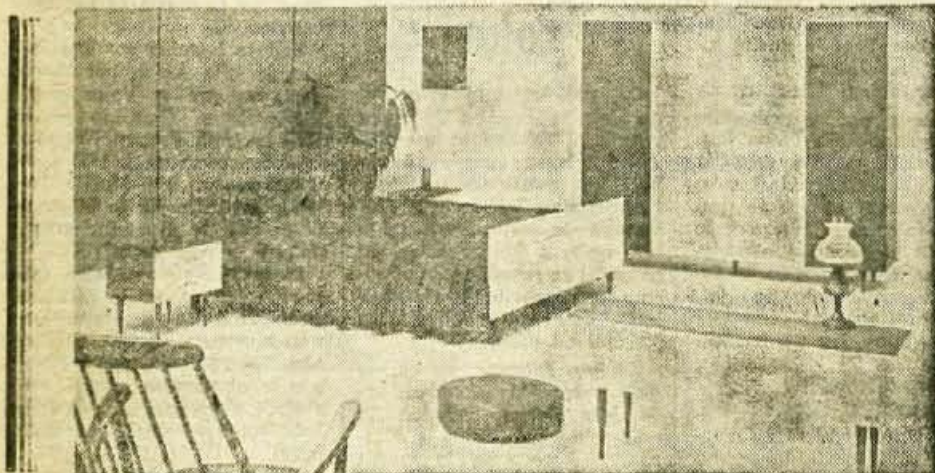
STOL Kamnik razstavlja pisarniško opremo in raznovrstno sedežno pohištvo, od klubskih in restavracijskih garnitur, kino-foteljev in podobno.

Tudi STOL ima dolgoletno tradicijo. Industrija pohištva STOL Kamnik je bila ustanovljena leta 1904. Ze od vsega začetka ima v proiz-

vodnem programu sedežno pohištvo in pisarniško opremo. Iz takratnega majhnega obrata se je razvila v sedanjo veliko serijsko industrijo s 1100 zaposlenimi. Industrija se je uspešno uveljavila v mednarodni konkurenci in pretečni del svoje proizvodnje izvažava v evropske dežele in tudi v Ameriko. Uspeh v izvozu je dosegla predvsem z odlično kvaliteto in z nekaterimi doma projektiranimi modeli. V izdelavi pisarniške opreme jo štejemo med pionirje, saj jo proizvajava že od leta 1925. Velika prednost te proizvodnje pa je, da jo je možno dokupovati, ker jo izdelujejo v standardnih dimenzijah in furnirjih ter jo prilagojena sodobnemu načinu pisarniškega postovanja. V sedežnem pohištvu pa predvsem izstopajo stoli in fotelji, grajeni na sistemu lupline, katere lahko uporabljamo v najrazličnejše namene. Eden od najbolj znanih artiklov industrije STOL je tudi »REN« fotelj, ki je zelo udoben in cenen.

Poleg pohištva bodo na razstavi tudi dekorativno tkanine, preproge tekači in zavese.

- Oglede razstave priporočamo vsem, posebno lastnikom stanovanj, kakor tudi tistim, ki bodo te dni kot turisti obiskali BLED.

STOL

Po Prešernovih stopinjah

V prejšnjem sestavku smo bežno omenjali tudi pričevanja Jalnovih potomk o nekaterih dogodkih iz pesnikovih kranjskih let. Ker pa naša kramljanja o Prešernu ne bi bila dovolj barvita, če ne bi kaj več povedali tudi o času in sodobnikih, ki so imeli to srečo, da so se smeli šteti med znanca in prijatelje njegovih zadnjih let, bi radi pripovedovali o ljudeh, ki so še zrlí v pesnikove mile oči.

Kranjski prijatelji

Res je, da Prešeren v Kranju ni našel prijateljev takega formata, kot sta bila, n. pr., Matija Čop in Andrej Smole ali pa Blaž Crobath in Emil Korytko — toda tako osamljen, kot se rado govori, pa pesnik v našem mestu spet ni bil. Med klienti svoje advokatske pisarnice je spoznal tudi nekaj vrlih in izobraženih mož, nekatere med njimi je celo krasila prava bojevitost za napredne, in rodoljubne ideje.

Bil je tu predvsem hrabri Karel Florian, resni Konrad Pleiweiss in modri njegov oče Valentin; do konca življenjske poti je pesnika spremljal Viljem Killek; v vrsto več kot le znancev smemo šteti tudi Hieronima Ulricha, Viktorja Vesta, Franca Potočnika, Kajetana Huebra pa še družabnega nakelskega župnika Blaža Blaznika in filantropsko mislečega Viktorja Ruarda, brdskega graščaka Antona Zoisa in še vrsto za tedanje razmere dovolj razgledanih mož, ki so vsaj mogli biti pesniku primerni partnerji, vsekakor več kot le kramljavci v gostilniški prijateljski družbi.

Toda poleg teh, rekli bi političnih in literarnih sogovorcev, je imel pesnik v Kranju vrsto preprostih ljudi, s katerimi je prijateljeval, se šalil in pil... Iskal je, večasih tudi našel, pri njih toplih človeških čustev.

Najmarkantnejši med temi je bil vsekakor zakonski par Jakob in Ana Jalen. Veljala sta za iskrena pesnikova prijatelja v vseh njegovih kranjskih letih. Zato velja njunima imenoma tudi naša ljubezen in priznanje.

Prijazno naključje je zdaj hotelo, da nam je prav v teh dneh prišla v roke cela vrsta Jalnovih listin in rodovalniških zapiskov. Tako zdaj lahko sledimo življenjsko pot te imenitne gorenjske rodovine od l. 1726 pa vse do današnjih dni.

Rod izvira iz Lesc pri Bledu. Od tam je prišel prvi Jalen v Kranj. Bil je to Jakob Jalen, sin Jožefa, rojenega l. 1726 v Lescah. Jakob Jalen st. (23. 7. 1753 — 26. 11. 1817) je bil prvi gostilničar na klanecu »Pri Jelenih«. Nanj spominja še dvoriščna zgradba za hleve in skladišča. Zgradil jo je leta 1777. Prislonjena je na bivše mestno obzidje in še dandanašnji kaže približno isto podobo, kakršno je imela v Prešernovih kranjskih dneh. Na hiši je danes številka Ljubljanska cesta 1a.

Jakob Jalen st. je bil dvakrat poročen. S prvo ženo Katarino Fargarjevo (1752—1769) je imel 9 otrok, tri fante in šest deklet. V drugem zakonu, s Katarino Terpinčevno (1769—1854), sestro prvega slovenskega industrialca Blaža Terpinca, so se rodili le štirje otroci. Predzadnji Jakobov otrok je bil sin Jakob Jalen ml. (28. 10. 1808—11. 11. 1878); staremu Jakobu je bilo tedaj že 56 let... Šestdesetletnemu korenjaku se je naposled l. 1812 rodila še hčerka Josipina, trinajsti otrok zapovrstjo.

Kaže, da je bila rodovitnost že v rodu: Jakob Jalen ml. je v zakonu z Ano Probinar (rojeno v Celovcu 8. 3. 1808, umrla v Trnovem 13. 10. 1859) imel kar 16 otrok! Bilo je šest sinov in deset deklet! (Morda je prav tu, ko je bilo tolikokrat treba dati doto iskati vzroke za upad Jalenove gospodarske moči in ne le v zgraditvi gorenjske železnice, ki je zavrnila furmanstvo?)

Jakob Jalen

Jakob Jalen ml. je podedoval očetovo gostilno in gospodarstvo. Premožanje pa si je še povečal s prevozništvom, z oddajanjem svojih hiš v najem in s prevzemanjem raznih gradbenih del za občino in deželno oblast. Bil je vsekakor ugleden meščan, bržčas eden najuglednejših, saj je bil dalj časa član občinskega predstavništva, od l. 1857 do 1861 pa celo župan kranjski!

Tudi v revolucionarnem letu 1848 je Jakob Jalen ml. odigral pomembno vlogo: bil je stotnik prve kompanije kranjske Narodne straže, pri volitvah v frankfurtski državni zbor je nastopal kot eden volilnih mož.

Morda ne bo napak, kar zdajle kaj povedati o dogodkih, ki so sledili dunajski marčni revoluciji. Tedaj so iskali rešitve teh vprašanj, i narodnih i gospodarskih i političnih, v ustanovitvi velike Nemčije. Tudi v avstrijskih deželah so razpisali vo-

litve v vsenemški državni parlament v Frankfurtu.

Prav nič si v čast ne bomo šteli zadržanja tedanjih kranjskih meščanov in uradnikov. Celo tožarili so dunajske slovanske visokošolce, ki so prihiteli v domovino, da bi ljudi svarili pred vlenemškimi naklepi. Nasproti tem so postavljali idejo Zedinjene Slovenije, ki so o njej sanjarili že od začetka 19. stoletja naši najboljši velmožje. (In ki o njej, če le pomislimo na koroške, polabske, beneške, goriške, in lipniške Slovence, smemo misliti še dandanašnji!)

No, nasproti klavrnemu zadržanju meščanov, so se gorenjski kmetje in podeželska duhovščina izkazali za dosti bolj zavedne narodnjake. Prav posebno se je postavil smartinski kaplan Luka Stanovnik. Bilo je 5. maja 1848, ko bi 121 gorenjskih volilnih mož začelo voliti. Narodnostno zavedni Stanovnik je tedaj nagovoril zbranje volilne može in opozoril na nevarnost, ki grozi vsem Slovincem, če bi se priključila tudi naša dežela Nemčiji. Kranjski dekan Jožef Dagarin je hotel prepričati Stanovnikovo govorenje, a so se prisotni kmetje neki tako odločno zanj zavzeli, da je Dagarin odnehal.

Uspeh tega Stanovnikovega nastopa je bil takoj očiten: na nobenem od treh zapovednih glasovanj ni noben kandidat dobil absolutne večine!

Spet se je izkazala trdna, neodvisna kmečka zavednost: volilni može iz mesta so vsi volili, od kmetov pa jih je volilo le osem. Kar 65 pa jih je odstopilo v protest proti vključitvi k Veliki Nemčiji.

Velika pravda

Od l. 1827 je bila davkarija, sodnija in sedež okrajnega komisarja v hiši, ki je last Jakoba Jalena. To je bilo poslopje, ki še dandanašnji stoji in sicer na vogalu Titovega trga in podaljška Jenkove ulice. Prej je nosila hiša številko Mesto 130, zdaj pa nosi tablico Titov trg 25.

Iznenada pač s prihodom novega komisarja Ivana Pajka v Kranj, pa se je sprožila misel, da so dotedanski prostori pretresni za vse te urade. V Jalenovem interesu je bilo, da bi še nadalje oddajal erarju svojo hišo v najem in se je celo ponujal, da bi tudi sosedni svoji hiši (danes Titov trg 24 in Jenkova ulica 2) preuredil v uradne prostore.

Pa tudi v interesu meščanov je bilo, da bi uradi ostali v osrčju mesta in ne na tedanji periferiji, kamor jih

je vabil v svojo hišo, predelano iz kapucinskega samostana, poštar Josip Skarja. Izgleda, da je bilo tudi v Prešernovem interesu, tako blizu imeti urade, v katerih je imel vsakodnevno posla. Tjakaj je hodil iz svoje pisarne v današnji Tavčarjevi ulici 8 skozi ozek prehod — »mačjo stezo« — med hišama, ki sta nekdanj nosili številki Mesto 181 in Mesto 182, danes pa nosita tablici Prešernova ulica 7 in 9.

Proti selitvi uradov iz mesta so nenavadno vehementno nastopili vsi meščani. Bilo je pač pogumno revolucijsko leto! V imenu 90 Kranjčanov je dr. Prešeren dne 14. maja 1848 vložil na deželni prezidij pamteč protest, poln vere v zmago revolucijskih idej.

Ker pa na prvi protest ni bilo nobenega odziva, je dr. Prešeren dne 7. junija 1848 napisal ostro spomenico, naslovljeno na ministra za notranjo politiko Avstrije. Ta znamenita listina, ki izpričuje vso veličino pesnikovega naprednega duha, je k sreči ohranjena v Državnem arhivu Slovenije. Sopotpisalo jo je 80 kranjskih meščanov. Kako ogorčeno zveme Prešernove besede v tej spomenici, kjer prikazuje vso zahrbtnost, nesposobnost in podkupljivost birokracije!

Objektivno vzeto, pa je res morala biti stiska za vedno bolj množečo se birokratsko aparaturo. Sprva so se v uradnih prostorih nahajali celo zapor! Sele pozneje so za lažje delikvente uredili prostore v sedanji Tavčarjevi ulici št. 23, za hušje zločince pa je bil v ječe preurejen star mestni obrambni stolp na Pungratu.

Ne moremo pa tudi zanikati, da se je Prešeren tako odločno zavzel za Jalenove interese iz prijateljskih razlogov.

Materinske roke

Da, prijateljskih! V gostilno Jakoba in Ane Jalenove pesnik ni zahajal le kot običajni pivski gost, pač pa bolj kot družinski prijatelj. Prijateljstvo Jalenovih s Prešernom je posređoval Jakobov polbrat Simon Jalen, ki je veljal za pesnikovega znanca še v njegovih ljubljanskih letih, čeravno je bil 24 let starejši od njega.

Za Ano Jalenovo pa so vedeli sodobniki povedati, da je bila dobra, ugledna in načitana žena. Edina v Kranju, s katero se je mogel Prešeren pogovarjati še o

čem drugem, kot o vsakdanjostih.

Bila pa je neki prav religiozna. Prešeren je menda večkrat prišel v njeno gost. z ljudskimi pevčevim »slepim Jurijem«, brundajoč z njim Marijine pesmi — da bi udobrovoljil pobožno krdmarico.

Kako skrbna in zvesta prijateljica je bila Prešernu mati Jalenovka, nam izpričuje pripoved pesnikove sestre Lenke:

»Prav o svetem Frančišku Ksaveriju, na dan 3. decembra l. 1848, ob njegovem godu, sem bila dva ali tri dni v Kranju pri doktorju. Napravili smo mu malo ofrehta pred godom zvečer. Takrat je prišla Jalenovka. Pa ni nič mogel vstati. Ponujala mu je: »Vsake sorte pečenko imam,« je rekla, »kar hočete pa izberite. Začetkoma ni hotel slišati. Potem si je pa puranove izbral. Pa je ni spravil dol.

Menda je bila prav Jalenovka tista oseba, ki je pripravila Prešerna, da se je spravil s cerkvi. Ohranila nam je tudi zadnje pesnikove besede: »Vzdignite me, zadržite me hoče!« Začela pa je, po družinskem izročilu, tudi nekaj Prešernovih rokopisov, iz strahu pred pohujanjem.

Ana Jalenova je bila tudi poslednja ženska, ki je z blago materinsko roko brisala potne srage in močila izsušene ustnice na smrt bolnemu pesniku.

Zato ji postavljamo ta spomenik hvaleznosti! — Hkrati naj še omenimo Anine otroke, ki jih je Prešeren tako rad imel in jim nosil v globokem žepu svojega plašča »kvekerja« bonbončke in sladice. Hotel pa je, da so bili prav mirni, kadar je bil pri njih doma. — Jalenovi otroci, ki jih je ujekal stric doktor so bili tile: Josipina, France, Ana, Marija, Viktorija, Jakob, Albin, Amalija, Simon, Ivan, Henrik in Kristina, Pavlina, Elizabeta in Jožef so bili rojeni že po Prešernovi smrti, prva Albin, pa je umrla še kot novorojenček.

Zadnja lastnica gostilne Jalen, je bila Anina hči Marija poročena z Valentinom Sušteršičem. Gostilno je l. 1876 prodala Francu Kuraltu iz Zabnice, ta pa l. 1925 Ivanu Zabretu. Sin Marije Jalen por. Sušteršič je bil znani politik dr. Ivan Sušteršič, deželni glavar kranjski.

Potomci Kristine Jalen poročene Rooss, ki je bila ob Prešernovi smrti stara komaj eno leto, še žive v Kranju. Tako Jalenov rod v Kranju še ni povsem izumrl. Poslednji prapravnuk je Miloš Rooss, komaj pol leta mlad...

CRTOMIR ZOREC

DOMAČA HUMORESKA

Samouprava v družini

Pred nami je bila prva spomladanska nedelja, ki je obetala lep dan in možnost prvega izleta.

Kot stari zagovornik, borec za demokracijo in samoupravljanje sem se odločil, da tokrat začnem uveljavljati tudi doma soodločanje vseh članov te osnovne celice organizirane družbe.

Sklepal sem sestanek. Trinajstletni sin je prišel med prvimi, čeprav s stripom v roki, osemletna hčerka je spoštljivo pustila medvedka, le žena je godrnjala, ko si je brisala roke od pomivanja posode.

Z vso resnostjo sem prebral dnevni red: nedeljski izlet in razno.

Po mojih uvodnih besedah o pomenu samouprave in nekaterih predlogih za izlet, se je začela živahna razprava. Jaz sem zagovarjal izlet na Jošta (seveda vse peš, ker nimamo fičota) z malico v krušnjaku, sin je bil vnet za Krvavec, kjer se vozi od začetka do konca. Žena je bila zato, da smo doma, ker je imela željo, hčerka je pa skrajno neodločno in nenačelno klepetala.

Končno smo glasovali.
»Kdo je za Jošta?«

Bil sem sam.

»Kdo je za Krvavec?« Oba otroka sta dvignila roki, žena pa se je vzdržala glasovanja za ali proti.

Sklenjeno, izvršeno. Naslednje jutro smo šli na Krvavec. Bila je megla in udralo se je v južni sneg. Ob dolgočasju ob mizi v domu sta se otroka spomnila na televizijo doma in vožnjo z žičnico. Brez glasovanja smo odrinili nazaj.

Ko sem zvečer napravil obračun stroškov, avtobus, žičnica in postrežbo v Domu, sem na žalost seštel 6.735 dinarjev. Se sreča, da so to bili stari dinarji, ki jih ni tako škoda.

Se huje pa je bilo, da me je žena tisti večer hudo ozmerjala z zaletavim aktivistom, me naslednji dan, brž ko sem prišel iz službe dobesedno zaprla k neopranii žehti v pralnico, češ da sem jaz kriv tega zastoja in tako sva imela tihi teden že pred veliko nočjo.

Tisto popoldne v pralnici sem sklenil, da prekličem vsako uveljavljanje samouprave v družinskem krogu. Držal se bom samo teorije, ki nikogar ne prizadene.

Marel

— Tovariš, počakajte. Ne 50 ampak 500 dinarjev mi boste dali. Saj nismo dobrodelna, ampak rentabilna ustanova.

Očka ne sme umreti

13-letna Brenda napisala prošnjo za pomilostitev svojega očeta

Na električnem stolu državne kaznilnice v Oklahomi so doslej usmrtili 81 zločincev. Dvainosemdeseti bi moral biti 34-letni obiralec bombaža Dallas Sharp.

Umoril je svojo ženo, mater petih otrok. Sharp je tr-

BREZ BESED

dil, da je storil zločin, ne da bi se tega zavedal, saj je bil takrat popolnoma pijan. Toda dvanajestčlanska porota je bila drugačnega mnenja in že pred dvema letoma je sodišče izreklo smrtno kazen. Od takrat pa do danes so izvršitev smrtne obsodbe z najrazličnejšimi prizivi in pravnimi postopki odložili štirikrat.

Te dni, ko bi moral Sharp že petič sestiti na električni stol, pa je namesto svojega očeta napisala prošnjo njegova 13-letna hčerka Brenda. Pisala je zadnji instanci, ki bi se lahko pomagala — guvernerju države Oklahoma.

Njeno pismo je postalo v ZDA tema dne. Mala Brenda, Sharpova najstarejša hčerka, je pismo napisala v imenu vseh petih otrok. Guvernerja prosi, naj bi njihovemu očetu smrtno kazen znižal na dosmrtno ječo, saj bi tako po materini smrti sedaj izgubili očeta.

Zanimivo je, da je bila prav Brenda glavna priča na sodni obravnavi, saj je videla, kako je oče do smrti pretepel mater z leseno palico.

POTOKI PRI JESENICAH VESELJAK S CITRAMI

Koncert citre, elegi citre, harfen citre, dve kitari in koš šal, to je orožje za smeh in razvedrilo 56-letnega Cirila Zupančiča iz vasi Potoki pri Javorniku. »Ne igram za denar,« mi je dejal, »ampak sem zelo srečen, če vidim okrog sebe vesele obraze!«

S citrami je obredel vso Gorenjsko, del Stajerske, Primorske, Koroške in Dolenjske. Za prvočlanske praznike se bo pojavil na Robleku, pri Valvasorju, v Dragi in še... (sam pravi, da ne ve, kje vse ga bo vodila pot). Povsod ga bodo veselili. Prav tako, kot so ga veselili planinci, kadar zaigra pri Aljaževem stolpu na vrhu Triglava. Strune bodo zavenele in se sprostile v lepo melodijo, ki navduši in očara vse.

Po praznikih pa bo Ciril zopet v Železarni in doma, priden kot je pri igranju na citre.

To je portret delavca-veseljaka s citrami, s katerim se boste mogoče srečali za prvočlanske praznike.

Ciril Zupančič

JOŽE VIDIC

Čudna dediščina

Skromna šivilja je čez noč postala milijarderka

Ko so šivilji Aimee Guittay iz Cannes povedali, da je podedovala 30 milijonov frankov je mislila da je šala. Končno so jo prepričali in ji pokazali oporoko. Sledilo pa je drugo presenečenje. Aimee ni podedovala 30 milijonov starih, ampak 30 milijonov novih frankov (približno 8 milijard dinarjev). Tako je neznana, skromna, šivilja nepričakovano postala milijarderka. Sedaj bo svojemu sinu 15-letnemu Danielu lahko kupila kolo, 18-letnemu Georgesu pa motor, kar sta oba že dolgo želela. Aimee je denar zapustila egiptovska princesa Kemal El Dine, vdova enega najbogatejših paš iz družine Mehemeta Alija, ki je bil vicekralj Egipta v dobi otomanskega carstva.

Princesa se je s šiviljo spoznala slučajno, kasneje pa ji je ta več let urejevala garderobo, njen mož pa je bil princsin šofer. Večkrat ji je govorila, da jo pri oporoki ne bo pozabila. Šivilja je pričakovala le kakšno malen-

kost. Lani je princesa v 84. letu življenja umrla.

Seveda pa bo oporoka veljavna samo v primeru, če kdo od sorodnikov ne prične sodni proces z motivacijo, da je bila stara princesa v

—... in prosim vas, tovarišica, da pravilno uporabljate tuljke in mi rečete direktor in ne diktator.

času sestavljanja oporoke neprištevna.

Nekaj tednov potem, ko je šivilja Aimee živela v prepričanju, da je milijarderka, pa je dobila sporočilo naj se zgleda v kabinetu advokata

J. Kellerja v Lyonu. Ko je prišla, advokat ni našel pravih besed. »Bodite močni gospa, prosim sedite...« je začel. Moj nameščeneec, ki vam je sporočil, da ste podedovali 30 milijonov starih frankov ni več v službi. Spodil sem ga, ker se je z vam grdo pošalil.

Namesto da bi vam rekel da se zglasite pri meni zaradi izterjave dolga, ki ste ga napravili pred leti, ko ste kupili knjige za svoja snova, se je izmislil, da ste podedovali veliko vsoto po egiptovski princesi, katero ste slučajno omenili v telefonskem razgovoru.

Vem, da vam je moja pisarna prinesla velike neveselosti zato pa sem vam pripravljen plačati odškodnino.

- Aimee je sporočilo advokata Kellerja zelo prizadela. Njena zgodba pa ne bo brez uspeha. Posneli bodo film in Aimee je dobila celo ponudbo, da igra glavno vlogo, saj je kljub svojim štiridesetim letom zelo prikupna.

RIŠE IN PIŠE: BOGOMIL DEBELIAK

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA

OPEKARSTVO v Čadovljah

Skoraj ni kmetije na Belvi, v Zabljah in v Čadovljah, kjer ne bi včasih izdelovali opeke iz ilovice. Opekarni je doma tudi zahodno od teh vasi, zlasti v Letenah, na Tenetišah, v Goriških in drugje. Kmetje so opeke (segu) izdelovali predvsem zase, za popravilo starih pepelj ali za gradnjo novih. Mi smo včasih delali opeke, mi je povedal Franc Rozalič iz Zablja (pri Kregulju, št. 2); »če je bilo dosti, kaj se kaj več naredil, da jo je kakšno peč prodal. Danes pa so le še redki, ki jo delajo.« Pri Kosmatu na Srednji Belvi imajo še pečnico, v kateri opeke ne izdelujejo več. Še pa jo ožigajo pri Rozalnu v Čadovljah št. 4.

»Moj oče in brat sta opeko izdelovala skozi, saj pomni-

premečkano, ga z lopato obrnejo in ga nato premečkajo še drugič. Iz tega z lopato naredijo kepe po približno 3 kilograme, te pa potem zvozijo k štoku, ki je zraven štantov za sušenje opeke. Štok je lesena tnala, na kateri se v modro oblikuje opeka. Za različne vrste opeke imajo različne lesene modle. Tisti, ki dela opeko (opekar), ima zraven štoka še lonec s šuto, to je z drobnopresejano ožgano ilovico. Kepe ilovice da v model, prej pa model pošpusta s šuto. Kepe ilovice nato potlačijo v model, kar pa jo je preveč, jo na zgornjem robu odreže s struno, s tanko žico, ki ima na obeh koncih nekakšne ročaje iz cunj. Ostanek kepe povali po štoku, da naredi novo, manjšo kepo, ki jo pozneje seveda še porabi. Tako naravno, še povsem surovo opeko iztržese iz modla in odnese v štant.

Štanti so nekakšne police, zgoraj pokrite s streho, okrog in okrog pa odprte, da pride zrak in veter do njih. Surovo opeko pokonci (na krajše stranice) naloži v štante in jo pusti tako približno 14 dni, potem pa jo sekija, kot pravijo: vsako drugo položi

na daljšo stranico, tako da pride do njih še več zraka. Tako dela zidno opeko, medtem ko opeko, ki služi za tla ali pa za peč (tlakovec in flaštrovec) otepe: iz prejšnje pokončne lege jo položi na polico, potem pa s posebnim gladko deščico nekajkrat udari po njej. Opeka mora biti namreč gladka in zdej, ko je še surova, jo se šele na zraku suši, je še črna, da se z deščico popravijo morebitne grobe napake na njej. Ko je opeka na zraku dovolj osušena, jo naložijo v pečnico. Obod Rozalanove peči iz Čadovlj je okrogel, visok približno dobre 3 metre, narejen iz žgane opeke. Zgoraj pečnice ni kupolasta, odprta je, da se od zgoraj vanjo naloži opeka. Naložiti jo je treba navkriž. Pečnica ima spodaj dva kanala, v katerih se kuri opeka. Rozalanovi žgejo opeko z drvini, drugje pa so jo tudi s premogom ali ogljem. Prva dva dni, ko naložijo surovo opeko v pečnico, kurijo le na začetku obeh kanalov, le spredaj, pozneje pa porinejo ogenj globlje v kanale in zidajo spodnjo odprtino kanalov, kurijo samo skozi zgornjo odprtino, v katero vzdajajo vratca (vsak kanal

ima namreč dve odprtini, eno nad drugo). Pravijo, da najprej kurijo »ta mal ogenj«, po dveh dneh pa »ta velik ogenj«. Ogenj se iz kanalov širi na opeko in gre po njej navzgor proti vrhu — žge jo. Najprej pride ogenj do vrha pečnice spredaj — tam, kjer sta vhoda v kanal, kjer se nalaga na ogenj. Tam, kjer pride ogenj do vrha pečnice, do zgornje roba naložene opeke v njej, opeko zgoraj zasujejo z vlažno pristjo, s tem pa ogenj preusmerijo še na ostali, zadnji, od odprtih kanalov bolj oddaljeni del pečnice. Na tak način, z mokrino pristjo, ki jo poljubno nalagajo zgoraj na opeko, lahko regulirajo ogenj kakor hčejejo. Ko pa pride ogenj do vrha naložene opeke v pečnici čez in čez, kurijo v kanalih le še nekaj ur, potem pa vso pečnico zgoraj zadelajo z vlažno pristjo, da zrotraj le tli, zdaj šele se opeka najbolje ožiga.

V Rozalanovi pečnici v Čadovljah, ki so jo zažgali preteklo nedeljo, žgejo zdaj približno 5000 kosov opeke. Nekaj iz zidne opeke, nekaj pa tlakovca (tanjša opeka za tlakanje tal, za peči itd., kvadratne oblike, velikost 25 x 25 cm) in flaštrovec; tega zidajo uporabljajo pečarji za peč, prav tako kot tlakovec je tanjši, le da ni kvadratni, ena stranica je nekoliko daljša. Precej ga v zadnjih letih uporabljajo tudi za tla v počitniških hišičah; zgladijo ga in namažejo, da je podoben teraco tlaku. Nekatero pečnico so (ali so bile) tudi večje. »V Letenah imajo tako za 10.000 kosov!« mi je povedala Rozalič. Rozalanova pečnica je pokrita s streho; pokrit je tudi prostor pred pečjo, od kjer se kuri in kjer imajo zalogo drv.

Rozalanovi vsako leto zažgejo eno pečnico, in sicer spomladi, da je do glavnih del na polju opeka ožgana. Delajo v glavnem le opeko za štedilnike, peči, dimnike itd., za pečarje torej, tako opeko, ki mora biti dobro ožgana. Za zidavo jo ne delajo, ker gre preočasi, konkurenca je prehuda, razen tega pa ljudje vse bolj uporabljajo večje zidke, narejene strojno iz žlindre. Zidavok iz ilovice naredi eden na dan lahko le 200 do 300, pa še to potem, ko ima vse pripravljeno, ko je ilovica že premečkana.

A. Triler

Nedisciplinirani pešec

Prihodnjih trideset let bo moral trgovski pomočnik iz Londona Malcolm Macdonald plačevati po dva funta tedensko družini človeka, ki je umrl v prometni nesreči, katero je povzročil zaradi svoje nediscipline. Tako je namreč razsodilo sodišče v Londonu. Primer je edinstven.

Macdonald je šel s svojim sinom po pločniku. Ker je bila gneča, sta za trenutek stopila s pločnika. Prav v tem trenutku pa je pripeljal motorist Jeremih Barry, ki je podrl Macdonalda in sina. Oba sta bila poškodovana, med tem ko je Barry zaradi poškodb umrl. Družina pokojnika je tožila pešca Macdonalda kot krivca smrti Barryja.

Sodišče je dalo naslednjo obrazložitev sodbe: »Ravna-

nje Macdonalda se ne da opravičiti. Zaradi malomarnosti je zakrivil težko nesrečo. Ne bi smel stopiti s pločnika.«

Čas, ko so bili pešci običajno oproščeni krivde pri prometnih nesrečah je torej mimo. Tudi ti imajo svoje obveznosti.

Je inteligenčni kvocient pravo merilo?

Človek, ki ima inteligenčni kvocient 100, je povprečno inteligent. Nižje številke označujejo podpovprečne, višje nadpovprečne. Čeprav psihologi in psihiatri inteligenčni kvocient složno uporabljajo kot osnovno merilo inteligence, pa se tudi dobro zavedajo, da ima — kot vsako merilo — mnogo marsikdaj skoraj nerazumljivih izjem.

O eni izmed njih poročajo iz Združenih držav. Tam živi dvojčka, ki imata inteligenčni kvocient 70 in sta torej vsekakor po razumnosti daleč pod povprečjem. To tudi sicer ni težko dokazati, saj oba šestindvajsetletnika ne zmoreta niti najpreprostejšega množenja dveh števil.

Zato pa znata na pamet neskončno vrsto zgodovinskih letnic vključno datume rojstva in smrti vseh pomembnejših osebnosti iz ameriške zgodovine. Razen tega brez premišljanja po-

vesta, da bo na primer 15. februarja 2002 petek, 21. aprila 1968 pa sobota — enako, kot tudi v letih 1946, 1957 in 1963. Seveda dvojčka, ki sta po vseh sicer veljavnih človeških merilih bebca, ne znata pojasniti, odkod črpa te podatke — in tudi ne strokovnjaki, ki se kajpak močno zanimajo za njih.

V človeškem razumu se vsekakor skriva še nesteto ogank — skriira precej več, kot v elektronskih možganih, ki zmorejo marsikdaj mnogo več v mnogo krajšem času.

Sreča je trajala štiri dni

Zalostna je zgodba o zakonu med 19-letno Jane Mills in 22-letnim Garyjem Maylingom. Tako ženin kot tudi nevstin oče Stanley Mills, eden znanih angleških poslovnih ljudi, sta vedela, da bo ta zakon trajal le kratek čas. Jane je bila namreč hudo bolna.

Zdravniki so ji dali največ teden dni življenja, toda očetu sta menila, da morata mladi Jane kljub temu napraviti to veselje, saj rak, ki je napadel njeno telo, ni pokazal na njej nobenih zunanjih znakov. Zdravniki so nevesti dovolili, da je zapustila bolnišnico, v katero so jo pripeljali pred tremi meseci in da se je poročila. Toda pet ur po svečanosti in poročnem kosilu se je morala vrniti v bolnišnico.

Štiri dni kasneje je Jane umrla.

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RAZCESTJA • MESTA, CESTE IN RA

V vsem mestu ni trenutno nikoli, ki bi bil na smrt bolan, ko bi bil, bi prav gotovo vedela in bi ga obiskala v skladu s svetim pismom, saj je prednica tretjeredsesaki trenutek pripravljena, da stori krščanskemu človeku dobro in z obiskovanjem bolnikov in tolažbo umirajočih poveča svoj zaslužek pred bogom. Tudi gospod ni zadnje čase šel koga obiskat na dom in mazilil s svetim poslednjim oljem.

»Mogoče je koga zadelo božje?«

A koga?

Radovednost je prehuda. Zato pa za mizarjem in ga vpraša, kam pelje krsto.

»Kam neki? V zapor.«

»V zapor?«

»Tisti Italijan je izdihnil, ki so ga davil pred cerkvijo pretepli do nezavesti!«

»Bog je pravičen! Njegova roka je kaznovala sovražnika!«

Tako pravi stara Federlova in misli, da bi bog božje domov moli, da bi bog kaznoval na enak način tudi njeno nesrečeno sina!

»Kaznuj jo, brezbožnico ki mi je porušila Marina.«

V italijanski koloniji pa joče in kriči O bog, zakaj si dopustil, da so mi ubili Emila! Kam naj gredo Italijanske žene, ki so jim davil zapril može, a ni nikogar, da jih zavzel zanje in jih rešil. Mišee v Penzbergu se javno žalujejo zaradi tega zločina.

»Zakaj neki bi se razburjali?«

Tako meni celo socialist Jung, ki drugi menijo, da bi bilo prenevarno javno-obsoditi nasilje Italijanskimi delavci ali se

celo zavzeti zanje, kakor je predlagala mlada socialistka Stárova Irngard. Za njen predlog so glasovali samo Marekova, Saškova in Stefi.

Tretje poglavje

1

Anna-Marie in unterleutnant Euringer sta bila res na Binkošti skupaj na izletu. Tudi večeraj, zadnje majske nedelje, se je Anna-Marie napravila, da bi šla na izlet, a se je že čez uro vrnila in se zaprla v svojo sobo. Unterleutnant Euringerja je namreč obiskala njegova zaročenka iz Ingolstadta. Tako je že sinoči zvečer stari Federlovi pripovedovala Kunigunde, ki je to novico zvedela od Euringerjeve hčerke Elise.

Kakor je ta novica obetajoča, da se bo razmerje med Anno-Marie in unterleutnantom Euringerjem že v samem začetku končalo, se stara Federlova ne more do kraja pomiriti. Vprašanje je, ali se bodo misli razočarane Anno-Marie oklenile zopet Franca ali pa se bo začela ozirati za kakimi drugimi oficirji.

In vsega tega je kriva šlavina, ki je njen sin ne more pozabiti. Pismo, ki ga mu je pisala, da ga je žena zapustila in izgubila neznanu kam, ga je še bolj priklenilo na šlavino. Večeraj ji je pisal in jo rotil, naj na vsak način najde sled za njo. Rad bi popravil krivico, ki jo je vsa ta leta delal ženi in otroku.

»Norec! Ali je ob pamet?«

Nikoli mu ne bo pisala, da je šlavina še tu, marveč bo stori-la vse, da ji bo življenje v Penzbergu pristudilo in da ga bo sled-njše zares zapustila in se drugače lahko zgodi, da bo Franc prišel prej na dopust, čeprav ga pred božičem prav gotovo ne bo dobil. Do takrat pa mora šlavina izginiti iz Penzberga. Danes je zadnji maj. Torej ima samo pol leta časa.

»Umazana šlavinarska kri. Zakaj ti je toliko do nje? Ni te vredna! Ko bi verel, kaj vse je počela pred svojim izginitjem. Videvali so jo celo z rusкими ujetniki. Tudi otroka je silila, da jim je nosil kruh. Zalotili so ga in v šoll je bil zaradi tega kaznovan. Sploh je otrok postal navaden divjak, odkar te ni. S svojim protin-skim duhom, ki mu ga je vcepila šlavina, je povzročil v šoll že vrsto pretepos s sošolci. Ni čuda! Otroka je bil vse dneve pre-pušen samemu sebi! Meni se je smilil. Rekla sem ji, da bi skr-bela zanj, a šlavina mi je pokazala vrata. In pokazala jih je tudi očetu. Tudi oče jo preklinja in se čudi, da si tako nor in da si zaradi nezveste žene čelna življenje še bolj nesrečno, kakor si ga živel pri njej.«

Bog ji ne bo zametil teh laži, ki jih je danes pisala Francu. Odrtgali ga mora od šlavine. Ugonobiti jo mora. Ljudje ji ne smejo dati nobenega dela več. Zasovražiti jo morajo. Tudi kmetica Seebacherjeva, pri kateri zdaj živi.

Prav zaradi tega stara Federlova ni sedaj na koru in ne pre-peva petih šmarnic, zadnjih šmarnic v tem letu, marveč stoji

v bližini zadnjih klopi v cerkvi, kjer sedita obe Seebacherjevi, in čaka, da bi se ji po šmarnicah ne izmuznili.

»Hiša zlata,« poje župnik.

»Prosi za nas!« odpevajo na koru.

Dolge so pete lavretanske litanije. Za vsakim tretjim stavkom pojo Marijine pesmi in tako zadnje Marijino pobožnost v tem letu podaljšujejo.

»Tako mi bog pomagaj!« prosil ob koncu litanij še za božjo pomoč, da bi kmetica zapovedila Stefi (za vse drugo bodo že poskr-bele njene tretjeredseski, ki širijo po Penzbergu govornice, da šlavina ni samo šlavina, marveč tudi Italijanka) in pobožno stirmi v zlato sonce monštrance, naravnost v belo hostijo, v kateri se skriva živo poveljstvo Gospodovo telo. Ne zaveda se greha, ki ga dela.

Ko cerkovnik pogasi sveče, se drenja skupaj s Seebacherjevo iz cerkve in se je na pragu dotakne.

»Rada bi govorila z vami,« pravi.

Ko bi bil pekel, bi bil satan vesel Federlovkinih besed.

2.

Čeprav so zvonovi že utihnili, Stefi še sloni na oltnu. Zahodno nebo še ni ugasnilo, z vrta se širi ornamen vonj španskega bezga, v njeni duši pa se prepleta obožnost z upanjem, ki ga ji je priglalo bratovo pismo. Ko se je pred dobro uro vrnila iz Seebacherjeve kmetije, ji je Slavko pritekel naproti in ga ji izročil: »Stric Anton je pisal.«

Borjano so baje zasedli že Italijani. Kaj je stariš, sestrama in s staro materjo, tudi Anton ne ve, toda časopisi poročajo, da so oblasti že evakuirale prebivalstvo iz obmejnih krajev in da se zato ni bati žrtve med civilnim prebivalstvom. Antonov korporal, ki je doma iz Goriških Brd, je že prejel pismo, ki so mu ga njegovi pisali s transporta. Bajje bodo evakuirane začasno naselili v gor-njestajerskih krajih, dokler ne bodo Italijanov vrgli nazaj in jih potisnili globoko v Italijo.

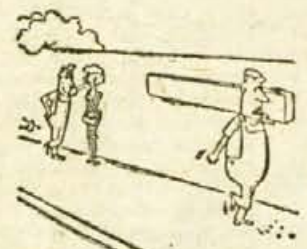
Tako ji piše Anton in jo prosi, naj mu pošlje novi naslov doma-čin, če so ji morda že pisali. Tudi bratu Jakobu naj ga sporoči, ker je brčkone tudi Jakob v hudih skrbeh, kaj je z domačimi. Borjanna je najbrž že v ruševinah, kakor so vsi kraji, ki jih je doletela nesreča, da so se znašli v frontnem peklu.

»Čeprav je to hudo, še ni najhuje. Glavno je, da so se lahko pravočasno umaknili ljudje. Borjano bomo že še lahko pozidali nanovo, če bomo živi.«

Tudi Stefi je Antonovih misli: glavno je, da so se domači pravočasno umaknili. Prihodnje dni bo prav gotovo prejela njihovo pismo in mu takoj sporočila naslov. A tudi sam naj ji piše, če bo prejel njihovo pismo prej kakor ona.

Zdravo zobovje - pravilna prehrana

Zobovje očistimo po vsakem večjem obroku, posebno pozorno pa zvečer. Ni nujno, da uporabljamo zobno kremo, priporočljivo pa je. Kako si očistimo zobe brez krtačke? Na preprost način, če žvečimo trd kruh ali jemo trdo jabolko. Gnitja ne moremo preprečiti,

Se zdi tudi tebi, da postaja deska venomer težja?

KAJENJE

Kajenje je zelo razširjena navada in je pognala že globoke korenine. Prvotno je bilo kajenje skoraj izključno le razvada moških. Pozneje, ko si je žena priborila v družbi iste pravice kot jih ima moški, je pogumno segla tudi po cigaretah. Družba ne gleda odklonilno na ta pojav. Vendar, moramo se zavedati, da so med moškimi in žensko fiziološke razlike. Žena rodi otroke. V času nosečnosti vpliva kajenje neugodno na plod, ker prepušča posteljica nikotin. Verjetno se kadičke v dobi nosečnosti težko odpovejo nasladi — kajenju. Po porodu sledi dojenje, raziskovanja so pokazala, da prehaja nikotin tudi v materino mleko in s tem v otroka. Zato

tudi če si še tako pogosto čistimo zobe.

Mlečne bakterije razkrajajo škrob in sladkor v ustih, pri tem se tvorijo kisline in zob začne gniti. Kisline na nekaterih mestih prizadenejo sklenino. V poškodovana mesta se naselijo kužne kralji, ki jih je v ustih dovolj, in povzročajo gnitje.

Vsi vemo, da nekaterim ljudem bolj gnijejo zobe kot drugim. Raziskovanja so pokazala vzrok, tisti ljudje, ki imajo v ustih večjo količino mlečnih bakterij, so močneje podvrženi zobni gnitju. Kajenje ustvarja zelo dobre pogoje za razvoj mlečnih bakterij, torej tudi pospešuje gnitje zob. Precej pomembna je tudi slina. Če je slina lepljiva, pospešuje tvorbo zobnih oblog. Te se tesneje prilagajo zobu, raz-

vijajo se kisline, ki okvarijo sklenino.

Fluor zmanjšuje občutljivost zobovja za gnitje. Zato so v Ameriki in tudi v nekaterih deželah Evrope uvedli umetno fluorizacijo vode.

Prehrana matere v pričakovanju tudi vpliva na prirojeno odpornost. Prehrana otroka v najnežnejši dobi je zelo važna. Pomanjkanje apna, fosfora, vitamina A, D, C v hrani kvari zobne zmetke, kar ima za posledico manj krepko zobovje.

Otrok naj ne uživa v prevelikih količinah sladkarij, karamel, močno pecivo. Skrbno naj čisti zobe in redno ga peljimo k zobozdravniku.

Popolnoma nevidna očala

Nekaj spoznanj ameriških očesnih zdravnikov

Na svetu je vedno več ljudi, ki nosijo očesne leče namesto očal. Majcane leče iz umetne snovi nadomeščajo očala. Seveda, pa mora očesni zdravnik določiti in pomeriti lečo, sicer lahko poškodujemo oko. Če ne bi bila prava očala in ta pravilno vstavljena, bi bila lahko kot kak prisesek in ne bi dopuščala dovolj kisika roženici. Posledica bi bila: roženica ne more več dihati, prišlo bi do vnetij in infekcij očesa in veznice.

V Ameriki so pregledali 50.000 ljudi, ki nosijo nevidna očala — leče. Zelo zanimiv je rezultat:

— 14 ljudi je popolnoma oslepele,

— 157 ljudem se je vid poslabšal,

— 7.607 ljudem so se pokazale bolezenske spremembe očesa, ki so se z zdravniškim nasvetom in pomočjo odpravile.

Te komplikacije pa so se pojavile predvsem pri starejših ljudeh in pri ljudeh, ki so predolgo nosili leče.

Očesni zdravniki zahtevajo, da vsakdo, ki nosi leče ve naslednje:

1. preden se odločimo za leče mora zdravnik skrbno pregledati oči

2. samo specialist lahko določi očesu primerno lečo,

3. vsakdo, ki nosi leče, si mora biti na jasnem, kako se lečo vstavi, odstrani, očisti in spravi.

Najvažnejše pa je, da gre vsaj trikrat letno k očesnemu zdravniku.

Da krompir v kleti ne bo pričel odganjati, naj bo klet temna.

Recepta

MLADA SPINACA V SOLATI

Ker je v špinaci dosti vitamina A, uživajmo tudi surovo.

40 dkg mladih špinacnih listov, sol, 3 žlice olja, 3 žlice razredčenega kisa, česenj ali drobnjak.

JETRA S SLANINO

35 dkg jeter (svinjskih ali telečjih), 10 dkg prekajene slanice, poper, žlica olja, sol.

Jetra pa hitro operemo, teletjim odstranimo kožico. Zrežemo jih v tanke rezine, slanino na tanjše liste. Oboje hitro prepražimo na olju, potresemo malo popra in soli. Takoj ponudimo.

tem ne moremo več tesno zapreti.

● Na odprta vrata in na ključke v vratih ne obešajmo oblačil, zlasti ne mokrih. Z mokrimi oblačili lahko poškodujemo tudi površino lesa, zlasti polituro.

● Gumijaste talne obloge pomivamo z milnico ali z detergentno raztopino. Lahko uporabljamo tudi emulzijo za gume, vendar to ni potrebno, ker guma postane sčasoma dovolj gladka.

● Kupljene testenine kuhamo v veliki količini vrele vode, v katero smo dodali nekaj kapljic olja. Ker so testenine suhe, vpijejo dosti vode in jo zato tudi dosti potrebujejo, sicer se ne skuhaajo enakomerno. Kuhamo pokrite, da bolj narastejo. Kuhane odcedimo in oblijemo z vodo, da niso sluzaste.

● Površina sladice se v pečici ne ožge, če jo namažemo z mešanico jajca in limoninega soka.

Nasveti

● Prismojeno jed takoj prelijemo v drugo posodo in jo postavimo v lonec z mrzlo vodo in primešamo ščepec sladkorja. Jed počasi kuhamo.

● Presladko jed popravimo, če jo malo osolimo.

● Zanimarjeno usnjeno pohištvo zdrgnemo z dobro ožeto jelenovo kožo ali sintetično krpo, ovlazeno v mlečni vodi, ki ji dodamo na 21 še 1/81 terpentina. Suho premažemo z Wixom ali mešanico dveh delov lanenega olja in enega dela kisa, ki smo jo prekuhali in ohladili; ko se dobro osuši — čez dobro uro, zgledimo usnje z mehko krpo.

● Vrata pri omarah skrbno zapirajmo. Če jih samo površno zapiramo ali puščamo odprta, se vrata zvijejo in povsijo, tako da jih po-

— Če si hotela moža, ki ti bo vse verjel, bi morala pokazati večjega kretena!

— Iskala sem ga, pa ga nisem našla!

Športno, elegantno, moderno

Bluze so v ženski garderobi vedno dobrodošle. Tudi letos se žene ogrevajo zanje. Pa naj bodo to bluze s preprostega popolna, dražjega jerseyja ali dragocenih čipk. Seveda, bomo pa oblekle vsako ob pravem času.

Zelo čedna in mladostna je bluzna narejena iz karirstega blaga. Karo je predvsem primeren za vitkejše žene. Svež in moderen je črna bel vzorec. Tudi rjavo-bela kombinacija je prav čedna. Seveda bomo pazile, da bomo nosile zraven primerno krilo.

Ženske in lepe so srajce izdelane iz jerseyja. Lepo se prilagajo telesu, tople so in udobne. Rokavi naj bodo ozki, ovratniki dolgi in zašiljeni. Moderni so pastelni toni.

Za večer in svečane pridelave so imenitne čipkaste bluze. Samo, ne kupite tistih najcenejših čipk, ki hudo spominjajo na čipke pri spodnjem perilu. Čipka naj bo precej bogata.

Francoske konfekcijske hiše svojim ženam nudijo mnogo poletnih kostumov in to predvsem enobarvnih. Zelo priljubljena je umazano-bela in tudi rumena. Ker je kombinacija rumena-bela zelo modna, zato si lahko k enobarvnemu kostimu privoščimo drugobarvno ničko ali veliko zapestnico.

Zelo pogosto bomo letos videli mlada dekleta v hlačah, ki so proti spodnjemu delu razširjene. Prikupno bo, če bo mlado deklet nosilo zraven bluzo iz istega materiala kot so hlače.

Klepet

● Carlo Ponti je pred novinarjem dejal, da filmska umetnost ne cvete več, da film umira. V isti sapi je dodal, da želi televiziji dolgo življenje. Kje bi iskali vzrok? Zlobni novinarji so našli takoj odgovor: Zadnji filmi Sophie Loren »Judita« in »La dy La« niso privabili toliko gledalcev in blagajne se ni so napolnile.

● Sylvie Vartan in Johnny Hallyday — francoski zvezdi popevk, sta že slavila prvo obletnico zakona. Zakon je proti pričakovanju zelo srečen. Oba mlada zvezdnika zatrjujeta, da sta se poročila za vse življenje. Ko so novinarji vprašali Johnnyja, kakšno je njegovo življenjsko načelo, je odgovoril: L'Amour, l'amour — toujours l'amour! (Ljubezen, ljubezen — vedno ljubezen).

● Bob Hope — znani ameriški komik je z grupo privlačnih filmskih igralč obiskal Južni Vietnam. Humorist in lepe deklice naj bi lajšale težke ure ameriškim vojakom.

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

Za reševalce prvomajske nagradne križanke razpisujemo 10 nagrad, in sicer:

1. nagrada	100 novih dinarjev
2. in 3. nagrada	50 novih dinarjev
4. do 10. nagrada	20 novih dinarjev

Rešitve pošljite na naslov: Uredništvo Glasa, Kranj, Staneta Zagarja 27, do torka, 10. maja. Vsako rešitev pošljite v posebni kuverti, na kateri boste razen naslova napisali še: ZA NAGRADNO ZREBANJE.

Javno žrebanje bo v četrtek, 12. maja ob 16. uri v prostorih redakcije.

Upamo, da vsi naši bralci znajo reševati priljubljene skandinavске križanke (vprašanja so vpisana kar v križanki, bodisi z besedami ali s sliko). Želimo vsem dosti razvedrila pri reševanju in tudi na sploh veselo praznovanje!

GLAS pionirjev

PREVARALI SO GA

Bila je vojna. Tole dogodek se je zgodil kmalu potem, ko je bil na Mačah ustanovljen NOO. Predsednik odbora je bil Fendetov oče, kateremu je veliko pomagal tudi njegov sin. Izdajalci niso nikoli počivali in tako je bila Fendetova družina izdana.

Nekega dopoldneva, ko sta Fendetov oče in sin sedela v izbi in pisala lepake, sta zaslišala brnenje avtomobila. Takoj sta vedela, za kaj gre. Oče je dejal sinu, naj se skrrije za obcestni jarek blizu hiše, sam pa je zmečkal letake in jih vrgetl v peč. Komaj je to storil, se je že oglasilo trkanje po vratih. Oče jim je pogumno odprl. Takoj so ga pričeli zasliševati. Spraševali so ga o partizanih, o odboru in drugem. Ker jim je vse zatajil in zamolčal, so ga hoteli odpeljati. Zahtevali so tudi sina. Dejali so, da ju bodo samo zaslišali in nato izpustili. Oče je poklical sina. Ker tudi on ni niti odprl ust, so se sovražniki zelo razjezili. Obema so zvezali roke in ju odgnali na dvorišče. Ko jih je oče spomnil na njihovo obljubo, so se mu le zasmeljali:

»Ha-ha! Sedaj vaju imamo in gresta z nami! Pa brž, mudi se nam!«

Oče je žalostno povsobil glavo. Vedel je, da je prevaran. Prav tedaj so se vrnil s polja domačini in so obstali kot prikovan. Nepričakovano dogodek jih je tako presenetil, da niso mogli spregovoriti. Nemci so pričeli jetnika pri-

ganjati. Tedaj se je mati opogumila in padla očetu v objem. Začela je jokati. Mlajši brat se je tudi oklenil svojega starejšega brata. Nemci so nemo gledali prizor in odločno zapovedali: »Gremo! Sedaj je že tega dovolj!«

S kamionom so odpeljali oba zavedna Slovenca v Begunje in ju tam ustrelili. Oba počivata v objemu prelepih gora v Dragi. Svobode, za katero sta se borila, nista dočkala.

Marija Ekar, 7. r
osn. šola Preddvor

25. obletnica ustanovitve OF

Pred 25. leti je bila v Ljubljani v Vidmarjevi hiši v noči od 26. na 27. april ustanovljena OF, v kateri so se združile vse napredne slovenske organizacije. K združitvi jih je vodila ena sama velika misel: osvoboditev slovenskega naroda izpod jarma nemškega okupatorja.

Ze takrat so se po gozdovih zbirale skupine zavednih Slovencev, ki so že s prvimi akcijami in sabotažami škodovala sovražnikom. Skupine so naraščale in se krepile. Kasle so v bataljone in brigade. Sovražnik jim je sprva zadajal težke izgube, saj niso imeli dobrega orožja. Kasneje, ko so v borbah s sovražnikom dobili orožje, so jim svoje izgube večkratno povrnili. V enotah so bili tudi takšni, ki se niso še nikoli borili, bili so še skoraj otroci, ki bi morali preživljati svojo mladost ob potoku na travniku... Prišla je vojna in je vzela vse: mladost, starše, dom.

Ljudje so zelo radi pomagali partizanom, ti pa so jim utrjevali vero v zmago. Na terenih so delovali terenci, ki so zbirali hrano, zdravila in orožje. Partizanom so zelo radi priskočili na pomoč tudi pionirji. Kadar so bili partizani v vasi, so stali na straži. Prenašali so pošto, ker Nemci na »tako majhne otroke« niso tako pazili.

Kljub temu, da je bila večina slovenskega naroda s partizani, so bili med nami tudi takl, ki so Slovencem

Zgodilo se je v tistih dneh...

Moja stara mama je bila partizanska mati. V težkih dneh vojne je našel v njeni hiši zavetje vsak partizan. Vsakemu je postregla, četudi samo z močnikom.

Tako je neke noči prispela k hiši skupina partizanov, vseh premočenih in trudnih. Ko so prišli k stari mami, so kar popadali po tleh in zaspali. Zjutraj jih je zbudilo ženketanje loncev. Ceprav je mama delala kar se da tiho, se ji je vseeno ponesrečilo in tako so bile palačinke, s katerimi je hotela presenetiti partizane, izdane. Toda glejte čudo! Partizani se še zmenili niso zanje. Nič čudnega, njihova prva misel je

bila posvečena pošti, ki je bila namenjena partizanom v škojeloških gozdovih. Kako naj odnesejo pošto, ko so izvedeli od mame, da je nekdo izdal okupatorju, da je v vasi videl partizane.

Okupator je postavil okoli vasi straže in iz vasi so smele le ženske, katere pa so preiskali. Nemci so mislili takole: »Tisti partizanski bodo sedaj izročili pošto prav gotovo kakšni ženski, mi pa bomo vse lepo aretirali in ptički bodo naši, poleg tega pa nam bo znana tudi tista pasja zalega, ki pomaga tem banditom. Haha, kar dve muhi na en mali.«

Stari mami je v mislih ključalo, kajti vedela je, da je sedaj njenega zalega prenesti partizansko pismo. Vzela je suknič in prerezala nekoliko njegovo podlogo, pod katero je spravila pismo. Luknjico je spretno zašila in tako prenesla pismo varno mimo straž. Nemci so ostali praznih rok in so z dolgim nosom odšli v svojo postojanko.

Vida Gartnar, 6. a
osn. šola Preddvor

prizadejali veliko trpljenja in izgub.

OF ima zasluge za osvoboditev lepe slovenske dežele. S svojim bojem je mnogo pomagala ljudem in jim v težkih starih letih vlivala vedno in vedno novih moči, da so mogli vzdržati. 27. aprila se je bomo ob 25. obletnici njene ustanovitve spomnili na nešteti proslavah po vsej Sloveniji.

Tatjana Vidmar, Kranj
osn. šola »Simon Jenko«

GLAS v vsako
hišo

Darina Kone: Imeti zvestega prijatelja

Včeraj je bil športni dan. Topel prvomajski dan, kakor bi ga bili naročili. Otroci večje podeželske šole so se razleteli po bližnjih hribih in vrtovih. Če si vesel, si želiš, da se veseli s teboj tudi tvoj prijatelj. In tako so imeli svoj športni dan tudi razni kučki. Urška je privlekla svojega Murija, Janez Liska, Branko Lumpija. Pa kaj bi naštevali. Kučki so zvesto vdano spremljali svoje male gospodarje, ti pa so se zavedali svoje veljave in vzgojiteljskih sposobnosti. Kučki so morali kar naprej prositi, stati na dveh nogah, prinesiti palico in sploh ubogati na prvo besedo.

Tonček in Marko jih zaviljivo opazujeta, te male gospodarje ni lastnike

zvestih in vdanih psov. Dgovov grede se pogovarjata.

Tonček: »Kupil bom čisto majhnega, da ga bom sam zdesiral.«

Marko: »Kje ga boš pa dobil?«

Tonček: »Pri Kovačevih, kadar bodo imeli majhne kučke.«

Marko: »Koliko pa stane tak kuček?«

Tonček: »Takole, okoli tisoč starih dinarjev.«

Marko: »Jaz ga bom tudi kupil, samo kje bo stanoval?«

Tonček: »Mala skrb. Hišico mu bova naredila.«

Marko: »Kaj pa potem?«

Tonček: »Potem bova lepo skrbela zanj in ga zdesirala.«

Marko: »Ali si doma že kaj vprašal.«

Tonček: »Bom zvečer vprašal.«

Marko: »Kaj pa, če ne bodo dovolili?«

Tonček: »Saj do takrat, ko bodo imeli pri Kovačevih male kučke, je še dovolj časa. Saj kuček ne bo samo za igranje, ampak bo hišni čuvaj.«

Marko: »In domača žival. Pri vsaki hiši morajo imeti kakšno domačo žival.«

Tonček in Marko že v mislih in razgovorih drsira svoja kučka in si izmišljujeta primerna imena zanje. Čudno, da oba atija nimata za psa nobene razumevanja, obe mamic pa še stokrat manj. Kako naj potem pride takle fantič do zvestega prijatelja, kakor je bil pes Lasi.

Sestanek uredništev pionirskih glasil

Mrzlega dne, ko je sneg ponovno pobelll pokrajino, smo imeli uredniki in poverjeniki pionirskih glasil iz Gorenjske sestanek. V Delavskem domu v Kranju so se zbrali pionirji iz Kranja, Cerklj, Zirovnice, Senčurja, Jesenic in ostalih šol; skupaj okoli trideset. V svoji sredi smo imeli tudi goste: urednico »Pionirja«, urednika »Glasa«, direktorja Zavoda za pedagoško službo in druge.

Na majhni mizi v nekem kotu so bila razstavljeni razna glasila. Lahko smo si ogledali liste kot so »Prešernov rod«, »Zares«, »Odmevi izpod Kravca«, »Matijev rod« in druge iz različnih šol. Takoj smo opazili, da so »Odmevi izpod Kravca« precej kvaliteten list. Mnogo za njimi ne zaostaja tudi glasilo osn. šole Toneta Čufarja z Jesenic.

O listih je povedala nekaj

besed Branka Jurca. Za njo smo dobili besedo pionirji, ki pa smo vztrajno molčali, dokler nas ni rešila prof. Golobova in potožila, s kakšnimi težavami se srečujemo predvorskni pionirji. S tem pa še ni bilo vse končano. Urednik »Glasa« nas je popeljal v tiskarno, kjer smo lahko spremljali, kako nastane časopis.

Prijazni fantje so nam ob stroju za vlivanje črk radi vili nekakšne svinčene žige z našimi imeni. Vlite vrstice nato stavci vstavijo v lesen okvir, ki je enak velikosti »Glasa«. Nato odtisnejo na karton. Po dve strani vlijejo v nekake svinčene valje, na katerih so pripravljene črke. Te valje dajo v tiskarski stroj, iz katerega pada lepo tiskan časopis.

Bojan Mehle, 7. a
osn. šola Preddvor

Pletenje kit in izdelovanje cekarjev v Mostah

V Mostah in okolici je včasih živela in delno še živi domača obrt — pletenje slamatih kit in izdelovanje cekarjev iz njih.

Za kite se uporabljala pšenčna slama, ki jo je bilo seveda treba najprej pripraviti. Slamo za kite je bilo treba izbrati prej, preden se je začela mlati. Tisti, ki je izbiral slamo, je vzel snop iz kozolca, ga dal med noge tako, da je bilo klasje zgoraj, nato pa vlekel iz snopa slamatne bilke, ki so bile ravne in neobolčene. Te je nato zvezal z rženo slamo v snopiče, ki so imeli približno debelino roke. Snopiče je bilo treba nato na soncu posušiti, da so se lažje zmlatili. Temu sušenju so rekli, da slamo poostrijo. Teh snopičev niso mlatili na običajen način, ampak so jih na tistem koncu, kjer ni bilo fistem koncu, kjer ni bilo klasov, prijeli v roke in jih obtočili ob steno poda, da je zrno izpadlo iz klasja. Dejali so, da so snopiče košali. Poznali pa so še drug način mlatve snopičev: položili so jih po tleh enega zraven drugega, nanje so položili lestev, in sicer tako, da je lestev ležala na snopičnih nekoliko stran od klasja; potem se je klasje lahko omlatilo, ne da bi se slama zmečkala. Ko so bili omlaćeni, so jih na tistem koncu, kjer ni bilo klasja, nekoliko skrajšali; to so naredili z ostro sekuro. Snopiče so nato povezali v večje otepe, okoli 80 snopičev so zvezali v en otep. Otepe so nato spravili na gank poda, to je prostor pod podstrešjem. Vse to delo so opravili še pred mlajtvijo.

V pozni jeseni, ko je zmanjkalo dela na polju, so otepe prinesli v sobo, kjer je bila peč. Razvezali so jih in snopiče postavili okoli peči, da so se spet dobro posušili. Ko je bila slama dovolj suha, jo je bilo treba skolenati. Vsak je vzel po en snopič

v roke, prijel z eno roko za prazno klasje, pogledal, kje je prvo kolence od klasja navzdol, in tam z drugo roko odlomil slamo, ki se je rada lomila, saj je bila temeljito presušena. Na obeh koncih so slamo nato priravnali s sekuro, tako da je tudi prazno klasje odpadlo, nato pa so jo povezali v štiri večje

ki so bile široke kakih 10 cm, dojde pa en komolec. Kito so navili po dolžini na deščico, zato so dolžino kit merili v komolcih. Kita je bila navadno dolga 46 komolcev ali 23 parov, kot so pravili.

Se preden so jo navili na deščico, so kito obdrgnili ob rob mize, da se je nekoliko zlikala. Da se kita ne bi

snope. Slama je bila pripravljena.

Izkušenejše ženske so nato začele izbirati slamo na tri vrste po debelini: debelo, srednjo in drobno. To je bilo pomembno delo, saj je bilo od debeline slame odvisno, kako bodo kite izgledale. Slamo so nato poparili z vročo vodo in hkrati tudi žveplali; v škafo z vročo vodo so dali nekaj žvepla, položili vanj slamo, škafo pa nato pokrili. Tako je postala slama bolj bela in lepša.

Pred pletenjem je bilo treba slamo namočiti. To so storili v škafoh z vodo pol ure pred pletenjem. Če jo ne bi namočili, bi se slama pri pletenju lomila.

Kita se plete s sedmimi slamicami. Tisto slamico, ki je skrajna, je treba povijati navznoter. To se je ponavljalo toliko časa, kolikor je bila slamica dolga, nato pa so jo podaljšali z drugo. To »štukanje« so naredili na sredi kite, torej takrat, ko slamica ni bila pri strani. Ker slamic niso bile enako dolge, so podaljšali enkrat eno in drugič drugo.

Z debelejšo slamo so pletle starejše ženske, ki so imele bolj okorne roke, s srednje debelo šoloobvezni otroci, z drobno pa spretnije mlajše ženske.

Kito so približno merili že med pletenjem, potem pa so jo navili na posebne deščice,

slučajno razvila, so jo na enem koncu zvezali z vrstico. Kito z deščico so nato postavili na peč, kjer se je spet dobro posušila, šele tako je bila dobra za prodajo.

Posebno vrsto kit so pletli za ročaje cekarjev. Taka kita se je navadno pletla iz 15 slam, da je bila močnejša.

Kite so v zimskih večerih in popoldnevih pletli otroci, ves dan pa ženske, posebno dninarice. Tudi nekateri moški so jim pomagali. Otroci pa tudi starejši so se navadno zbrali v eni hiši, da ni bilo treba povsod kuriti petroleja. Za drug večer so se zmenili za drugo hišo.

Zasluzek pri pletenju kit ni bil najboljši. Za eno kito so dobili 1 groš — 5 krajcarjev se pred prvo svetovno vojno. Takrat se je za en krajcar dobil zavitek vžigalnice. Zelo priden je moral pletiti ves dan, če je hotel narediti tri kite; marsikdo pa niti ene ni naredil, saj je bila kita dolga okrog 23 m.

Kite so prodajali iz Most v Mengeš ali Domžale, kjer je bila razvita ta obrt v posebnih zadrukah. Tu so izdelovali cekarje in slamatne kite, ki jih nato prodajali naprej. Nekateri domačini pa so kar sami izdelovali cekarje doma. Prvi med njimi je bil Ivan Korbar, po domače pri Ivanu v Mostah. Izdeloval je cekarje vse od mladosti in do danes, to mu je bil postranski zaslužek, saj se s tem ne da veliko zaslužiti. Izdelovalca cekarjev, ki še sedaj, ko je že v pokoju, ni opustil svojega dela, sem obiskal in povedal mi je marsikaj zanimivega.

Pokazal mi je, kako se cekar naredi. Najprej se na lesen model (katerega velikost je odvisna od velikosti cekarja, ki ga želimo imeti)

ovije zgornji rob cekarja. Rob se naredi iz posebne vrste kit, ki jih imenuje parice. Nato se na model navije okrog in okrog od zgornjega roba do spodnjega dela kita, ki je navadno bel. Potem se šele prične s podolžnim pletenjem; prečno kito daje izmenoma podolžno in enkrat nad njo. To ponavlja toliko časa, da je cekar izpolnjen s podolžnimi in prečnimi kitami. Ročaji se naredijo iz posebnih močnejših kit. Na cekarje naredi Ivan Korbar tudi napise po želji naročnikov ali pa kakšen drug okrasek.

Povedal mi je, da sedaj malo dela. Letosno zimo jih je naredil 11, vse po naročilu. Včasih, ko je več delal, pa je naredil v enem dnevu tudi 3. Pri delu uporablja škarje, posebno šivanko in evrek, za likanje kit pa še posebno pravilo, ki je narejena iz dveh valjev, na enem od njih pa je pritrjena ročica za vrtenje. Valja sta tesno skupaj; če jih želimo še bolj stisniti, je treba priviti vijak nad valjem. Med ta dva valja se vstavi slamatna kita in ker jo valja stisneta, se nekoliko zlika.

Včasih, mi je povedal Korbar, smo delali pozno v noč, tudi čez polnoč. Prišla je večja družina skupaj, pa ni bilo konca šal in zgodb, resničnih in neresničnih, posebno so vžigale take o strahovih.

Pa še ena zanimivost: Korbar je izdelal tudi že tako majhen cekar, da je šla vanj le škatla cigaret.

Ivan Sivec, Moste

STARI PETRCA S PRTOVČA

Prtočev je mala gorska vasica ob vznožju Ratitoveca v Selški dolini, ki šteje skupaj 5 hiš; ena od teh prijaznih domačij je od Petrcovega Johana.

Stari Petrc, kakor mu pravijo, je še danes zdrav in žilav človek in 83 let mu ne bi nihče prisodil. Johan se razen domačih kmečkih del ukvarja z rezbarjenjem (drakslanjem); pri tem delu ima kot samouk že dolgoletno prakso. Prebivalci Selške doline ga dobro poznajo, posebno pa vaščani Podlonka, Raven, Sorice in Zabrdra, za katere izdeluje vsakovrstne izdelke iz lesa, npr. ročaje za pile, dleta, lesene kalupe, ki so različnih oblik in s katerimi se oblikuje čajno maslo, itd. Povedal mi je, da najraje oblikuje javorjev in orehov les. Ko sem ga obiskal na domu, je delal lesene klekeljne za čipkarice iz Zeleznikov. Pri obdelovanju lesa uporablja majhno leseno stružnico (draksl), ki jo je sam napravil. Pravi, da je delo na nje-

govni leseni stružnici prijetno, saj mu jo zdaj poganja elektromotor, včasih pa je bila na nožni pogon.

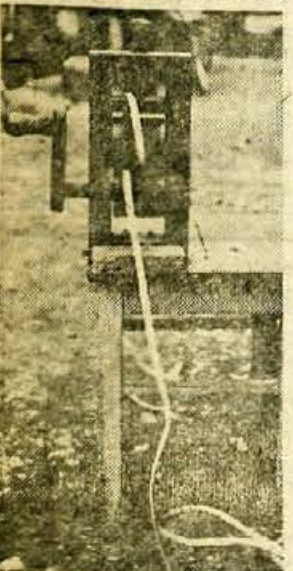

Na beli javorjevi mizi v kuhinji je bilo polno časopisov; mož je razgledan, zanima se za novice v svetu. Povedal pa je, da se v politiko

ne vmešava rad, pač pa bere vse domače zanimivosti. Iz hiše je prinesel tudi staro harmoniko, ki mu je ob vseh skrbeh v največje veselje. Potegnil je meh in uglajeno ubral staro domačo vižo. Ze 65 let igra harmoniko, igral je že na številnih prireditvah, občetih itd. Harmonika je že stara in obrabljena, zato je že naročil novo. Tudi gramofon si je kupil pred dnevi, uporabljal pa ga bo kot pripomoček za nadaljnje vaje s harmoniko. Pravi, da igra samo narodne viže, popevki Johan sploh ne mara. Najljubši so mu Slaki in fantje s Praprotna.

Veseli obraz na mali Johannovi kmetiji na Prtočevu je tudi njegova boljša polovica Francka, po rodu iz Bohinja, podpira pa tri vogale v hiši. Obema tudi mi želimo še dolgo let trdno zdravje, staremu Petrcu pa še, da bi z novo harmoniko še naprej skrbel za prijetno razpoloženje vaščanov.

Tone Sedej, Zelezniki

Priloga za likanje kit; na zgornji sliki Ivan Kobentar — Foto Triler

UVOD V SEZONO

Atletska sezona na stadionih se je pričela v Celju in Ljubljani

Organizatorji nedeljskih otvoritvenih republiških mitingov v Celju in Ljubljani se niso najbolj potrudili za čim boljše izvedbo tekmovanj. Zato pa smo lahko bolj zadovoljni z nekaterimi drugimi dosežki, ki so izstopali iz sicer povprečnih rezultatov.

Zanimajo nas predvsem gorenjski atleti, zastopniki AK Triglav, ki so v nedeljo na obeh frontah kar zadovoljili (še posebno z nastopom v Ljubljani). Srednjeprogaša, mladince Hafner in Šraj sta ponovno dokazala, da sta med mladimi srednjeprogaši neprekoaljiva. Tudi v mladinskem sprintu gre končno na bolje. Daljina pa je bila tokrat, kot skoraj vedno doslej, za Kranjčane najslabša točka.

Nekaj rezultatov: Celje — mladinci — 400 m: 1. Pangerc (Tr) 55,1, disk (2 kg): 1. Bizjak (Kl) 38,42, 2. Sattler (Tr) 37,23; krogla (7 kg): 1. Sattler (Tr) 13,25, 2. Bizjak (Kl) 13,00; višina: 1. Medvešek (Kl) 190, 2. Milek (Tr) 190; kladivo (7 kg): 1. Dajčman (Kl) 47,87, 2. Sattler (Tr) 37,20; 3000 m člani: 1. Sitar (Tr) 9:07,0, kopje (800 g): 1. Fister M. (Tr) 56,17, 2. Pangerc (Tr) 45,22.

Ljubljana — člani — 4x100 m: 1. Zak Ljubljana 43,5, 2. Triglav 44,4, 100 m: 1. Pungeršič (Lj) 10,8, 4. Fister F. (Tr) 11,3, 7. Kaštivnik (Tr) 11,8, 400 m: 4. Kaštivnik (Tr) 52,9, 8. Fister F. (Tr) 55,5; mladinci — 60 m: 2. Strojčan (Tr) 7,1; 300 m: 3. Florjančič (Tr) 38,4; 2000 m: 1. Hafner (Tr) 5:48,4 (gorenjski rekord za člane in starejše mladince); 2. Šraj (Tr) 5:48,5; mladinke — 60 m: 2. Habjančič (Tr) 8,2, 100 m: 2. Habjančič (Tr) 13,2; višina: 3. Franko (Tr) 13,5.

NOGOMET

Nogometaši Svobode so vzor

Tri kola pred zaključkom Gorenjske nogometne lige so si nogometaši Svobode iz Senčurja že zagotovili naslov gorenjskega prvaka za leto 1966. Z njihovim marljivim trenerjem Mitjem Rakarjem smo, se pogovarjali med tekmo Svobode s Triglavom B.

»Plasma naše ekipe ni presenetil poznavalce nogometa na Gorenjski. Lanskoletni občni zbor je pomenil prelomnico za naš klub. V vodstvo smo izvolili mlade ljudi na čelu s predsednikom Martinom Balašičem. Vsi ti ljudje zelo ljubijo svoj klub.

Dotacija občinske zveze za telesno kulturo, ki znaša 600.000 S din ne zadostuje za normalno delo društva. Poleg nogometašev imamo tudi odbojkarstvo ekipo, ki tekmuje v I. slovenski ligi — zahod. Prostovoljne akcije odbornikov in igralcev nam v precejšnji meri olajšujejo

V petek, 29. aprila ob 16. uri bo na stadionu v Kranju klubski mnogoboj za člane in starejše mladince in pionirje (troboj) ter članice, mladinke in pionirke (troboj). Med mnogoboji bo na spore, tokrat prvič v Kranju, tudi hoja na 5 km za moške. Hodači bodo teknovali na stezi in bo moral vsak izmed njih prehoditi 12 krogov in pol. Tekmovanje v hoji je zelo zanimivo, vendar naporna panoga. M. KURALT

SINDIKALNO PRVENSTVO TRŽIČA 50 tekmovalcev na Zelenici

V okviru praznovanja 1. maja je bilo v nedeljo na Zelenici občinsko sindikalno prvenstvo v veslalomu, na katerem je nastopilo 50 tekmovalcev.

Na progi, dolgi 700 m in 250 m višinske razlike, je postavil Janko Krmelj 30 vrtic.

REZULTATI — St. člani: 1. Krmelj (tov. kos in srpov)

ROKOMET

Brez presenečenj

Dvanajsto kolo gorenjske rokometne lige se je končalo brez presenečenj. Presenča je katastrofalni poraz solidne ekipe iz Radovljice proti vodilni ekipi.

finančne probleme. Odziv vseh naših igralcev in odbornikov občinskemu odboru RK v krvodajalski akciji je vreden pozornosti.

Ob koncu bi rad povedal še imena naših vzornih nogometašev: Jože Perdan, Jovan Radojkovič, Franc Cotman, Franc Svetel, Stane Tepina, Franc Rogolj, Stane Kalan, Rafko Erzlin, Vlado Škerjanc, Tine Stare, Franc Zlindra in Mladen Milenkovič.

P. Didič

Na novem igrišču

Na novo urejenem košarkarskem igrišču Stanka Mlakarja v Kranju sta se v soboto pomerili dve izmed najmočnejših slovenskih košarkarskih ženskih ekip. Triglav je premagal Jesenice s 74:40 (28:24). Ekipi sta nastopili v naslednjih postavah: TRIGLAV — Kodek 35, Bal-

Po izbirnih tekmovanjih 10.000 strelcev v Sloveniji Republiška »Zlata puščica« za H. Peternelja Najboljši strelec v Škofji Loki — Med prvimi desetimi štirje Kranjčani

Končano je tekmovanje z zračno puško za »Zlato puščico.« Preko 10.000 strelcev je bilo letos vključenih v to množično prireditev, ki se je začela že v januarju z družinskimi prvenstvi. Ko so bila prejšnji mesec zaključena še občinska prvenstva, se je pokazalo, da je le 47 strelcev doseglo predpisanih 525 krogov od 600 možnih in si s tem zagotovilo nastop v finalu. Pozneje je SZS sklenila, da poleg teh lahko nastopijo še vsi občinski prvaki, čeprav niso dosegli norme.

Tako se je zbralo v nedeljo na ljubljanskem strelišču ob Dolenjski cesti 61 tekmovalcev, ki so se potegovali za naslov najboljšega strelca z zračno puško in osvovitev »Zlate puščice.« Tekmovanje je prineslo pravo presenečenje. Nihče ni pričakoval, da bo postal zmagovalac Henrik Peternelj, ki je na občins-

skem prvenstvu v Škofji Loki sicer zmagal, vendar ni pristreljal zadostnega števila krogov. Toda nedeljski rezultati so pokazali, da je bil s 547 krogi najboljši strelec finalnega tekmovanja. Tako je trofej spet odnesel na Gorenjsko, kar je doslej uspelo že Nagliču in Frelihu.

Prvenstva se je udeležilo tudi 5 kranjskih strelcev. Od njih so se kar štirje uvnstili med desetorico najboljših, kar je vsakakor velik uspeh, čeprav je bilo pričakovati, da bo Vinko Frelih odločneje posegal v borbo za prvo mesto.

REZULTATI: 1. Henrik Peternelj (Sk. Loka) 547, 2. Dušan Paravinja (Lj. Vič) 545, 3. Vinko Frelih (Kranj) 535, 4. Franc Brčlec (Hrastnik) 531, 5. Mile Čurčič (Maribor) 533, 6. Stane Vršaj (Lj. Mo-

ste) 531, 7. Božo Malovrh (Kranj) 530, 8. Vili Dečman (Celje) 529, 9. Tone Prestor (Kranj) 527, 10. Franc Naglič (Kranj) 526.

BOŽO MALOVRH

Pionirji in mladinci za naslove

Na občinskem prvenstvu v Kranju so se za pionirkami in mladinkami pomerili za naslove občinskih prvakov tudi pionirji in mladinci.

REZULTATI — EKIPNO — Pionirji — nižji razred: 1. TVD Partizan I 221,8, 2. TVD Kranj 209,0, 3. TVD Partizan II 198,2; Pionirji — višji razred: 1. TVD Kranj 257,8; Mladinci — začetniški razred: 1. TVD Partizan 268,2;

POSAMEZNO — Pionirji nižji razred (21 tekmovalcev): 1. Jenko 46,5, 2. Predrag 45,1, 3. Kevec (Kranj) 44,4; Pionirji — višji razred (7): 1. Stekar (K) 53,7, 2. Benedik (K) 53,3, 3. Lanc (K) 52,1; Mladinci — začetniški razred (9): 1. Kišsel (P) 56,3, 2. Jug (P) 55,0, 3. Vidmar (P) 53,2; Mladinci III. razred (2): 1. Bešter (K) 53,6, 2. Šter (K) 45,0.

Občinsko prvenstvo v krosu

Podnart. Občinskega prvenstva Radovljice v spomladanskem krosu se je udeležilo okoli 100 tekmovalcev iz 6 klubov. Tekmovanje, ki ga je organiziral TVD Partizan Podnart je potekalo ob zelo dobrem vremenu.

Najštevilnejša udeležba je bila pri pionirjih, razveseljivo pa je, da so tekmovalce tudi članice, kar je bilo na prejšnjih tovrstnih tekmovanjih prava redkost (!). Omeniti velja tudi najboljšega tekmovalca tega krosa mladince Hanžiča, ki je takoj po teku mladincev startal tudi med člani — pri tem pa je najpomembnejše, da je bil obakrat prvi.

REZULTATI — Pionirke (17 udeleženk — 500 m): 1. Lubar (rad.) 1:22,8, 2. Poklukar 1:24,4, 3. Stojc (oba Gorje) 1:25,2; Pionirji (33 — 2.800 m): 1. Šimnic (Gor.) 2:23,2, 2. Košir 2:24,4, 3. Rešek (oba Kamna gorica) 2:28,2; Mla-

dinke (7 — 800 m): 1. Ferjan 2:36,4, 2. Luznar (oba Radovljica) 2:49,6, 3. Solar (Kamna gorica) 2:57,1; Mladinci (25 — 1200 m): 1. Kržišnik 4:50,8, 2. Solar (oba Kamna gorica) 4:52,8, 3. Prime (Podnart) 4:56,4 (taven konkurenca Hanžič — Radovljica 4:49,0); Članice 4 — 600 m): 1. Tolar (Podnart) 2:37,4, 2. Očec 2:46,2, 3. Varj (oba Kamna gorica) 2:53,8; Člani (7 — 1600 m): 1. Hanžič 5:53,2, 2. Pretnar (oba Radovljica) 5:56,4, 3. Silbar (Begunje) 5:59,0.

Med ekipami je po neuradnih podatkih prva Kamna gorica.

J. Justin

Tovarna prešitih odev in tapetništvo

»ODEJA« Škofja Loka

obvešča cenjene stranke, da

sprejema v izdelavo

vse vrste prešitih odev, plimoje s puhom, posteljna pregrinjala, posteljno perilo, spalne vreče in podobno, v svojem obratu

»ODEJA« Ljubljana,

KOMENSKEGA UL. št. 3

V svojem centralnem obratu v Škofji Loki pa individualnih naročil, razen tapetniških del ne sprejemamo več, ker je za izdelavo uslug privatnim osebam prilagojen le obrat v Ljubljani.

derman 3, Prezelj 23, Sinkovec 2, Komac 5, Beležar 4, Močnik 2.

JESENICE — Pavlič 29, Vučič 2, Musič 2, Radočej 7, Koren, Oblak, Ajster, Drobnič.

V sročanju moške republiške lige so Kranjčani izgubili z Elektro z 80:60.

Gospodinje, pozor!

Popravlja vseh električnih aparatov in pralnih strojev
znamk: CANDY, NADNIS, ZOPPAS in vseh vrst drugih
— vam hitro in solidno opravi RAJKO KNIFIC, Kranj,
Nartnikova 7 (Labore)

Prosta mesta za letovanje**POČITNIŠKI DOM PODJETJA
TEKSTILINDUS**

ima še nekaj prostih mest v domu pri
Novigradu (Umag) in v Fiesi pri Pi-
ranu.

V Novigradu: junija in od 18. avgusta
do 10. septembra — weekend hišice s
4 posteljami,

V Fiesi: julija, avgusta in septembra —
nekaj sob s 4 ali 3 posteljami.

PENZION velja 25 novih dinarjev, po-
lovični obrok pa 14 novih dinarjev!

Prevoz s tovarniškim avtobusom. V
obe smeri za Fieso 24 novih dinarjev,
za Novigrad 30 novih dinarjev. Otroci
od 4 do 10 let plačajo polovično vožnjo,
do 4. leta pa je prevoz brezplačen.

Rezervacije: Tekstilindus Kranj, pisar-
na počitniškega doma. Telefon 22481,
interna 47.

Delovna skupnost

GORENJSKIH OBLAČIL KRANJ

čestita vsem delovnim ljudem za praznik
dela 1. maj in obenem želi veliko delovnih
uspehov.

Varčuj in misli
na
gko JUTRI

**mešanica kave
EKSTRA**

Odlično kavo
pripravlja za vas

ŠPECERIJA BLEĐ**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in sta-
rega očeta

MIHAELA ZUPANCA

se zahvaljujem vsem, ki so nam v teh težkih dneh
stali ob strani, sosedom za gmotno pomoč, družini
Ostaneč za vsestransko pomoč, dr. Vrbnjaku za dolgo-
letno zdravljenje, župniku g. Blažu za zadnje sprem-
stvo, vsem, ki so darovali vence in cvetje, njegovim
sodelavcem, in ga spremili na zadnji poti. Vsem naša
prisrčna zahvala.

Zalujoči: žena Leopolda, sinova
Milan in Ferdo z družino.

Kranj 25. 4. 1966

Delovni skupnosti trgovskih podjetij

»ŽIVILA« Kranj in »KOLONIALE« Bled

sta se odločili, da

se s 1. 6. 1966 združita

ter bo novo podjetje

poslovalo pod firmo

VELETRGOVINA »ŽIVILA« KRANJ

Dosedanje Trgovsko podjetje »KOLONIALE« Bled bo v okviru tega podjetja poslovalo
kot poslovna enota »KOLONIALE« Bled.

Obe podjetji se bosta v novi organizacijski obliki še bolj potrudili, da razširita krog
poslovnih prijateljev in potrošnikov in se priporočata za nadaljnjo naklonjenost.

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in potrošnikom čestitata k delavskemu
prazniku.

TRGOVSKI PODJETJI

»ŽIVILA« KRANJ »KOLONIALE« BLEĐ

Delovna skupnost

ČP GORENJSKI TISK

Kranj

razglašča

prosta delovna mesta

1 POMOŽNI DELAVEC

v ročni stavnici

2 VRATAR

Za delovno mesto pod 1 pridejo v poštev samo moški
stari nad 18 let.

Na delovnem mestu pod 2 je delovni čas 3 in pol ure
dnevno.

Kandidati za razglašena prosta delovna mesta naj vlo-
žijo prijavo za vstop na delo v tajništvo podjetja
Kranj, Koroška cesta št. 8, do 5. maja 1966.

Gorenjska kreditna banka Kranj

s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Trziču

L I K
K R A N J

čestita vsem
ljudem širom po
domovini za
delavski praznik
1. MAJ

K R A N J

Želi občanom prijetno prvomajsko
praznovanje in mnogo delovnih
uspehov v bodočem delu

K R A N J

pošilja vsem delovnim
ljudem širom po Go-
renjski

pozdrave z željo za še lepše delovne
uspehe in prijetno prvomajsko prazno-
vanje

Planinsko gostinsko podjetje Krvavec Kranj

z obrati na Šmarjetni gori in Krvavcu
se priporoča za cenjeni obisk in čestita
za praznik dela.

Gradbeno podjetje

»PROJEKT« KRANJ

želi vsem delovnim ljudem širom po do-
movini prijetno prvomajsko praznovanje
in jim želi čimveč delovnih uspehov.

pošilja ljudem širom po domovini pristrčne pozdrave
ob praznovanju delavskega praznika in želi, da bi bilo
v prihodnje čimmanj prometnih nesreč in požarov

ZAVAROVALNICA

s svojimi delovnimi enotami:

- skupne službe
- distributivna enota Kranj
- distributivna enota Žirovnica
- proizvodna enota Kranj

čestita k prazniku dela z željami za
uspešno delo

KMETIJSKA ZADRUGA Cerklje na Gorenjskem

obvešča
vse svoje vlagatelje hranilnih vlog,

da pripisuje redne in dodatne
23 % obresti

vsak dan od 7.—12. ure v poslovnih prostorih Kmetijske zadruga Cerklje in v poslovnih prostorih poslovnega okoliša Senčur

Obveščamo in priporočamo vsem varčevalcem, da svoje prihranke vlagajo pri naši hranilni službi. — Vse vloge obrestujemo z visokimi obrestmi — 6%, za vezane vloge pa so obrestvi višje!

Kmetijska zadruga
Cerklje

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA

Avtopamet
„Gorenjska“

pošilja vsem delovnim kolektivom
in drugim delovnim ljudem prvo-
majske pozdrave in jim želi veliko
delovnih uspehov.

Delovni kolektiv
Komunalnega zavoda
za socialno zavarovanje
K R A N J
s svojimi podružnicami v Škofji Loki
in Trziču želi vsem ljudem prijetno pr-
vomajsko praznovanje

Audi**AUTO UNION**

Najboljši avtomobil srednjega razreda v Evropi
s 4-taktnim Mercedes-Benz motorjem

170 ccm — 72 KM

Pospešek od 0 do 80 km 9 sek., od 0 do 100 km 14.8 sek.

Trajna hitrost 150 km/h — poraba 8.4 litrov na 100 km

Kvalitetno izdelana karoserija konstrukcije MERCEDES-BENZ

Eksportna cena z 2 vrati DM 6.000.— in ND 13.230.—

Eksportna cena s 4 vrati DM 6.315.— in ND 13.840.—

Dalje imamo na zalogi po ZNIŽANIH CENAH:

F 11 enobarven DM 3.944.— in ND 7.630.—

F 12 dvobarven s pomično streho DM 4.242.— in ND 8.120.—

F 12/45 KM enobarven DM 4.477.— in ND 8.470.—

F 102 2 vrata enobarven DM 5.097.— in ND 8.900.—

VSE INFORMACIJE IN HITRO DOBAVO VAM DAJE

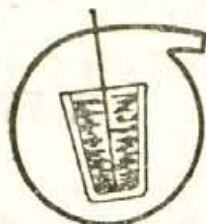
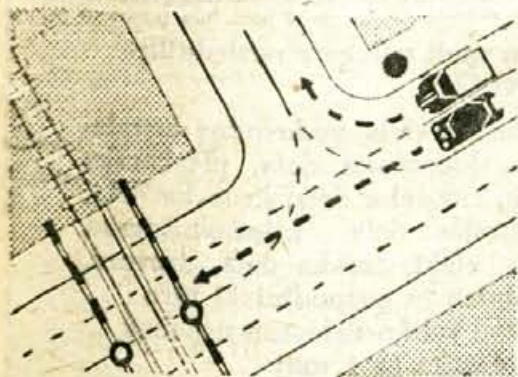
PREDSTAVNIŠTVA:

Beograd, Zagreb, Sarajevo, Skopje, Novi Sad, Rijeka, Split.

AVTOCOMERCE

Generalno zastopstvo Ljubljana, Trdinova 4.

Kemična
tovarnaEXOTERM
KRANJčestita vsem ljudem
za delavski praznik
1. majDopolnilna prometna vzgoja
uporabnikov cest

Zapornice v križišču ceste z železniško progo so zaprte. Rdeča utripajoča luč ali nepretrgana rdeča luč s puščico navzgor opozarja vozila, ki vozijo naravnost, da čakajo pred križiščem, medtem ko tovornjak, ki zavija v desno, lahko pelje ne glede na rdečo utripajočo luč ali nepretrgano rdečo luč saj ne pelje čez železniški prelaz.

— Upoštevajmo prometno signalizacijo na železniških prehodih in bodimo pozorni pri prečkanju čez železniško progo!

Trgovsko podjetje

NA DEBELO IN NA DROBNO

Agraria

KRANJ

Kranj Koroška ul. 2

uvaja s 15. aprilom 1966

TAXI - službo

Naročila sprejemamo: od 7. do 19. ure (dnevna služba) na tel. 21-431, od 19. do 7. ure (nočna služba) na tel. 21-472.

Cene konkurenčne!

s poslovalnicami v Kranju, Trzinu, Radovljici, Kranjski gori, Škofji Loki, Žiri, na Bledu in Jesenicah čestita k prazniku dela 1. maju cenjenim potrošnikom in poslovnim prijateljem

Gorenjska kreditna banka Kranjs podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in Trzinu razpisuje
Novo nagradno žrebanje

vezanih hranilnih vlog za vse varčevalce, ki bodo v letu 1966, vključno od 1. 1. do 31. 12. 1966 vezali pri njej najmanj 2.000.— novih dinarjev svojih prihrankov vsaj za leto dni.

Nagrade so: avto zastava 750, pralni stroj, moped, šivalni stroj, hladilnik, pisalni stroj, dva kolesa

Vloge sprejemajo vse njene podružnice. — Vezane vloge se obrestovane po višjih obrestnih merah.

Skupščina občine Kranj

z vsemi Družbeno - političnimi organizacijami

čestita vsem
občanom za delavski
praznik

1. maj

Koteks Tobus
Ljubljana

obvešča vse imetnike potrdil o oddani svinjski koži, da je bilo dne 20. aprila 1966 žrebanje

GLAVNIH DOBITKOV

Izžrebana so bila potrdila, izdana v času od 1. novembra 1965 do vključno 20. aprila 1966 z naslednjimi številkami:

Televizor

številka 164317

Dvokolesa znamke »Rog« — številke:

7743, 22959, 28182, 30851, 34773, 46364, 48206, 62950, 85891, 91201, 93253, 99943, 127883, 129850, 140307, 149716, 158490, 170584, 177695, 189694, 194441, 196880, 209040.

Tranzistorski sprejemniki — številke:

1217, 3435, 6253, 9260, 12680, 26872, 33037, 36080, 39687, 52439, 61373, 64781, 70160, 78741, 69113, 57133, 103380, 108580, 111046, 119197, 132687, 136039, 147232, 153700, 156096, 162479, 168484, 186631, 192912, 201303, 203960, 207143, 212266, 219533.

Nadalje so bili izžrebani tudi dobitki na potrdila, izdana v času od 21. januarja do vključno 20. aprila 1966, s končno številko

26

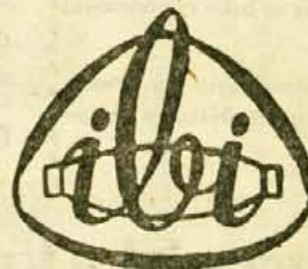
Srečni dobitniki, dvignite dobitke od 10. maja 1966 dalje na najbližji odkupni postaji
Ob tej priliki čestitamo poslovnim prijateljem in vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku 1. maju.

KOTEKS TOBUS.

SERVISNO PODJETJE
K R A N J

vam nudi usluge v naslednjih servisih:

Mizarska dela, vodovodne instalacije, kleparska dela, pleskarska dela, zidarska dela, krovna dela, pečarska dela, ključavničarska dela, električarska dela, prevoze, pralnica in gospodinjski biro in želi veliko delovnih uspehov ter čestita za 1. maj

POŠILJA PRISRČNE POZDRAVE
OB DELAVSKEM PRAZNIKU
1. MAJU VSEM LJUDEM
GORENJSKE

K
R
A
N
J

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV

Sava
Kranj

Izdeluje med drugim tudi: avto in velo pnevmatiko, gumijaste cevi, proizvode za široko potrošnjo, športne artikle, transportne trakove z volnenim, rayon, perlon, nylon vložki, klinasta fermenja itd.

Vsem ljudem pošljamo priske pozdrave ob delavskem prazniku 1. maju

GOZDNO GOSPODARSTVO Kranj

čestita ob praznovanju delavskega praznika vsem ljudem širom po domovini

Člani kolektiva KOMUNALNEGA PODJETJA TRŽIČ

čestitajo vsem bralcem
Glasa za praznik dela
1. MAJ in priporočajo
svoje usluge

MESARSKO PODJETJE TRŽIČ

Člani delovne skupnosti čestitajo ob prazniku dela vsem delovnim ljudem in jim želijo v njihovem delu mnogo uspehov!

Delovna skupnost želi tudi v bodoče s kvalitnimi izdelki ter svežim mesom ustreči potrošnikom!

Hotel Lovec na Bledu

se priporoča za cenjeni
obisk in čestita
k prazniku dela

SGP SAVA JESENICE

želi vsem poslovnim
partnerjem in ostalim
ljudem prijetno
prvomajsko praznovanje

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela 1. maj in se priporočamo za obisk v naših poslovalnicah v Lescah, Radovljici, Kropi in na Bledu. Nudimo vam bogato izbiro moškega, ženskega in otroškega perila, moške, ženske in otroške konfekcije, posteljnega perila, dekorativnega blaga, gradbenega materiala, stekla, posode, keramike, gospodinjskih strojev, radioaparatorov in televizorjev, vse vrste pohištva tako kosovnega kot tudi garniture.

Kolektiv trgovskega podjetja

Murka LESCE Murka

GOSTILNA MAJDNEK LESCE

se priporoča za cenjeni obisk in čestita
k prazniku

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

Za praznik dela 1. maj vsem delovnim ljudem čestita in želi prijetno praznovanje

GOSTILNA NA VIDMU (Anica Dolenc)

VSEM DELOVNIM LJUDEM
ČESTITA ZA PRAZNIK DELA IN
SE PRIOROČA ZA CENJENI
OBISK

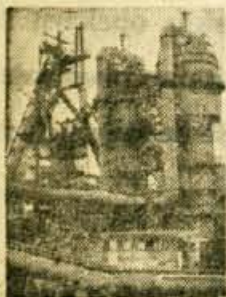
PEKARNA KRANJ

zagotavlja še nadalje kvalitetni kruh in ostale izdelke ter želi vsem svojim odjemalcem prijetno prvomajsko praznovanje

ŽELEZARNA JESENICE

ŽELI VSEM SVOJIM DOBAVITELJEM
IN ODJEMALCEM ŠIROM PO JUGO-
SLAVIJI PRIJETNO PRVOMAJSKO
PRAZNOVANJE IN SE VELIKO DE-
LOVNIH USPEHOV

TRGOVSKO PODJETJE »ZARJA« JESENICE

nudi v vseh svojih specializiranih trgovinah tekstil, konfekcijo, parfumerijo, galanterijo in pohištvo. Nadalje TV in radio aparate in prehrabeno blago.

Vsem potrošnikom čestita k delavskemu prazniku 1. maju.

prodaja

Dobro ohranjen levi štedilnik »Goran« po solidni ceni prodam Klobučar, Vešter 25, Sk. Loka — 1973

Prodajam prašiča, 200 kg težkega, Cerklje 33 — 1986

NSU prima 150 ccm dobro ohranjeno prodam. Kranj, Dijaški dom — 1987

Prodajam plemenskega vola 500 kg težkega, Sp. Brnik 66, Cerklje — 1988

Poceni prodajam klavirsko harmoniko. Kocjanova 3/I levo Kranj — 1989

Prodajam motor NSU primo. Visoko 62, Senčur — 1990

Prodajam vzdljiv štedilnik. Prebačovo 51, Kranj — 1991

Prodajam rabljen kavč in radioaparati »Savica«. Jože Stular, Kranj Valjavčeva 3/III — 1992

Prodajam kravo, 7 mesecev brejo. Lahovče 52, Cerklje — 1993

Novo primo 175 in staro 150 zaradi bolezni zelo poceni prodajam. Vprašati K. A. Medvode, novi bloki 116/I. — 2000

Prodajam kravo, bohinjko, dobro mlekarico, v 9 mesecev brejosti. Brezovica 3, pri Kropi — 1994

Ugodno prodajam avto opel rekord, 55 letnik. Hafner Janez, Sr. Bitnje 45, Zabnica — 1995

Prodajam kravo, Sp. Brnik 37, Cerklje — 1996

Prodajam vprežni kultivator v dobrem stanju (Wasel) Senčur — 1997

Prodajam nov opel, barva po izbiri. Naslov v oglasnem oddelku — 1998

Prodajam prašičke, 6 tednov stare. Poženek 9, Cerklje — 1999

Pralni stroj Castor — superavtomatik, tovarniško nov, prodajam. Vprašati na naslov Stara c. 12 Kranj — 2001

Prodajam kokoši nesnice in dva okna 80 x 100. Sp. Brnik 54 — 2002

400 kg sena zamenjam za krompir ali peso ali pa prodajam. Pangeršica 6 Golnik — 2003

Prodajam dobro ohranjeno mlatnico s čistilnikom, motorno slamoreznico, motor 5 KM in dvobrazdni plug. Lahovče 42, Cerklje — 2004

Prodajam obračalnik (janeza), Poženek 3 Cerklje — 2005

Prodajam 300 butar, Gorenjesavska 51, Kranj — 2006

Prodajam skoraj nove vprežne grablje »Lanze«, Breg ob Savi 3, Kranj — 2007

Poceni prodajam primo 175 ccm. Hudobivnik, Gor. tisk, Kranj — 2008

Prodajam seno. Naslov v oglasnem oddelku. — 2009

Prodajam motorno košnico. Tupalče 25, Proddvor — 2020

Prodajam dva prašiča po 100 kg težka. Prebačovo 11, Kranj — 2021

VIST-STYL

usnje za oblačilno industrijo

»STANDARD« — KRANJ

Prodajam hladilnik znamke EKA, 70-literski. Debevec Marija, Grenc 3 Škofja Loka — 2022

Prodajam vseljivo hišo s sadnim vrtom. Sr. Gameljne 7 pri Sentvidu. — 2023

Prodajam čevljarstvo stroje. Perne, Kranj Koroška 33. Ogled torek, četrtek dopoldne, druge dneve od 14.—17. ure — 2024

Ugodno prodajam travnik blizu Cerkelj. Nasl. v ogl. odd. — 2025

Prodajam rabljeno strešno opeko (krampar), Smledniška 23, Kranj — 2026

Prodajam malo rabljeno slamoreznico in levi namizni štedilnik. Letence 15, Golnik — 2027

Prodajam avto DKW 1000 S, C. Kokrškega odreda 6, Kranj — 2045

Prodajam fiat 1300 s 30.000 km. Informacije na telefon 21-493 od 6-14. ure — 2046

Prodajam salonitne plošče 60 x 60 cm. Kokrica 157, Kranj — 2047

Prodajam kravo v devetem mesecu brejosti. Nasl. v ogl. odd. — 2048

Prodajam svinjo za zakol. Moše 13, Smlednik — 2034

Dobro ohranjen televizor poceni prodajam. Reševa 7, Kranj — Primskovo — 2035

Prodajam skoraj novo ročno kosilnico znamke »Alpina«, Lapajne, Jazne 32 Čerkno — 2036

Prodajam kombinirano omaro. Medved, Valjavčeva 14, Kranj — 2037

Ugodno prodajam odlično ohranjen avto Lloyd 600, majhna poraba goriva, zračno hlajenje in rezervne gume. Ponudbe oddati v podružnico Glasa Jesenice pod »ugodno« — 2038

Prodajam dobro ohranjen motor NSU maksil. Kranj, Tavčarjeva 22 — 2039

Prodajam trodelno omaro in kavč (rabljeno). Kosil Milan Jenkova 10, Kranj — 2040

Prodajam moped T 12 in klavirsko harmoniko. Nasl. v ogl. odd. — 2041

Prodajam dobro ohranjen globok otroški voziček. Kranj — Stražišče, Seljakova 8 — 2042

Prodajam 6 tednov stare prašičke. Ferlan Angela, Tenetiše 5 — 2043

kupim

Kupim dve izpušni cevi (auspuh) za motor panonija. Hasanića Hajrudin, Zg. Kokra 48, Jezersko — 2010

Kupim rabljene deske za betonske opaže 2m². Rekar Hrastje 21 — 2011

iskalci

KMETOVALCI! v Zadržnem domu na Primskem dobite razne kmetijske stroje in orodje, gozdarsko orodje in motorne žage, motorne in ročne drobilce za žito, ročne in motorne črpalke, vsa zaščitna sredstva, seme in umetna gnojila. Po želji preskrbimo tudi ostale

stvari, ki jih nimamo na zalogi. Z nakupom boste zadovoljni! Se priporoča Kmetijska zadruga Sloga Kranj — 1535

»Splošno mizarstvo« v Radovljici rabi za takojšnji nastop 1 kval. mizarkega pomočnika. Osebnih dohodkov po pravilniku. — 2012

VINOTOČ zopet odprt v Predosljah. Točijo pristna dalmatinska vina. Cene zmernne, solidna postrežba. Se priporoča DROBUN — 2013

Iščem sobo v Kranju ali okolici. Pomagala bi v gospodinjstvu ali dobro plačam. Nasl. v ogl. odd. — 2014

Nudim hrano in stanovanje upokojenki ali tovarniški delavki za pomoč na mali kmetiji. Gorice 7, Golnik — 2015

Brivsko-frizersko pomočnico sprejemam takoj ali po dogovoru. Frizerski salon Šk. Loka, Sp. trg 16 — 2016

Starejša ženska išče pošteno mlajšo upokojenko kot sestanovalko. Ostalo po dogovoru. Hraše 12, Smlednik — 2017

Iščem žensko, ki ima veselje za varstvo dveh otrok. Jeram, Serčerjeva 2, Radovljica — 2018

Mirna starejša upokojenka iščeta enosobno stanovanje, lahko tudi samo sobo v okolici Kranja. Dam tudi nagrado. Naslov v ogl. odd. — 2019

Preključem avtobusno vozovnico in izkaznico št. 8915, Besnica—Kranj. Papler Franc, Sp. Besnica 15 — 2028

Starejšo hišo s sadnim vrtom poleg avtobusne postaje v Trbojah 31 prodajam. Informacije pri Nadižar, Hafnerjeva 9, Kranj — Stražišče — 2029

Nasla sem dekljako kolo rdeče barve. Dobi se pri Močnik, Zupančičeva 2, Kranj — 2030

Nasla sem moped 23.4.1966. Nasl. v ogl. odd. — 2031

Enosobno stanovanje v Mariboru zamenjam za enakega v Kranju ali okolici. Informacije: Kocjanova 8, Kranj — Stražišče — 2032

Službo dobi parketar. Clari Aldo, Stošičeva 6, Kranj — 2043

Več šivilj takoj zaposli podjetje Almira Radovljica. Interesenti naj se javijo v upravi podjetja — 2044

Iščem žensko za varstvo otroka 16 mesecev starega od 13.-21. ure. Romih Marija, Stošičeva 4, Kranj, pritišče — 2049

Oddam garažo na Planini. Nasl. v ogl. odd. — 2050

Iščem upokojenko za varstvo otroka. Dobra nagrada, soba, hrana. Naklo 59 2051

Mladinski aktiv Trstenik Vas vabi na oddajo »POKAZI KAJ ZNAS«. Oddaja bo v nedeljo 1. 5. 1966 v osnovni šoli na Trsteniku ob 15. uri.

Vsem delovnim ljudem čestita Mladinski aktiv Trstenik za praznik dela! 2052

DEKLE 20/168, bi rada spoznala poštenega fanta do 35 let. Samo resne ponudbe poslati pod »Resno« 2053

Kompas

KRANJ

želi vsem ljudem širom po Gorenjski prijetno prvomajsko praznovanje in še nadalje priporoča svoje cenene usluge.

Tobačna
tovarna
Ljubljana

p. e. GORENJSKA
KRANJ

čestita vsem svojim odjemalcem
za delavski praznik 1. maj

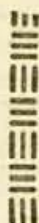
Kranjske opekarne Kranj

Kolektiv Kranjskih opekarn želi vsem ljudem prijetno prvomajsko praznovanje in še nadalje priporoča svoje izdelke

**LESNO INDUSTRIJSKO
PODJETJE BLED**

**Cestno podjetje
K R A N J**

Proizvaja: žagani les smrekelke, resonančni-avionski les, vezane plošče za gradbeništvo, vezani les, ladijski pod, opaži vseh vrst, stropne in stenske obloge, GARAŽNA VRATA, lamelirana gladka vrata, VHODNA VRATA, strešne konstrukcije, lesna moka, lesna embalaža vseh vrst.

Gradbena podjetja, individualni graditelji, kupujte naše proizvode, koristite naše usluge in konkurenčnost naših cen!

Se priporočamo!

Vsem ljudem čestitamo za 1. maj

TEKSTIL INDUS KRANJ

OB PRAZNIKU DELA

čestita vsem delovnim ljudem

čestita vsem občanom za delavski praznik 1. maj in jim želi čimveč delovnih uspehov.

Obratovalni čas trgovskih in ostalih podjetij za prvomajske praznike

Poslovna enota	Dne 30. aprila 1966 — sobota —	Dne 1. maja 1966 — nedelja —	Dne 2. maja 1966 — ponedeljek —	Dne 3. maja 1966 — torek —
1. Trg. podj. CENTRAL DELIKATESA Kranj	vse dni	normalni delovni čas	normalni delovni čas	
2. PEKARNA — prodajalne kruha	normalni delovni čas	odprta samo prod. pri Kokrškem mostu od 6. do 11. ure	zaprto	odprte vse prodajalne od 7. do 12. ure
3. MLEKARNA — prodajalne mleka	vse prod. bodo odprte dopoldan kot običajno, popoldan pa od 14. do 17. ure	zaprto	bodo odprte vse prodajalne od 6. do 9. ure	zaprto
— mlečna restav.	normalni del. čas	zaprto	odprto samo dopoldan	odprto samo dopoldan
4. KZK — prod. mesa	normalni del. čas	zaprto	zaprto	nedeljski poslovni čas
5. Trg. podj. AGRARIA	normalni del. čas	odprti: poslov. I Prešernova ulica, posl. IV — Zlato polje	Poslov. III — Maistrov trg	poslov. II. — Prešernova, poslov. V. — pri mostu — Partizanska cesta
6. Samopostrežna restavracija	normalni del. čas	zaprto	zaprto	normalni delovni čas
7. Brivsko-frizerski salon	normalni del. čas	zaprto	zaprto	obratuje od 7. do 11. ure
8. Trg. podjetje ZIVILA Kranj	normalni del. čas	zaprte vse prodajalne	zaprte vse prodajalne	odprte bodo naslednje prodajalne od 8. do 11. ure: — samopostrežba Peterček — samopostrežba nebotičnik — samopostrežba Vodovodni stolp — samopostrežba »Pri mostu« — samopostrežba Planina — samopostrežba Primskovo — prodajalna Kočna Cerklje
9. Prehrana-Ljubljana: — samopostrežna trgovina Kranj	normalni del. čas	zaprto	zaprto	odprto 8.—12. ure
— samopostrežna Stražišče	normalni del. čas	zaprto	zaprto	odprto 8.—12. ure

**OGLAŠUJTE
V »GLASU«!**

**AVTOMOBILISTI
POZOR!**

Obnavljamo, popravljamo in polnimo vse vrste akumulatorjev

**AKUMULATOR
SERVIS**

Konkurenčne cene!

Vlado Lepen
Ljubljana—Sentvid
št. 42

Varčuj pri

gko

VIST-STELLA

podloge za čevljarstvo in industrijo

»STANDARD« — KRANJ

vse
turistične
usluge
Kompas
KRANJ

K I N O

Kranj »CENTER«
28. aprila danski barvni film KOZEL V RAJU ob 16., 18. in 20. uri
29. aprila danski barvni film KOZEL V RAJU ob 16., 18. in 20. uri
30. aprila danski barvni film KOZEL V RAJU ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barvni filma NEDELJA V NEW YORKU ob 22. uri
1. maja danski barvni film KOZEL V RAJU ob 15., 17. in 19. uri, amer. barvni film NEDELJA V NEW YORKU ob 21. uri
2. maja ameriški barvni film NEDELJA V NEW YORKU ob 15., 17. 19. in 21. uri
3. maja ameriški barvni film NEDELJA V NEW YORKU ob 15., 17. 19. in 21. uri, premiera amer. barvnega CS filma GOLI IN MRTVI ob 21. uri
4. maja ameriški barvni film NEDELJA V NEW YORKU ob 16., 18. in 20. uri
5. maja ameriški barvni CS film GOLI IN MRTVI ob 15.30, 18. 20.30

Kranj »STORZIC«
28. aprila španski barvni VV film LEPA LOLA ob 16., 18. in 20. uri
29. aprila francoski CS film ZLATO ZMAGOSLAVJE ob 16., 18. in 20. uri
30. aprila francoski CS film ZLATO ZMAGOSLAVJE ob 16., 18. in 20. uri
1. maja francoski CS film ZLATO ZMAGOSLAVJE ob 14. uri, jugoslovanski film PRITI IN OSTATI ob 16., 18. in 20. uri
2. maja jugoslovanski film PRITI IN OSTATI ob 18. uri, franc. CS film ZLATO ZMAGOSLAVJE ob 20. uri

4. maja danski barvni film KOZEL RAJU ob 18. uri
5. maja francoski barvni CS film MEC MASCEVANJA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«
28. aprila ameriški barvni CS film VRNITEV V ME-STECE PEYTON ob 20. uri
1. maja francoski CS film ZLATO ZMAGOSLAVJE ob 16., 18. in 20. uri
2. maja danski barvni film KOZEL V RAJU ob 16., 18. in 20. uri
3. maja jugoslovanski film PRITI IN OSTATI ob 20. uri

Cerklje »KRVAVEC«
30. aprila angleški film KRIK STRAHU ob 20. uri
1. maja ameriški barvni CS film POTOVANJE V SREDI-SCE ZEMLJE ob 15., in 19.30, angl. film KRIK STRAHU ob 17. uri
2. maja ameriški barvni CS film ENAJST VETERANOV ob 17. in 19.30

Kropa
2. maja zap. nemški film TOLPA GROZE ob 17. in 20. uri
3. maja italijanski barvni CS film MARATONSKA BITKA ob 17. uri, jugoslovanski barvni film POT OKROG SVETA ob 20. uri

Naklo
1. maja ameriški barvni film NEDELJA V NEW YORKU ob 16. in 18. uri
2. maja premiera amer. barv. CS filma GOLI IN MRTVI ob 17. in 19.30
3. maja danski barvni film KOZEL V RAJU ob 17. in 19.30

Jesenice »RADIO«
28. aprila francoski barv. CS film GROF MONTE CRISTO — II. DEL
29. aprila jugoslovanski

film GRENKA TRAVA
30. aprila — 1. maja franc. barvni CS film OROZNIK IZ SAN TROPEA
2. maja ameriški CS film OSAMLJENI SO HRABRI
3. do 4. maja angl. jug. film KRIVA POT
5. maja italijanski barvni CS film TROJANSKA VOJNA
6. maja danski barvni VV film KOZEL V RAJU

Jesenice »PLAVZ«
28. do 29. aprila jugoslovanski film RANI POLET ORLOV
30. aprila — 1. maja angl. jugoslovanski film KRIVA POT

2. do 3. maja franc. barv. CS film OROZNIK IZ SAN TROPEA
4. maja italijanski barvni CS film TROJANSKA VOJNA
5. do 6. maja jugoslovanski film GRENKA TRAVA

Zirovnica
30. aprila ameriški barvni CS film GOLI IN MRTVI
1. maja jugoslovanski film RANI POLET ORLOV
4. maja francoski barvni CS film OROZNIK IZ SAN TROPEA

Dovje-Mojstrana
28. aprila ameriški barvni CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAPAD — I. DEL
30. aprila jugoslovanski film RANI POLET ORLOV
1. maja ameriški film OSAMLJENI SO HRABRI
5. maja francoski barvni CS film OROZNIK IZ SAN TROPEA

Koroška Bela
30. aprila jugoslovanski film GRENKA TRAVA
1. maja ameriški barvni CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD — I. DEL
2. maja angleški jugoslo-

vanski film KRIVA POT

Kranjska gora
28. aprila ameriški barvni CS film GOLI IN MRTVI
29. do 30. aprila ameriški barvni CS film KAKO JE OSVOJEN DIVJI ZAHOD — I. DEL

1. maja jugoslovanski film GRENKA TRAVA
5. maja angl. jug. film KRIVA POT

Kamnik »DOM«
28. aprila ameriški barvni film PRIGODE TOMA IN JERYJA ob 17.15
30. aprila ameriški barvni film DRUGI CLOVEK ob 20. uri

GLEDALIŠČE

PRESERNOVO
GLEDALIŠČE
V KRANJU

PETEK — 29. aprila

ob 19.30 uri za red KOLEKTIVI — PETEK Linhart-Belina; ZUPANOVA MICKA V ZACARANEM KROGU

PETEK — 6. maja

ob 16. uri za red DIJASKI II. Linhart-Belina; ZUPANOVA MICKA V ZACARANEM KROGU

GOZDNO GOSPODARSTVO BLEDE

razpisuje na podlagi Zakona o sredstvih gospodarskih organizacij

dražbo

naslednjih osnovnih sredstev:

1. Konj »Cveto«

II, star 8 let, lisjak, mešane pasme, v merilu 154/185 izključna cena 3.500 N din

2. Konj »Jadran«,

star 8 let, kostanjeve barve — cvetast, v merilu 156/191* izključna cena 4.000 N din

3. Konj »Fuks«,

star 10 let, lisec — zvezdast, sivo-rjav, grivast, v merilu 160/186 izključna cena 4.000 N din

Licitacija pod točko 1. bo na Gozdnem obratu v Bohinjski Bistrici v petek, 6. maja 1966 ob 8. uri zjutraj. Pod točko 2. in 3. pa bo dražba na Rovtarici v petek, 6. maja 1966 ob 11. uri (pred konjušnico).

Interesenti dobe vse potrebne informacije za dražbo pri prodajni službi Gozdnega gospodarstva Bled med uradnimi urami do dneva licitacije.

Prednost ima socialistični sektor; če teh interesentov ob določenem času ne bo, se dražba vrši takoj z zasebniki.

Bled, 25. aprila 1966

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri
Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

CETRTEK — 28. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Glasbena pravljica — 9.40 Lahka orkestralna glasba — 10.15 Koncert ansambla beogradske opere — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Razpoloženske skladbe v raznih zasedbah — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja — 14.35 Otroci so pripravi koncert — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Koračnice igra pihalna godba JLA iz Ljubljane — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15

Odskočna deska — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nohturno — 22.10 Novi posnetki z mladimi izvajalci — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 29. aprila

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Domače viže — domači ansambli — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Dudaš in druge solistične skladbe hrvatskih skladateljev — 10.35 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pe-

smi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Poje francoski zbor Jean Paul Kreder — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Od vasi do vasi — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Domače melodije Igar Zabavni orkester RTV Ljubljana — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lepe melodije — 20.20 Tedenski zunanje-politični pregled — 20.30 Iz sodobne češke glasbe — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazza — 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Iz opusa Paula Hindemitha

SOBOTA — 30. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki glasbenih šol pred mikrofonom — 9.45 Cetrtek ure z Zabavnim orkestrom RTV Beograd — 10.15 Odlomki iz

manj znanih oper — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Med novitetami našega arhiva — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Ansambel Miška Hočevarja in trio Dorca Skoberneta — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 S slovenskimi pevci v operah — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Pesmi in plesi narodov Jugoslavije — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Prenos nogometne tekme Olimpija : Sarajevo — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših reloh — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Delavske pesmi raznih narodov — 20.15 »Pesem in stvarnost« — 21.00 Za ples in dobro voljo — 22.10 Oddaja za naše izseljenke — 23.05 Veseli zvoki — 00.05 Zaplešite z nami

NEDELJA — 1. maja

6.00 Prvomajsko jutro — 6.30 Napotki za turiste — 8.05 Glasbena matineja —

9.05 Mladinska radijska igra — 9.50 Mladi pevci o 1. maju — 10.10 Zabavni zvoki za prvomajsko dopoldne — 11.00 Slovenske narodne in umetne pesmi — 11.25 Za prijatelje lahke glasbe — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 »Popotovanja« — 14.00 Iz dveh opernih gledališč — Ljubljana in Maribor — 15.05 V svetu zabavnih melodij — 16.00 »V pomladi prvi je bilo« — 17.05 Radijska igra — 18.08 Glasbeni intermezzo — 18.15 Sport in praznik — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naš nedeljski sestanek — 21.00 »Maj — ljubezni čas« — 21.30 Iz dveh novih slovenskih filmov — 22.10 Kita novih posnetkov — 23.05 Ples v majski noči

PONEDELJEK — 2. maja

8.05 Praznična matineja — 9.05 Mladinska radijska igra — 9.50 Orkester RTV Ljubljana poslušalcem za prvomajske praznike — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Cetrtek ure z ansamb-

TELEVIZIJA

CETRTEK — 28. aprila

- RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Angleščina
RTV Ljubljana
16.10 TV v šoli
RTV Beograd
17.05 Poročila
17.10 Rdeči signal
RTV Zagreb
17.40 Združenje radovedne-
žev
18.00 Pefnajst minut z...
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Skopje
18.45 Reportaža
RTV Beograd
19.10 Uvertura za diskoteko
RTV Ljubljana
19.40 TV pošta
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.20 Aktualni razgovori
RTV Zagreb
21.10 Narodna glasba
21.20 Ekran na ekranu
21.30 Poczija Tina Ujevica
RTV Beograd
22.40 Poročila

PETEK — 29. aprila

- RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.35 Poročila
16.40 TV v šoli
17.00 Angleščina
RTV Ljubljana
17.30 Pogovori o
slovenščini
RTV Zagreb
18.00 Mali svet
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Slepí —
žrtve vojne
RTV Skopje
19.15 Narodna glasba
RTV Ljubljana
19.40 Crna tabla
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Popoldanski sestanek

lom Jožeta Kampeča — 11.30
Srečanja — 12.05 Čestitke za
1. maj — 13.30 Novi posnetki
iz dveh operet — 14.00
Kulturni kažipot — 14.30 Med
našimi pevci in godci — 15.05
Zabavne melodije na koncert-
nem odru — 16.05 Občni zbor
proizvajalcev dobre volje —
17.05 Praznično športno po-
poldne — 18.00 Calaiski me-
ščan — 18.45 Slovenske za-
bavne melodije igra Ljub-
ljanski jazz ansambel — 19.05
Glasbene razglednice — 20.00
Sopranistka Leonthyne Price
kot Carmen — 21.00 »V rit-
mu bobna« — 22.10 Za ples
in razvedrilo — 23.05 Partita
št. 2. v c-molu —

TOREK — 3. maja

8.05 Melodije za majsko
jutro — 9.05 Vključujemo
mikrofone v Zireh — 9.35
Otroci pomladi — 10.00 Ve-
seli zvoki z zabavnimi or-
kestri — 11.00 Turistični na-
potki za tuje goste — 11.15
Iz oper Petra Iljiča Čajkov-
skega — 12.05 Čestitke za 1.
maj — 13.30 Revolucionarji
pripovedujejo — 14.00 »Po-

- film
Evrovizija
22.15 Zlata vrtnica —
zabavno glasbena od-
daja
RTV Ljubljana
22.45 Zadnja poročila

SOBOTA — 30. aprila

- RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Ljubljana
16.10 Poročila
16.15 Prenos športnega
dogodka
17.00 Cik cak
17.15 Prenos športnega do-
18.25 TV obzornik
RTV Skopje
18.45 Srečno pot, Zoki
RTV Ljubljana
19.10 Vsako soboto
RTV Beograd
19.25 Poje Dragan Stojnić
RTV Ljubljana
19.40 Prvomajske čestitke
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Sprehod skozi čas
RTV Beograd
21.00 Zabavno-glasbena
oddaja Beograd-
Budimpešta
RTV Ljubljana
22.00 Hitchcock vam
predstavlja
22.50 Zadnja poročila

NEDELJA — 1. maja

- RTV Ljubljana
8.55 Poročila
9.00 Nedeljska promenada
RTV Beograd
9.30 Pozdrav 1. maju
RTV Ljubljana
10.00 Regata na Bledu
RTV Beograd
12.00 Otroška prireditve v
Titovem Uzicu
13.00 Posnetek prvomajske
parade v Moskvi
RTV Zagreb
14.00 Združenje radovednežev

kaži, kaj znaš« — 15.20 Za-
bavni intermezzo — 15.30
Mladostne skladbe Janeza
Matičiča — 16.00 Vsak dan
za vas — 17.05 Vesele in po-
skočne viže — 17.30 Dopust-
niška cula... — 18.00 Radost
in življenje — 19.05 Glasbe-
ne razglednice — 20.00 Mali
koncert Koroškega akadem-
skega okteta z novimi po-
snetki — 20.20 Radijska igra
— 21.20 Pesem godal — 21.35
Iz fonoteke radia Koper —
22.10 Nočni koncert — 23.05
Plesna glasba

SREDA — 4. maja

8.05 Glasbena matineja —
8.55 Pisan svet pravljic in
zgodb — 9.10 Kako pojo mladi
pevci po svetu — 9.30 Pol-
ure z orkestrom Montovani
10.15 Igra violinist Uroš Pre-
voršek — 10.45 Človek in zdrav-
je — 10.55 Glasbena medigra
— 11.00 Turistični napotki za
tuje goste — 11.15 Nimaš
prednosti — 12.05 Zaključni
prizor opere »Hovanščina«
— 12.30 Kmetijski nasveti —
12.40 Slovenske narodne pojo
naši vokalni ansambli — 13.30

- RTV Ljubljana
14.45 Lassie — film
RTV Zagreb
15.15 Poročila
15.20 Speedway v
Crikvenici
RTV Ljubljana
18.25 Delu čas in oblast
18.35 Mestece, ki je svetilnik
RTV Zagreb
19.05 Operetna očena
RTV Ljubljana
19.55 Cik cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.45 Mladinska olimpiada
RTV Ljubljana
22.10 Veliki podvigi — film
23.00 Zadnja poročila

PONEDELJEK — 2. maja

- RTV Beograd
10.40 Poročila
10.45 Solisti narodne glasbe
11.00 Kmetijska oddaja
RTV Ljubljana
11.45 Lolek in Bobek —
poljska risanka
RTV Zagreb
14.55 Poročila
14.55 Speedway v Crikvenici
RTV Beograd
17.15 Boksarska finalna
tekmovanja
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Če bi videla —
mladinska oddaja
RTV Beograd
19.15 Tedenski športni
pregled
RTV Ljubljana
19.54 Cik cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Lirika posvečena
Kosti Abraševiću
20.45 Soja — TV igra
22.15 Poje Miroslav
Čangalović
RTV Zagreb
22.30 Sahovski komentar
RTV Beograd
22.40 Poročila

Priporočajo vam — 14.05 Ra-
dijska šola za sredno stop-
njo — 14.35 Naši poslušalci
čestitajo in pozdravljajo —
15.20 Zabavni intermezzo —
15.30 Igra pihalna godba ho-
landske kraljevske mornari-
ce — 16.00 Vsak dan za vas —
17.05 Nacionalne smeri v
evropski glasbeni kulturi —
18.00 Aktualnosti doma in po
svetu — 18.15 Iz studia 14 —
18.40 Naš razgovor — 19.05
Glasbene razglednice — 20.00
Gledališki ravnatelj — opera
— 21.10 »Večerna pesem«
— 22.10 Melodije za lahko
noč — 22.50 Literarni nok-
turno — 23.05 Igra Plesni
orkester RTV Ljubljana

CETRTEK — 5. maja

8.05 Glasbena matineja —
8.55 Radijska šola za višjo
stopnjo 9.25 Glasbena prav-
ljica — 9.40 Lahka orke-
stralna glasba — 10.15 Pojo
solisti zagrebške opere —
11.00 Turistični napotki za
tuje goste — 11.15 Nimaš
prednosti — 12.05 Slavnih
virtuozov vam igrajo — 12.30

TOREK — 3. maja

- RTV Zagreb
18.20 Poročila
18.25 Ameriška filmska
komedija — Stanlio-in-
Olio
RTV Ljubljana
19.40 Cik cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Tako kot je — film
22.00 Poročila

SREDA — 4. maja

- RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
16.35 Poročila
16.40 Tečaj ruskega jezika
17.00 Tečaj angleškega
jezika
RTV Ljubljana
17.40 Tik tak
17.55 Pionirski TV studio
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Planetarium —
glasbena oddaja
RTV Ljubljana
19.15 Filmski pregled
Evrovizija
19.40 Nogometno srečanje
Anglija-Jugoslavija
RTV Beograd
20.30 TV dnevnik
Evrovizija
20.45 Nadaljevanje prenosa
iz Londona
RTV Ljubljana
21.30 Casanova na dopustu
— igra s petjem
22.35 Zadnja poročila

CETRTEK — 5. maja

- RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
RTV Beograd
11.00 Tečaj angleškega
jezika
RTV Ljubljana
16.10 Televizija v šoli
RTV Beograd

Kmetijski nasveti — 12.40
Čez hrib in dol — 13.30 Pri-
poročajo vam — 14.05 Orke-
ster RTV Ljubljana vam
predstavlja — 14.35 Lirika za
otroke — 15.20 Zabavni in-
termezzo — 15.30 Skladbe
Janka Gregorca igrajo doma-
če pihalne godbe — 15.40 Li-
terarni sprehod — 16.00 Vsak
dan za vas — 17.05 Turistični
doma in po svetu — 18.20
Odskočna deska — 18.45 Jezi-
kovni pogovori — 19.05 Glas-
bene razglednice — 20.00 Ce-
trtkov večer domačih pesmi
in napevov — 21.00 Literarni
večer — 21.40 Glasbeni nok-
turno — 22.10 Evropski sa-
mospev — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 6. maja

8.05 Operna matineja —
8.55 Pionirski tednik — 9.25
Domače viže — domači an-
samblji — 9.35 Pet minut za
novo pesmico — 10.15 Kon-
cert za violo, violino, violon-
čelo in klavir — 10.35 Novost
na knjižni polici — 10.35
Glasbena mečigra — 11.00

- 16.55 Poročila
17.00 Od zore do mraka
17.30 Tisočkrat zakaj
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Beograd
18.45 Na prvem mestu
RTV Ljubljana
19.10 Iz arhiva plesnega
orkestra RTV
Ljubljana
19.40 Kaleidoskop
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.20 Aktualni pogovori
RTV Zagreb
21.10 Oddaja narodne glasbe
21.20 TV magazin
22.20 28 ženskih obrazov —
kulturno oddaja
22.30 Zadnja poročila

PETEK — 6. maja

- RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
16.15 Poročila
16.40 Tečaj ruskega jezika
jezika
17.00 Tečaj angleškega
jezika
17.30 Televizija v šoli
18.00 25 minut z...
RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
18.45 Rezerviran čas
RTV Beograd
19.15 Karavana — potovanje
po Jugoslaviji
RTV Ljubljana
19.40 TV akcija
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
20.30 Celovečerni film
22.10 Zadnja poročila
22.15 Koncert resne glasbe

VLOGA
in
KREDIT
je
STANOVANJE

Turistični napotki za tuje
goste — 11.15 Nimaš predno-
sti — 12.05 Iz oper Donizetti-
ja — 12.30 Kmetijski nasveti
— 12.40 Novi posnetki Har-
monikarskega orkestra Svo-
boda iz Sentvida — 13.30 Pri-
poročajo vam — 14.05 Radijska
šola za nižjo stopnjo —
14.35 Romunija v pesmi in
plesu — 15.25 Zabavni inter-
mezzo — 15.30 Od vasi do
vasi — 15.45 V svetu znanos-
ti — 16.00 Vsak dan za vas —
17.05 Petkov simfonični
koncert — 18.00 Aktualnosti
doma in po svetu — 18.20
Igra zabavni orkester RTV
Ljubljana s solistoma Sos-
som in Kampečom — 18.45
Kulturne diagonale — 19.05
Glasbene razglednice — 20.00
Lepe melodije — 20.20 Te-
denski zunanjepolični pre-
gled — 20.30 Češka sklada-
teljska emigracija v Nemčiji
— 21.15 Oddaja o morju in
pomorščakih — 22.10 Za lju-
bitelje jaza — 22.50 Lite-
rarni nokturno — 23.05 Sim-
fonijski koncert št. 4 za godalni orke-
ster

GLAS

V KASARNI STANE ŽAGAR v znamenju 1. maja

Majski prazniki v kasarni Stane Žagar v Kranju bodo potekali v znamenju športnih srečanj in izletov. Te dni se je začelo tekmovanje med enotami v odbojki in nogometu. Nekaj vojakov bo odšlo na Bled, kjer bodo tekmovali s svojimi sovratniki z Bohinjske Bele v šahu in odbojki. Ob tej priliki bodo

obiskali tudi Vrbo, rojstno vas pesnika Franceta Prešerna. Nekateri bodo napravili krajše izlete v okolico mesta, največ pa jih bo gledalo bogat majski program pred televizijskimi ekrani. Tisti, ki so se najbolje izkazali v vojnih veščinah ali pri delu v raznih sekcijah bodo najbolj srečni, ker bodo majske praznike preživeli doma med svojci. — D. M.

Skočila je z vlaka

V torek ob 21.17 uri se je na postaji Lesce-Bled hudo ponesrečila učenka tretjega razreda gimnazije Berta Venne iz Radovljice. Ko se je peljala z vlakom iz Kranja proti Jesenicam je zaspala in ni opazila, ko je vlak pripeljal v Radovljico. Zato je kakih sto metrov od postaje Lesce-Bled skočila z vlaka in pri padcu hudo poškodovala levo nogo. Odpeljali so jo v Jeseniško bolnišnico.

V Kamniku o stanovanjskem gospodarstvu

Kamnik, 27. aprila — Na današnji izredni konferenci SZDL občine Kamnik, na kateri so volili delegate za VI. kongres SZDL Jugoslavije, so največ razpravljali o stanovanjskem gospodarstvu. Prav tako so razpravljali o komunalni dejavnosti, o telesni kulturi ter o delu SZDL v občini do zadnje konference. K. M.

Otvoritev kopalne sezone

Zadnje soboto (23. aprila) popoldne okrog petih sta dva delavca bolnišnice za tuberkulozo na Golniku začela kopalno sezono v jezeru Črnava v Preddvoru. To sta bila Franc Vučko in Stefan Zalnik, ki oba stanujeta na Golniku št. 55. Ker nista prišla z namenom, da bi se kopala, ampak sta se z nekaterimi ostalimi krvodajalci Bolnišnice za tuberkulozo z Golnika vračala iz Ljubljane, sta v mrzli vodi Črnava plavalata kar v spodnjih hlačah. Eden je jezero preplaval, drug pa se je na sredini obrnil in se vrnil. Ko smo ju potem vprašali, kakšna je voda, sta oba odgovorila, da ni preveč mrzla, da ju v vodi ni zeblo, zeblo pa ju je potem, ko sta prišla ven. Kopalna sezona v Preddvoru se je torej začela, ljubitelji plavanja, izvolite! Grad Hrib je zdaj prenovljen, ponoči je odprti nočni lokal, proti jutru ali še prej pa si vroče glave lahko ohladite v mrzli jezerski vodi. Kljub zgodnji »otvoritvi« sezone pa vam tega ne priporočamo, poskusite pa lahko čisto na svoj račun! — at

Po kranjskih kolektivih za praznike

Čprav ob letošnjih prvomajskih praznikih ni večjih srednjih proslav in so ti dnevi prepuščeni bolj ožji in družinski sproščenosti, pa po kolektivih povsod pripravljajo dostojne počastitve 1. maja.

V kolektivu Tekstilindus so predvidene primerne počastitve po vseh obratih, na slovesni seji centralnega delavskega sveta pa bodo dali priznanje nekaterim najstarejšim delavcem.

V tovarni Sava je predvidena osrednja proslava. Zatem pa bodo izlet delavcev na Pokljuko, v Crikvenico in drugam. V Planiki so pripravili slovesno proslavo, ki bo v soboto z izbranim kulturnim programom. Zatem pa so pripravili daljši izlet na Primorsko z ogledom partizanske bolnišnice v Cerknem, zatem v Brda, Novo Gorico itd. V Iskri so poleg proslav v kolektivu organizirali posebno razvedrilo na Okroglem.

Tako in podobno je po vseh kolektivih. V podjetju Avtopromet so povedali, da je veliko želja za prevoze z avtobusi v razne kraje, zlastj v

Logarsko dolino, na Primorsko, Brda itd. Več avtobusov bo odpeljalo tudi sezonske

delavce za praznike domov v Cazin in druge kraje.

K. M.

— Fant, naša šola so napake!

— Tovariš direktor, moja napaka so pa šole!

POMENEK Z BRALCI

NAŠI FANTJE ČESTITAJO

Od naših fantov, ki služijo vojaški rok v Banjaluki smo dobili tole pismo: »Smo gorenjski fantje v glavnem iz okolice Kranja. Zato nam je vaš list edini poročevalec o dogodkih iz naših krajev. Zelo smo zadovoljni z vsebino. Ker so na pragu prvomajskih praznikov imamo željo, če bi bilo mogoče v vašem časopisu najti prostor za objavo naše čestitke za 1. maj. Če je to mogoče, prosimo, da napišete naslednje:

- Gorenjski fantje, ki služijo vojaški rok v Banjaluki, Miha Sajovic iz Kranja, Filip Novak iz Jame, Janez Brolih iz Hotemaž, Marjan Habjančič iz Radovljice, Peter Kopač iz Žirov in Henrik Blažič iz Gorice pošiljajo ob 1. maju vsem domačim, dekletom in fantom ter kolektivom širom po Gorenjski najpristrčneje čestitke.

Prosimo vas, če sporočite ceno za objavo na naš naslov. Ze v naprej se lepo zahvaljujemo in želimo celotnemu kolektivu ob 1. maju vse najlepše in še veliko uspehov pri širjenju lista.

Hvala, fantje za lepe želje, tudi mi želimo, da bi prijetno preživeli prvomajske praznike. Želimo vam, da bi se dobro imeli in da bi vam čas pri vojakih koristno in hitro minil. Za plačilo bomo pa zvrnil kozarček, ko se vrnete — če se boste, seveda, oglasili v uredništvu. Objavte vrste namreč ne zaračunavamo. Oglasite se še kaj!

SAMO ZA STALNE STRANKE

Tovarišica M. J. iz Kranja nam je sporočila tole: »Pretekli petek, 22. aprila, sem v prodajalni »Prehrana« na Koroški cesti v Kranju hotela kupiti piščanca. Računala sem, da to ne bo posebno zamotana zadeva, pa sem se zmotila. Prodajalka, ki je brez besede postregla s piščancem neko tovarišico pred menoj, meni piščanca čisto preprosto ni hotela prodati. Dejala je, da nisem stalna stranka.

Moram reči, da sem doslej stalno kupovala v tej trgovini. Pa to niti ni pomembno. Trgovina je pač trgovina. Vsaj tako mislim. Prodajka, kar ima pač na zalogi — in to vsakomur, ki to blago želi. Ali pa naj na vrata zapišejo: »Prodajamo le stalnim strankam!«

Takole je vidite tovarišica M. J. Tisto kar nam je v prejšnji številki napisala tovarišica M. T. iz Zeleznikov na račun ljubljanskih prodajalcev, velja tudi za prenekatere na Gorenjskem. Morda je to nov način konkurenčnega boja za stranke? Pričakujemo odgovor podjetja.

NOVE ČESTITKE ZA PRAZNIKE

Od Ljuba Kovačiča in Lada Ramovša, ki služita vojaški rok v Nišu, smo dobili obširnejše pismo, v katerem nas prosita, da vsem znanem v njunem imenu čestitamo ob prazniku dela. Vprašujeta, če se še kdaj lahko oglasita s kakšnim pismom.

Seveda se lahko! Kot vidita smo ugodili vajini prošnji. Ker pravita v pismu, da sta Glas dobila v roke zgolj po naključju, smo naročili upravi, naj vama prvomajsko številko pošljejo po vajini naslov. Če želite dobivati list redno, pa ga lahko naročita kar na naši upravi v Kranju, Koroška c. 8.

Pozdrave za praznik dela, in sicer vsem fantom in dekletom z Gorenjske so nam poslali tudi gorenjski fantje — vojaki iz Paračina. Kar precej jih je: Marjan Nahtigal, Ivan Naglič, Janez Kozjek, Peter Bkavc, Franc Pavlin, Peter Serič, Janez Roblek in Eglidij Strupl.

GLAS

IN URADNI VESTNIK GORENJSKE

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 513-1135. Telefoni redakcije 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letna 20 novih dinarjev (n. d.) ali 2.000 starih dinarjev (s. d.), mesečno 1.70 n. d. ali 170 s. d. Cena posameznih števil 0.40 n. d. ali 40 s. d. Mali oglasi za naročnike 0.40 n. d. ali 40 s. d., za nenaročnike 0.50 n. d. ali 50 s. d. Beseda Neplačanih oglasov ne objavljamo